

એકસ્ટ્રા અફેર

ભરત ભારદ્વાજ

feedback@bombsamachar.com

રાહુલ ગરબડના આક્ષેપો કરે છે પણ પુરાવા ક્યાં છે?

લોકસભામાં વિપક્ષના નેતા રાહુલ ગાંધીએ નવેમ્બર ૨૦૨૪માં યોજાયેલી મહારાષ્ટ્ર વિધાનસભા ચૂંટણીમાં ભાજપને જીતાડવા માટે ‘મેચ ફિક્સિંગ’ કરવામાં આવ્યું હતું એવો આક્ષેપ કરતાં રાજકીય આક્ષેપબાજી શરૂ થઈ છે. રાહુલે અખબારોમાં લેખ લખીને ભાજપને જીતાડવા માટે કઈ રીતે કરેલાતું ‘મેચ ફિક્સિંગ’ કરવામાં આવ્યું હતું તેની વિગતો આપી છે.

રાહુલના દાવા પ્રમાણે ભાજપ અને તેના સાથી પક્ષોએ ચૂંટણી જીતવા માટે કાવતરું ઘડેલું. આ કાવતરામાં કેન્દ્રીય ચૂંટણી પંચ પણ સામેલ હતું. આ બધાંએ ભેગાં મળીને યોજનાબધ્ધ રીતે પગલાં લઈને ભાજપની હારને જીતમાં પલટી નાંખી અને હવે મહારાષ્ટ્રની જેમ બિહારમાં પણ નવેમ્બરમાં યોજનારી વિધાનસભાની ચૂંટણીમાં મેચ ફિક્સિંગ થશે. રાહુલનું કહેવું છે કે, જે પણ રાજ્યમાં ભાજપ હારશે એવું લાગે ત્યાં ત્યાં આ કાવતરું અમલમાં મૂકી દેવાય છે.

રાહુલે ભાજપ અને ચૂંટણી પંચ બંનેને લપેટ્યાં છે તેથી બંનેએ રાહુલના આક્ષેપોને વાહિયાત ગણાવ્યા છે. ચૂંટણી પંચે રાહુલના દાવાને પાયાવિહોણા ગણાવીને કહ્યું છે કે, મહારાષ્ટ્રમાં ચૂંટણી પરિણામો પોતાની તરફેણમાં ના આવ્યાં પછી આવા આક્ષેપો કરવા વાહિયાત છે. કોંગ્રેસે આ આક્ષેપો પહેલાં પણ કરેલા. ચૂંટણી પંચે ૨૪ ડિસેમ્બર ૨૦૨૪ના રોજ કોંગ્રેસને જવાબ આપ્યો તેમાં આ આક્ષેપોના જવાબ આપી દેવાયા છે અને આ જવાબ ચૂંટણી પંચની વેબસાઇટ પર ઉપલબ્ધ છે જ.

ભાજપે રાહુલ ગાંધીના આરોપોને શરમજનક ગણાવીને વળતો આક્ષેપ કર્યો છે કે, રાહુલ ગાંધી ફરીથી દેશની સંસ્થાઓને બઠનામ કરવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે. ચૂંટણી પંચે અગાઉ પણ આ મુદ્દાઓ પર સ્પષ્ટ જવાબ આપ્યો છે છતાં રાહુલ એકની એક રેકર્ડ વગાડ્યા કરે છે.

મહારાષ્ટ્ર વિધાનસભાની ચૂંટણીનાં પરિણામો આશ્ચર્યજનક હતાં તેમાં બેમત થયી. ગયા વર્ષે ૨૩ નવેમ્બરે મહારાષ્ટ્ર વિધાનસભા ચૂંટણીનાં પરિણામો જાહેર થયાં તેમાં ભાજપના નેતૃત્વ હેઠળની મહાયુતિએ ૨૩૦ બેઠક જીતીને મોટું આશ્ચર્ય સર્જેલું કેમ કે છ મહિના પહેલાં જ યોજાયેલી લોકસભાની ચૂંટણીમાં મહાયુતિ સાવ થોવાઈ ગઈ હતી. વિધાનસભાની ચૂંટણીમાં ભાજપે ૧૩૨, શિવસેનાએ (એકનાથ શિંદે) ૫૭ અને એનસીપી

(અજિત પવાર)એ ૪૧ બેઠક જીતી હતી જ્યારે ઉધ્ધવ ઠાકરેના નેતૃત્વ હેઠળની મહાવિકાસ આઘાડી (એવીએમ)ને માત્ર ૪૬ બેઠક મળી. શિવસેના (ઉદ્ધવ)ને ૨૦ બેઠક, કોંગ્રેસને ૧૬ અને એનસીપી (શરદ પવાર)ને ૧૦ બેઠક મળી. સમાજવાદી પાર્ટીએ ૨ બેઠક જીતી હતી જ્યારે ૧૦ બેઠક અન્ય પક્ષોને મળી હતી.

આ પરિણામો પછી તરત જ કોંગ્રેસ સહિતના વિપક્ષોએ કાગરોળ મચાવી જ દીધેલી. ભાજપ અને સાથી પક્ષોએ ગરબડો કરીને ચૂંટણી જીતી હોવાના આક્ષેપ કરીને ઉદ્ધવની શિવસેના, કોંગ્રેસ અને શરદ પવારની એનસીપીએ ચૂંટણી પંચમાં પણ રજૂઆત કરેલી. ચૂંટણી પંચે એ વખતે પણ આ આક્ષેપોને વાહિયાત ગણાવીને ફગાવી દીધેલા. હવે રાહુલે પાછા એ જ મુદ્દા ઉઠાવ્યા છે ને પંચે એ જ જવાબ આપ્યો છે.

રાહુલ ગાંધીએ ઉઠાવેલા મુદ્દા ગંભીર છે તેમાં શંકા નથી પણ તેને સાબિત કરતા કોઈ નક્કર પુરાવા નથી એ પણ હકીકત છે. રાહુલના દાવા પ્રમાણે, ભાજપે પાંચ પગલાં દ્વારા મહારાષ્ટ્રમાં જીતનું કાવતરું પાર પાડ્યું હતું. રાહુલનાં કહેવાતાં પાંચ પગલાં પર નજર નાંખીને તેનું વિશ્લેષણ કરીશું તો રાહુલ નક્કર પુરાવા વિના અધ્ધરતાલ વાત કરી રહ્યા છે એ સમજાશે. રાહુલ ગાંધીએ પોતાના લેખમાં લખ્યું છે કે, ચૂંટણી પંચ પર કબજો, મતદાર યાદીમાં બોગસ મતદારો ઉમેરીને ગોટાળા, ચોક્કસ બેઠકો પર બોગસ મતદાન, મતદાનના આંકડા પહેલેથી જ વધારીને જાહેર કરવા અને પુરાવા છૂપાવવાની કોશિશ એ પાંચ પગલાં ભાજપ તથા તેના સાથી પક્ષોએ લીધાં હતાં.

રાહુલના દાવા પ્રમાણે, ૨૦૨૩માં ભાજપ સરકારે ‘ચૂંટણી કમિશનર નિમણૂક અધિનિયમ’ દ્વારા ચૂંટણી કમિશનરોની નિમણૂક કરતી સમિતિમાં ચીફ જસ્ટિસને બદલે એક કેન્દ્રીય મંત્રીને મૂકવાનો નિયમ નાનાવતાં નિષ્પક્ષતાનો અંત આવ્યો અને સમગ્ર નિયંત્રણ સરકારના હાથમાં આવી ગયું. રાહુલની વાત મોં-માથા વિનાની છે કેમ કે માત્ર પરસંઘીના કમિશનરોની નિમણૂક દ્વારા ચૂંટણીમાં ગોલમાલ ના કરી શકાય. ચૂંટણીની પ્રક્રિયામાં હજારો લોકો સંકળાયેલા હોય છે. સરકારી તંત્રમાં કામ કરતા આ લોકોને ત્રણ ચૂંટણી કમિશનર પોતાની રીતે

પહેલા પાનાનું ચાલુ

અમેરિકાના

એજન્ટો વચ્ચે ઝપાઝપી થઈ રહી છે જેને કારણે શનિવારે વાતાવરણ વધુ તંગ બન્યું હતું જેને પગલે ટ્રમ્પ વહીવટીતંત્રએ લૉસ એન્જલસમાં ૨,૦૦૦ જેટલા સુરક્ષા ગાર્ડ ગોકવવાની જાહેરાત કરી હતી.

પ્રદર્શનકર્તાઓને વિખેરવા અશ્રુવાયુ અને ફ્લેશબેંગનો ઉપયોગ કરવામાં આવી રહ્યો છે.

કેલિફોર્નિયાના ગવર્નર સહિત અમુક અધિકારીઓએ પણ ટ્રમ્પ વહીવટીતંત્રના નિર્ણયને ભડકાઉ લેખાવી તેનો વિરોધ કર્યો છે.

લૉસ એન્જલસ કેલિફોર્નિયા પ્રાન્તનું સૌથી મોટું શહેર છે. જનસંખ્યાને મામલે પણ ન્યૂ યૉર્ક બાદ લૉસ એન્જલસનું નામ આવે છે અને તે હોલિવૂડ અને અમેરિકાના ફિલ્મ ઉદ્યોગનું મુખ્ય કેન્દ્ર પણ છે.

લૉસ એન્જલસમાં હાલમાં સ્થાનિક વેપારીઓ પર છાપામારી કરવામાં આવી રહી છે જેનો સખત વિરોધ કરવામાં આવી રહ્યો છે. શુક્રવારે લૉસ એન્જલસમાં વ્યાપક છાપામારી કરવામાં આવી હતી અને એ દરમિયાન ઓછામાં ઓછા ૪૪ જણની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી.

અમેરિકામાં ગેરકાયદે વસતા લોકોને દેશપર કરવાની ઝુંબેશના ભાગરૂપ આ કાર્યવાહી કરવામાં આવી રહી છે.

દરરોજ ઓછામાં ઓછા ૩,૦૦૦ લોકોની ધરપકડ કરવાનું ટ્રમ્પનું લક્ષ્ય હોવાનું ઉપપ્રમુખ સ્ટીડન મિલરે કહ્યું હતું.

અમેરિકાના લૉસ એન્જલસમાં નવી ઇમિગ્રેશન પોલિસી મુદ્દે ભારે વિરોધ પ્રદર્શન કરવામાં આવી રહ્યો છે. તેમજ પ્રદર્શનકારીઓ બેકાબૂ થયા છે. જેના પગલે રાષ્ટ્રપતિ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પ એકંશમાં આવ્યા છે. આ પ્રદર્શનકારીઓને રોકવામાં નિષ્ફળ પોલીસની મદદે નેશનલ ગાર્ડને ઉતારવાની ફરજ પડી છે.

આ વિરોધ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પની નવી ઇમિગ્રેશન નીતિ વિરુદ્ધ છે. જેમાં શુક્રવારે યુએસ અધિકારીઓએ ૪૪ લોકોની ધરપકડ કરી હતી. જેનો વિરોધ કરવા માટે લોકો રસ્તાઓ પર ઊતરી આવ્યા છે. ડોનલ્ડ ટ્રમ્પે લૉસ એન્જલસમાં ચાલી રહેલા વિરોધ પ્રદર્શનોને નિયંત્રિત કરવા માટે ‘કેલિફોર્નિયા નેશનલ ગાર્ડ’ના ૨,૦૦૦ સૈનિકોને તૈનાત કરવાનો આદેશ આપ્યો છે. આ નિર્ણય ફેડરલ ઇમિગ્રેશન અધિકારીઓ દ્વારા લેવામાં આવેલી કાર્યવાહી બાદ લેવામાં આવ્યો છે. જેમાં લોકોની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. આનાથી લોકોમાં આકોશ વધ્યો છે.

આ અંગે રસ્તા પર ઉતરેલા પ્રદર્શનકારીઓનું કહેવું છે કે ઇમિગ્રેશન કાયદાના ઉલ્લંઘનની આડમાં કરવામાં આવેલી આ ધરપકડ ગેરકાયદેસર છે. ફેડરલ ડિટેન્શન સેન્ટરની બહાર વિરોધ કરવા માટે મોટી સંખ્યામાં લોકો એકઠા થયા છે. ભીડને વિખેરવા માટે અધિકારીઓએ ટિયર ગેસના શેલ છોડ્યા હતા. જેનાથી અથડામણ અને તણાવ વધ્યો છે.

શનિવારે વ્હાઇટ હાઉસ દ્વારા જાહેર કરાયેલા એક નિવેદનમાં કહેવામાં આવ્યું છે કે આ ફોર્સિને વધતી જતી અરાજકતાનો સામનો કરવા માટે તહેનાત કરવામાં આવી છે.

જોકે, કેલિફોર્નિયાના ગવર્નર ગેવિન ન્યુસોમે આ પગલાનો સખત વિરોધ કર્યો છે. તેમણે સોશિયલ મીડિયા પ્લેટફોર્મ ‘એક્સ’ પર એક પોસ્ટમાં કહ્યું હતું કે, રાષ્ટ્રપતિ ટ્રમ્પનો આ આદેશ ઉશ્કેરણીજનક છે અને તે ફક્ત તણાવ અને અવિશ્વાસ વધારશે. આ પગલું અયોગ્ય છે.

આ વિરોધ મુખ્યત્વે ફેડરલ ડિટેન્શન સેન્ટરની બહાર થઈ રહ્યો છે. જેમાં વિરોધીઓમાં સ્થાનિક નાગરિકો, ઇમિગ્રન્ટ અધિકાર કાર્યકરો, વિદ્યાર્થીઓ અને સામાજિક કાર્યકરોનો સમાવેશ થાય છે. જોકે પ્રદર્શન કાર્તીપૂર્ણ હતું. પરંતુ પોલીસ દ્વારા ટિયર ગેસના ઉપયોગને શાંતિપરિસ્થિતિ બગડાવા લાગી. વિરોધીઓએ ઇમિગ્રન્ટ્સ માટે ન્યાય જેવા નારા લગાવ્યા હતા.

આ વિરોધ પ્રદર્શનના કારણે ઘણી જગ્યાએ વિરોધીઓ અને પોલીસ વચ્ચે હિંસક અથડામણ થઈ હતી. સ્થાનિક પોલીસ અને ફેડરલ એજન્ટોએ પરિસ્થિતિને કબ્જામાં લેવા માટે બળનો ઉપયોગ કર્યો હતો.

અહેવાલો અનુસાર કેટલાક વિરોધીઓ પણ ઘાયલ થયા હતા. તેની બાદ રાષ્ટ્રપતિ ટ્રમ્પે નેશનલ ગાર્ડ તહેનાત કરવાનો આદેશ આપ્યો. (એજન્સી)

હતી.

ઈમ્ફાલના પાંચ જિલ્લામાં પાંચ દિવસ માટે ઈન્ટરનેટ અને મોબાઈ ડેટા સેવા બંધ કરી દેવામાં આવી હોવા ઉપરાંત અનિશ્ચિત કાળનો કરફયુ લાદી દેવામાં આવ્યો છે.

ભારતીય નાગરિક સુરક્ષા સંહિતા (બીએનએસએસ)ની કલમ ૧૬૩ અંતર્ગત ઈમ્ફાલ પશ્ચિમ, ઈમ્ફાલ પૂર્વ, થોબલ, વિષ્ણુપુર અને કાકચિંગ જિલ્લામાં અનિશ્ચિત કાળનો કરફયુ લાદી દેવામાં આવ્યો છે.

વંશીય હિંસાને કારણે મણિપુર બે ભાગમાં વિભાજિત થઈ ગયું હોવાને લીધે ઔપચારિક પ્રક્રિયાના ભાગરૂપે પોલીસ તપાસ કે કોઈની ધરપકડ કરવા જાય તે વખતે તેમને બંને સમુદાયના લોકોના વિરોધનો સામનો કરવો પડે છે. મૈતેઈ સમુદાયના વૉલૅન્ટયરોનું સંગઠન ‘અરમતાઈ ટેંગોલ’ મૈતેઈ-કૂકી વંશીય હિંસામાં ભાગ લઈ રહ્યું હોવાનો આક્ષેપ કરવામાં આવી રહ્યો છે.

“અરમતાઈ ટેંગોલ’ના નેતા કાહાન સિંહની ધરપકડ કરવામાં આવ્યા બાદ શનિવારે રાત્રે ઈમ્ફાલમાં લોકો વિરોધ કરવા રસ્તા પર ઉતરી આવ્યા હતા.

પ્રદર્શનાર્થીઓએ રસ્તા ટાપર સળગાવી અવરોધ ઊભો કર્યો હતો અને કાહાન સિંહને મુક્ત કરવાની માગણી કરી હતી. રાજ્યના અનેક ભાગમાં શનિવારે રાત્રે પ્રદર્શનાર્થીઓ અને પોલીસ વચ્ચે અથડામણ થઈ હતી.

ધરપકડ કરાયેલા નેતાને રાજ્યની બહાર લઈ જવામાં ના આવે તે માટે રોષે ભરાયેલા પ્રદર્શનાર્થીઓએ વાહનો સળગાવ્યા હતા અને ઈમ્ફાલ એરપોર્ટના ગેટ પર ઘેરાવ કર્યો હતો.

ઈમ્ફાલના રહેવાસીઓએ અમુક જગ્યાએ ગોળીબારના અવાજ પણ સાંભળ્યા હતા.

ઘટનાને પગલે રાજભવન જતા માર્ગ પર સુરક્ષા વધારી દેવામાં આવી હતી. પાંચથી વધુ લોકો એકઠાં થવા પર પ્રતિબંધ મૂકી દેવામાં આવ્યો હતો.

બીએનએસએસની કલમ ૧૬૩ (૧) અંતર્ગત ઈમ્ફાલના પૂર્વ જિલ્લાઓમાં ૧૦મી જૂનથી આગામી આદેશ ન અપાય ત્યાં સુધી રાત્રે ૧૦:૦૦ વાગ્યાથી ઘરની બહાર નીકળવા પર પ્રતિબંધ મૂકી દેવામાં આવ્યો છે. (એજન્સી)

ગુજરાતમાં આજથી

નવા મિત્રો અને નવા વિષયો શીખવા માટે આતુર છે. પાસ કરીને, નાના ભૂલકાઓ કે જેઓ જીવનમાં પ્રથમવાર શાળાનો અનુભવ કરવા જઈ રહ્યા છે, તેમના માતા-પિતા પણ પોતાના બાળકોને શાળાએ મોકલવા માટે સજ્જ છે. શાળાઓ દ્વારા પણ વેકેશન બાદ નવા સત્રને આવકારવા માટે તમામ તૈયારીઓ પૂર્ણ કરી દેવામાં આવી છે.

શાળા સંચાલકો અને સ્ટાફે વિદ્યાર્થીઓના સ્વાગત માટે વર્ગખંડોની સફાઈ, ડેસ્ક અને બેન્ચની ગોઠવણી, શૈક્ષણિક સાધનોની ઉપલબ્ધતા સુનિશ્ચિત કરી છે. આ ઉપરાંત, પીવાના પાણીની વ્યવસ્થા, શોચાલયોની સ્વચ્છતા અને સૌથી મહત્ત્વપૂર્ણ, વિદ્યાર્થીઓની સુરક્ષા વ્યવસ્થાને પણ સુનિશ્ચિત કરવામાં આવી છે. ઘણી શાળાઓએ તો વિદ્યાર્થીઓને આવકારવા માટે વિશેષ કાર્યક્રમો અને સજાવટ પણ કરી છે, જેથી પ્રથમ દિવસે જ બાળકોને પુષ્તાનુમા વાતાવરણનો અનુભવ થાય.■

નયાવી શકે એ શક્ય નથી.

રાહુલનો બીજો આક્ષેપ એ છે કે, મહારાષ્ટ્રમાં પુખ્ત વયનાં એટલે કે મતદાન માટે લાયક લોકો છે તેમના કરતાં વધુ વોર્ટિંગ થયું હતું. ચૂંટણી પંચે સાંજે ૫:૩૦ વાગ્યે મતદાનના આંકડા જાણાવ્યા પછી સાંજે ૫:૩૦થી ૭:૩૦ વાગ્યાની વચ્ચે ૬૫ લાખ લોકોએ મતદાન કર્યું હતું. એક મતદારને મતદાન કરવામાં લગભગ ત્રણ મિનિટ લાગે છે એ જોતાં ૬૫ લાખ લોકો બે કલાકમાં મતદાન કરે એ અશક્ય છે. મતદાન મથકમાં કોંગ્રેસ સહિતના પક્ષોના પોલિંગ એજન્ટો પણ હાજર હોય છે. ઉમેદવારો પોતે પણ પ્રક્રિયા પર નજર રાખતા જ હોય છે એ જોતાં ગરબઝ થઈ તો તેની જાણ તાત્કાલિક કેમ ના કરાઈ ? ભાજપ તથા તેના સાથી પક્ષો માટે તમામ પોલિંગ એજન્ટોને ફોડી લેવા અશક્ય છે પણ માનો કે એવું કર્યુ હોય તો પણ ઉમેદવારોને પણ ભાજપે ફોડી લીધેલા ?

રાહુલના કહેવા પ્રમાણે, અમે ચૂંટણીની વીડિયોગ્રાફી માગી ત્યારે કમિશને સ્પષ્ટ છનકાર કરી દીધો. ચૂંટણી પંચે નિયમ પણ બદલી નાખ્યો કે જેથી અમે વીડિયોગ્રાફી વિશે વધુ સવાલો પૂછી ન શકીએ. રાહુલનો આ મુદ્દો યોગ્ય છે ને પંચે આ અંગે સ્પષ્ટતા કરવી જોઈએ પણ માત્ર વીડિયો ના મળ્યા તેના કારણે મેચ ફિક્સિંગ થયું હોવાનું ના કહેવાય.

ચૂંટણી પંચ દ્વચે થોયેલું નથી જ અને તેનો ઈતિહાસ પણ શંકાસ્પદ છે. આ સંજોગોમાં માનો કે, પુરાવા છૂપાવતું હોય તો પણ પુરાવા વિના આક્ષેપ ના કરાય. કોંગ્રેસે પુરાવા આપવા જોઈએ, પણ તેના બદલે રાહુલ છ મહિનાથી આક્ષેપો જ કર્યા કરે છે. કાગળ પર જ યુધ્ધ લડ્યા કરે છે.

રાહુલે એક વાત સમજવાની જરૂર છે કે, કોંગ્રેસ તથા તેના સાથી પક્ષો માટે મહારાષ્ટ્રની ચૂંટણી ઢોળાઈ ગયેલું દ્ર્ધ છે તેથી તેના પર અફસોસ કરવાનો અર્થ નથી. તેના બદલે રાહુલે ભવિષ્યની ચૂંટણીઓ પર ધ્યાન આપવું જોઈએ. રાહુલને લાગે છે કે, બિહારની ચૂંટણીમાં પણ ભાજપ અને સાથી પક્ષો ગરબઝ કરશે તો અત્યારથી આ ગરબઝોના નક્કર પુરાવા શોધીને લોકો સામે મૂકી શકાય એવો પાકો બંદોબસ્ત કરવો જોઈએ. ખાલી આક્ષેપબાજી કરવાથી કંઈ ના થાય, ઊલટાનું આસ્વાસ્પદ કારણ.

સંદર્ભ

આજનું પંચાંગ

પંડિત જિતેન હરિહર મહેસાણાવાળા

- ઉત્તરાયણ – સૌર ગ્રીષ્મઋતુ, સોમવાર, તા. ૯-૬-૨૦૨૫, વિંછુડો પ્રારંભ
- ભારતીય હિઝાંક ૧૯, માહે જયેષ્ઠ, શકે ૧૯૪૭
- વિક્રમ સંવત ૨૦૮૧, શા. શકે ૧૯૪૭, જયેષ્ઠ સુદ-૧૩
- જૈન વીર સંવત ૨૫૫૧, માહે જયેષ્ઠ, તિથિ સુદ-૧૩
- પારસી શહેનશાહી રોજ ૨૯મો મારેસ્પંદ, માહે ૧૦મો દએ, સને ૧૩૯૪
- પારસી કદમી રોજ ૨૯મો મારેસ્પંદ, માહે ૧૧મો બેહમન, સને ૧૩૯૪
- પારસી ફસલી રોજ ૨૧મો રામ, માહે ૪થી તીર, સને ૧૩૯૪
- મુસ્લિમ રોજ ૧૨મો, માહે ૧૨મો જિલ્હજ, સને ૧૪૪૬
- મીસરી રોજ ૧૩મો, માહે ૧૨મો જિલ્હજ, સને ૧૪૪૬
- નક્ષત્ર વિશાખા બપોરે ક. ૧૫-૩૦ સુધી, પછી અનુરાધા
- ચંદ્ર તુલામાં સવારે ક. ૦૮-૪૯ સુધી, પછી વૃષ્ણિકમાં
- ચંદ્ર રાશિ નામાક્ષર: તુલા (૨, ૮), વૃષ્ણિક (ન, ય)
- સૂર્યોદય: મુંબઈક. ૦૬ મિ. ૦૨, અમદાવાદ ક. ૦૫ મિ. ૫૫, સ્ટા. ટા.
- સૂર્યાસ્ત: મુંબઈક. ૧૯ મિ. ૧૩, અમદાવાદ ક. ૧૯ મિ. ૨૨, સ્ટા. ટા.

મુંબઈ સમુદ્રમાં ભરતી ઓટઢ્ર

- ભરતી: સવારે ક. ૧૧-૧૮, રાત્રે ક. ૨૨-૩૯
- ઓટ: સાંજે ક. ૧૭-૧૩, મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૦૪-૫૪ (તા. ૧૦)
- પ્રત પર્વાહિ: વિક્રમ સંવત ૨૦૮૧, ‘અનલ’ નામ સંવત્સર, શાલિવાહન
- શક સંવત ૧૯૪૭. ‘વિશ્વાવસુ’ નામ સંવત્સર, જયેષ્ઠ શુકલ – ત્રયોદશી.
- વિંછુડો પ્રારંભ સવારે ક. ૦૮-૫૧. સૂર્ય મહાનક્ષત્ર મૃગશીર્ષમાં, વાહન
- શિયાળ.
- શુભાશુભ દિનશુદ્ધિ: શુભ દિવસ.
- મુહૂર્ત વિશેષ: લગ્ન, ચંદ્ર-ગુરુ ગ્રહેદેવતાનું પૂજન, ઇન્દ્રજ-અગ્નિદેવતાનું પૂજન, નવાં વસો, આભુષણ, ધાન્ય ઘરે લાવવું, નિત્ય થતાં પશુ લે-વેંચના કામકાજ, શ્રી વિષ્ણુ-લક્ષ્મી પૂજા, શનિ દેવતાનું પૂજન,
- નાગકેસરના ઔષધીય પ્રયોગો, મુંડન કરાવવું નહિ. પરદેશગમનનું પસ્તાનું,
- પ્રયાણ શુભ, મહેંદી લગાવવી, વાસણ, વાહન, પશુ લે-વેંચ, ચંત્રારામ,
- દસ્તાવેજ, દુકાન-વેપાર, ધાન્ય ભરવું, બી વાવવું, નામકરણ, દેવદર્શન,
- અન્નપ્રાશન, શ્રી વિષ્ણુ-લક્ષ્મી પૂજા.
- આચમન: ચંદ્ર-રાહુ ત્રિકોણ સાહસિક સ્વભાવ, ચંદ્ર-મંગળ ચતુષ્કોણ
- કજિયાબોર, બુધ-શનિ ત્રિકોણ ગંભીર સ્વભાવ, ચંદ્ર-હર્ષલ પ્રતિયુતિ
- ઓચિંતા ફેરફારો આવે. ચંદ્ર-શનિ ત્રિકોણ માતાપિતાથી લાભ થાય.
- ખગોળ જ્યોતિષ: ચંદ્ર-રાહુ ત્રિકોણ, ચંદ્ર-મંગળ ચતુષ્કોણ, બુધ-શનિ ત્રિકોણ, ચંદ્ર-હર્ષલ પ્રતિયુતિ, ચંદ્ર-શનિ ત્રિકોણ, બુધ આર્ક્ષી પ્રવેશ.
- ગ્રહગોચર: સૂર્ય-વૃષભ, મંગળ-સિંહ, બુધ-મિથુન, ગુરુ-મિથુન, શુક્ર-મેષ, શનિ-મીન, રાહુ-કુંભ, કેતુ-સિંહ, માર્ગી હર્ષલ-વૃષભ, માર્ગી નેપ્ચૂન-મીન, વક્રી પ્લુટો-મકર.

લોકો પાઈલટના

ફરજ પર રહેલા કર્મચારીઓને આઠ કલાક

આરામ આપવામાં આવશે, પાંચથી આઠ કલાક

ફરજ પર રહેલા કર્મચારીઓને છ કલાક

આરામ આપવામાં આવશે, અને પાંચ કલાક

કર્મચારીઓને ફરજના સમયગાળા કરતાં એક કલાક વધુ આરામ આપવામાં આવશે.

મંત્રાલયે સેન્ટર ફોર રેલ્વે ઇન્ફર્મેશન

સિસ્ટમ (કિસ)ને ક્લૂ મેનેજમેન્ટ

સિસ્ટમ(સીએમએસ)માં અન્ય તમામ પ્રકારના

આરામ નિયમને અમાન્ય ગણવાનો નિર્દેશ

આપ્યો. રેલવે મંત્રાલે૩ જૂનના રોજ કિસના

જનરલ મેનેજરોને સંબોધીને એક પરિપત્ર

જાહેર કર્યો હતો. જેમાં કહેવામાં આવ્યું હતું

કે ભારતીય રેલવેમાં રનિંગ સ્ટાફ માટે છ

પ્રકારના આઉટરેશ્ઝને રેસ્ટ રૂલ્સ છે. આ

બાબતની તપાસ કર્યા પછી, હાલના નિયમોમાં

ફેરફાર કરવામાં આવ્યા છે. આ અંતર્ગત, ત્રણ

પ્રકારના રેસ્ટ રૂલ્સ નક્કી કરવામાં આવ્યા

છે.

નિયમોમાં ફેરફાર સામે વિરોધ નોંધાવતા

એઆઈએલઆરએસએએ કહ્યું કે આ આદેશ

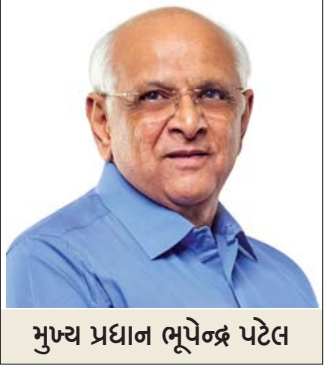
રેલ કામગીરીની સલામતીને ગંભીર અસર

કરશે, કારણ કે આ ફેરફાર ૨૦૧૬માં

મંત્રાલય દ્વારા રચાયેલી હાઇ પાવર કમિટીના

આર્સ ઓફ એમ્પ્લોયમેન્ટ રૂલ્સનું ઉલ્લં

મોદી સરકારનાં ૧૧ વર્ષઃ ગુજરાતે કરી પ્રગતિ બેમિસાલ

મુખ્ય પ્રધાન ભૂપેન્દ્ર પટેલ

૨૦૧૪ની સામાન્ય ચૂંટણીમાં ભારતના લોકોએ નવી આશાઓ અને અપેક્ષાઓ સાથે નરેન્દ્ર મોદીજીના નેતૃત્વમાં ભાજપને પ્રચંડ બહુમત સાથે સત્તાનું સુકાન સોંપ્યું હતું. ૨૬ મે, ૨૦૧૪ના રોજ વડા પ્રધાનપદના શપથ લીધા પછી નરેન્દ્ર મોદીજીએ સામાન્ય જનતાને કેન્દ્રમાં રાખીને યોજનાઓ તૈયાર કરી અને અમલમાં મૂકી. આજે સરકારની તમામ પ્રમુખ યોજનાઓ ગરીબોના જીવનમાં બદલાવ લાવી છે અને તેમના નેતૃત્વમાં ભારત આર્થિક અને સામાજિક વિકાસનાં ક્ષેત્રોમાં સફળતાના નવા માપદંડો સ્થાપિત કરી રહ્યું છે. ૨૬ મે, ૨૦૨૫ના રોજ વડા પ્રધાન તરીકેના તેમના કાર્યકાળમાં ૧૧ વર્ષ પૂર્ણ થઈ ચૂક્યા છે. મોદી સરકારના આ સફળ ૧૧ વર્ષ સેવા, સુશાસન અને ગરીબ કલ્યાણને સમર્પિત રહ્યા છે.

ગુજરાત ભારતના ગ્રીય એન્જિન તરીકે ઉદ્યોગ-વેપાર, ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર, આરોગ્ય, શિક્ષણ અને પ્રવાસન જેવાં ક્ષેત્રોમાં વિકાસની લાંબી છલાંગ લગાવી રહ્યું છે. ગુજરાત પોતાના સખૂત અને યશસ્વી વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીજી દ્વારા આપવામાં આવેલા ‘વિકસિત ભારત ૨૦૪૭’ના વિઝનને સાકાર કરવા માટે તત્પર છે. મને યાદ છે કે, જ્યારે તેઓ ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી હતા, ત્યારે તેમણે ‘દેશના વિકાસ માટે ગુજરાતનો વિકાસ’ નો મંત્ર આપ્યો હતો. પરિણામે, વડા પ્રધાનશ્રીના વિકસિત ભારતના વિઝનને સાકાર કરવામાં ગુજરાતની જવાબદારી ખૂબ વધી જાય છે.

વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ હંમેશાં ગામડાંઓ, ગરીબો અને ખેડૂતોની ચિંતા કરી છે. હકીકતમાં, મોદીજીએ ગરીબીને જીતી છે, એટલે જ તેઓ ગરીબોના દુ:ખ અને પીડાને વધુ સારી રીતે સમજે છે.

આરબીઆઈના જબ્બો બુસ્ટર બાદ ફોકસ મેક્રો ડેટા પરઃ મેઘરાજાની મહેર પણ માર્કેટના મૂડ માટે મહત્વપૂર્ણ

મુંબઈઃ રિઝર્વ બેન્કના અપેક્ષિત જબ્બો બુસ્ટરને કારણે બજારને જખ્મીંગ ફેક્ટર પુરું પાડ્યું છે અને હવે બજારની નજર આર્થિક ડેટાની જાહેરાતો અને ચોમાસાની પ્રગતિ પર મંડાયેલી છે. બજાર વિશ્લેષકોના મતે, ભારતીય શેરબજારો આ અઠવાડિયે વૈશ્વિક વલણો, કુળાવાના આંકડા અને વિદેશી રોકાણકારોની પ્રવૃત્તિમાંથી સંકેતો મેળવશે. ટોચના માર્કેટ એનાલિસ્ટે કહ્યું હતું કે, રોકાણકારો મુખ્ય આર્થિક ડેટા પર નજીકથી નજર રાખશે. કન્ઝ્યુમર પ્રાઇસ ઇન્ડેક્સ (સીપીઆઇ) કુળાવાના ડેટા પરથી માગના સ્તર અને તેને આધારે સેન્ટ્રલ બેંક દ્વારા શક્ય પગલાંનો તાગ મેળવી શકાશે. આ ઉપરાંત, ચોમાસાની પ્રગતિ અને પાક વાવણી પેટર્નને પણ ટ્રેક કરવામાં આવશે, કારણ કે તે ગ્રામીણ માગ અને વપરાશને અસર કરે છે.

ભારતીય રિઝર્વ બેંક (આરબીઆઇ) દ્વારા રેપો રેટમાં ૫૦ બેસિસ પોઇન્ટનો ઘટાડો જાહેર થયા પછી બજારો ગયા અઠવાડિયે મજબૂત નોંધ પર બંધ થયા હતા. આ અણધાર્યા પગલાથી વ્યાજ દરો સાથે સંવેદનશીલતા ધરાવતાં ક્ષેત્રોને પ્રોત્સાહન મળ્યું છે. શુક્રવારે, સેન્સેક્સ ૭૪૬.૯૫ પોઇન્ટ વધીને ૮૨,૧૮૮.૯૯ પર બંધ થયો, જ્યારે નિફ્ટી ૨૫૨.૧૫ પોઇન્ટ વધીને ૨૫,૦૦૩.૦૫ પર બંધ થયો હતો.

ટોચની રોજ બ્રાઉકિંગ ફર્મના રિસર્ચ હેડે જણાવ્યું હતું કે, રિઝર્વ બેન્ક દ્વારા વ્યાજદરમાં ઘટાડા અને ભારત-અમેરિકા વેપાર કરાર પોઝિટિવ રહેવા અંગેના આશાવાદને કારણે બજારો ઉપર તરફ આગળ વધી શકે છે. કારના પ્રથમ તબક્કાને અંતિમ સ્વરૂપ આપવા માટે બંને દેશોના અધિકારીઓ નવી દિલ્હીમાં મળે તેવી અપેક્ષા છે.

જોકે, વિશ્લેષકોએ ચેતવણી પણ આપી હતી કે નવા યુએસ ટેરિફ અને ભૂ-રાજકીય તણાવ જેવા વૈશ્વિક મુદ્દાઓ બજારની અસ્થિરતાનું કારણ બની શકે છે. જ્યારે આરબીઆઈનું સાંદ્રિક પગલું અને સ્થિર જીડીપી દૃષ્ટિકોણ આત્મવિશ્વાસને ટેકો આપે છે, ત્યારે વૈશ્વિક અનિશ્ચિતતા હજુ પણ જોખમ ઊભું કરે છે.

વિદેશી ફંડીંગું વલણ આગળ કેવું રહે છે એ પણ મહત્વની બાત છે. ભારતીય બજારમા એફઆઇઆઇએ સાત સત્રમાં આઠ હઠાર કરોડ રૂપિયાથી વધુ વેચવાલી કરી

અને તેને દૂર કરવા માટે તેઓ એવી યોજનાઓ અમલમાં મૂકે છે જે ગરીબોને તેમની ગરીબીમાંથી બહાર કાઢવા માટે કારગર નીવડે. તાજેતરમાં જાહેર થયેલા એક રિપોર્ટ મુજબ, મોદી સરકારના છેલ્લા ૧૦ વર્ષના કાર્યકાળમાં દેશમાં ૨૫ કરોડથી વધુ લોકો ગરીબીમાંથી બહાર આવ્યા છે.

ગુજરાતમાં પ્રધાનમંત્રી આવાસ યોજના શહેરી અને ગ્રામીણ હેઠળ કમશઃ ૮ લાખ ૯૮ હજાર અને ૫ લાખ ૭ હજારથી વધુ આવાસોનું નિર્માણ કરવામાં આવ્યું છે. પીએમ ગરીબ કલ્યાણ અન્ન યોજના હેઠળ ૩.૬૫ કરોડ લોકોને નિઃશુલ્ક અનાજનું વિતરણ કરવામાં આવી રહ્યું છે. પ્રધાનમંત્રી રીસાન સમ્માન નિધિ યોજના અન્વયે રાજ્યના ૬૮.૬૮ લાખ ખેડુત કુટુંબોને રૂ.૬૦૦૦ની વાર્ષિક આર્થિક સહાય આપવામાં આવી રહી છે. રાજ્યમાં ૪૮,૬૦,૦૪૬થી વધુ શોયાલયોનું નિર્માણ, પીએમ સ્વનિધિ યોજના હેઠળ ૪,૭૯,૧૪૧ શેરી વિકેતાઓને લોન સુવિધા, પ્રધાનમંત્રી ઉજજવલા યોજના હેઠળ ૪૩ લાખથી વધુ નિઃશુલ્ક એલપીજી ગેસ કનેક્શન, પ્રધાનમંત્રી જન-ધન યોજના હેઠળ ૧,૯૨,૯૮,૦૦૧ લોકોના બેંક અકાઉન્ટ, પ્રધાનમંત્રી મુદ્રા યોજના હેઠળ ૧,૫૧,૮૪,૮૫૫ ખાતાઓમાં રૂ.૧,૨૯,૪૦૭ કરોડની લોન, પીએમ સૂર્યધર યોજના હેઠળ ૩.૫૫ લાખ સોલાર રૂફટોપ પેનલની સ્થાપના, આયુષ્માન ભારત ડિજિટલ મિશન અંતર્ગત ગુજરાતના ૭૦ ટકા નાગરિકો એટલે કે ૪.૮૦ કરોડથી વધુ લોકોનું આયુષ્માન ભારત હેલ્થ અકાઉન્ટ (ABHA) હેઠળ રજિસ્ટ્રેશન અને ૧૦,૨૮૦થી વધુ આયુષ્માન આરોગ્ય મંદિરોના સંચાલન સાથે ગુજરાત પોતાના સાડા છ કરોડ નાગરિકોને વિવિધ યોજનાઓના લાભ પ્રદાન કરીને તેમના જીવનને સરળ બનાવવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યું છે.

યુવા વર્ગ ભારતની સૌથી મોટી તાકાત છે અને ભારત પોતાના આ ડેમોગ્રાફિક ડિવિડન્ડનો મોટો લાભ મેળવવા માટે સજજ છે. મોદીજીના શાસનમાં દેશના યુવા વર્ગને તે તમામ તકો ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવી

રહી છે.

વડા પ્રધાનશ્રીના માર્ગદર્શનમાં ગુજરાતમાં ગુજરાત ફોરેન્સિક સાયન્સ યુનિવર્સિટી (GFSU), રક્ષા શક્તિ યુનિવર્સિટી (RSU) અને દેશની પ્રથમ રેલવે યુનિવર્સિટી જેવી સેક્ટર સ્પેસિફિક યુનિવર્સિટીઓ કાર્યરત છે. કેન્દ્ર સરકારે વર્ષ ૨૦૨૦માં GFSU અને RSUને રાષ્ટ્રીય મહત્વની સંસ્થાઓનો દરજ્જો આપ્યો છે, અને તે આજે નેશનલ ફોરેન્સિક સાયન્સ યુનિવર્સિટી અને રાષ્ટ્રીય રક્ષા યુનિવર્સિટી તરીકે જાણીતી બની છે. આ ઉપરાંત, ગત ૧૧ વર્ષોમાં ગુજરાતમાં ૨૨ નવી મેડિકલ કોલેજોની સ્થાપના કરવામાં આવી છે અને રાજ્યના વિદ્યાર્થીઓ માટે ૪૩૦૦ નવી મેડિકલ સીટ્સ ઉપલબ્ધ થઈ છે.

રાજ્ય સરકારે સેમિકન્ડક્ટર ક્ષેત્રના બિઝનેસને આકર્ષિત કરવા માટે ગુજરાત સ્ટેટ ઇલેક્ટ્રોનિક્સ મિશનની રચના કરી છે. સેમિકન્ડક્ટર ક્ષેત્રની કેટલીક મોટી કંપનીઓ ગુજરાતમાં રોકાણ કરવા માટે આગળ આવી છે. તેના કારણે ગુજરાત ભારતના સેમિકન્ડક્ટર હબ તરીકે ઊભરી રહ્યું છે.

વડા પ્રધાનશ્રીના નેતૃત્વમાં ૨૦૧૪ પછી દેશમાં સાંસ્કૃતિક ખુસ્રુચાલનો એક નવો યુગ શરૂ થયો છે. તેમની સરકાર છેલ્લા ૧૧ વર્ષોમાં ‘વિકાસ ભી, વિરાસત ભી’ના મંત્ર સાથે ભારતીય સંસ્કૃતિ, તેના વારસા અને પરંપરાઓને એક નવી ઊંચાઈ પર લઇ ગઈ છે. અયોધ્યામાં રામમંદિરના નિર્માણની સાથે વારાણસીમાં કાશી વિશ્વનાથ કોરિડોર અને ઉજજૈનમાં મહાકાલ લોક પ્રોજેક્ટ થકી ભારતનાં આધ્યાત્મિક સ્થળોની કાયાપલટ થઈ છે. તેમણે ભારતના યોગ અને આયુર્વેદ જેવા પ્રાચીન વારસાને પણ વૈશ્વિક ફલક પર સ્થાપિત કરી દીધા છે.

ગુજરાત સરકાર પણ ધાર્મિક પ્રવાસનને વેગ આપવા માટે કરોડો રૂપિયાના ખર્ચે સોમનાથ, અંબાજી, પાવાગઢ, માધવપુર અને દારૂકા જેવાં મઠોં અને પ્રમુખ યાત્રાધામોના વિકાસ ઉપરાંત નાનાં-નાનાં ધાર્મિક સ્થળોનો પણ શાનદાર વિકાસ કરી રહી છે.

વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ ‘વિકસિત ભારત ૨૦૪૭’ એટલે કે દેશની આઝાદીના શતાબ્દી વર્ષ ૨૦૪૭

સુધીમાં ભારતને વિકસિત રાષ્ટ્ર બનાવવાનો સંકલ્પ કર્યો છે. તેમણે ‘મેક ઇન ઇન્ડિયા’ અને ‘આત્મનિર્ભર ભારત’ જેવી નવતર પહેલો સાથે વિકસિત ભારતનો પાયો નાખ્યો છે. પરિણામ એ આવ્યું છે કે હવે ભારત વિશ્વનું મેન્યુફેક્ચરિંગ હબ બનાવની દિશામાં ઝડપથી આગળ વધી રહ્યું છે. આજે ભારત ૪ ટ્રિલ્યન ડોલરથી વધુની જીડીપી સાથે વિશ્વની ચોથી સૌથી મોટી અર્થવ્યવસ્થા બની ગયું છે.

વડા પ્રધાનશ્રીના નેતૃત્વમાં ભારતે ‘ઓપરેશન સિફ્ટર’ દ્વારા આતંકવાદીઓ અને તેમના આકાબોને જડખાતોડ જવાબ આપીને એ સ્પષ્ટ કરી દીધું છે કે દેશ હવે કોઈપણ આતંકી હુમલાને સહન નહીં કરે.

ગુજરાતમાં અમારી સરકાર વડા પ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદીના પદચિહ્નો પર આગળ વધીને વિકસિત ભારતના નિર્માણમાં યોગદાન આપવા માટે તત્પર છે. શ્રી નરેન્દ્ર મોદીએ ભૂતપૂર્વ સરકારોના કાર્યકાળ દરમિયાન ગુજરાત સાથે થયેલા અન્યાયનો સ્વયં અનુભવ કર્યો છે, એટલે તેમણે ગુજરાતની તે તમામ ન્યાયોચિત માંગોને જ પૂરી નથી કરી, પરંતુ રાજ્યને એનક ભેટ પણ આપી છે. મોદીજીએ વડા પ્રધાન પદના શપથ લીધાના ૧૭ જ દિવસોમાં સરદાર સરોવર ેમ પર દરવાજા લગાવવાની મંજૂરી આપીને ગુજરાતના કરોડો લોકોનું વર્ષો જૂનું સપનું સાકાર કર્યું છે.

આ ઉપરાંત, વડા પ્રધાનશ્રીએ ગુજરાતને ભારતની પ્રથમ બુલેટ ટ્રેન, ગિફ્ટ સિટી અને ભારતનું પ્રથમ આંતરરરાષ્ટ્રીય ફાઇનાન્શિયલ સર્વિસ સેન્ટર ઓથોરિટી (IFSCA), સ્ટેચ્યુ ઓફ યુનિટી, રાજકોટ ગ્રીનફિલ્ડ એરપોર્ટ, AIIMS-રાજકોટ, અમદાવાદ મેટ્રો રેલ પ્રોજેક્ટ, તારંગા હિલ-અંબાજી-આબુ રોડ રેલવે લાઇન પ્રોજેક્ટ, દાહોદમાં ઇલેક્ટ્રિક લોકોમોટિવ એન્જિન ઉત્પાદન યુનિટ, વિશ્વનો સૌથી મોટો હાઇબ્રિડ રિન્યુએબલ એનર્જી પાર્ક, ધોલેરા સ્પેશિયલ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ રિજન, પીએમ મિત્ર પાર્ક, વિશ્વનું સૌપ્રથમ સીએનજ ટર્મિનલ અને અમદાવાદમાં સાબરમતી રિવરફ્રન્ટની ભેટ આપી છે. ■

વેપાર વાણિજય

વિદેશી ફંડોએ ભારતીય બજારમાં છ મહિનામાં એક લાખ કરોડ રૂપિયાના શેર વેચી નાખ્યા

(વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈઃ વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણકારો ફરી એક વખત નેટ સેલર્સ બન્યા છે. ઉપલબ્ધ ડેટા અનુસાર જૂનમાં ઇકિવટીમાંથી રૂ. ૮,૭૪૯ કરોડ પાછા ખેંચીને એફઆઇઆઇ ચોખ્ખા પોર્ટફોલિયો રોકાણકારો (એફપીઆઇ)એ માર્ચમાં રૂ. ૩,૯૭૩ કરોડ, ફેબ્રુઆરીમાં રૂ. ૩૪,૫૭૪ કરોડ અને જાન્યુઆરીમાં રૂ. ૭૮,૦૨૭ કરોડ પાછા ખેંચી લીધા હતા. નવીનતમ ઉપાડ સાથે, ૨૦૨૫માં અત્યાર સુધીમાં કુલ આઉટફ્લો રૂ. ૧.૦૧ લાખ કરોડ પર પહોંચી ગયો છે.

મે મહિનામાં આશ્ચર્યજનક રકમનું રોકાણ કર્યા પછી, વિદેશી રોકાણકારો આ મહિનાના પહેલા અઠવાડિયામાં ભારતીય ઇકિવટી બજારોમાંથી રૂ. ૮,૭૪૯ કરોડના ઉપાડ સાથે ચોખ્ખા વેચાણકર્તા બન્યા છે. બજારના અભ્યાસુઓ અનુસાર યુએસ-ચીન વેપાર તણાવ ફરી સપાટી પર આવવા સાથે યુએસ બોન્ડ યીલ્ડમાં નોંધાઇ રહેલા વધારાને કારણે

વિશ્લેષકોને કોર્પોરેટ સેક્ટરનાં નાણાકીય પરિણામો નબળાં રહેવાની આશંકા

મુંબઈ : કોર્પોરેટ ઈન્ડિયાના તાજેતરમાં માર્ચ ૨૦૨૫ના અંતિમ ત્રીમાસ ત્રિમાસિકના નાણાકીય પરિણામો એકંદર સારી વૃદ્ધિના જાહેર થવા છતાં સમીક્ષકો-એનાલિસ્ટો ચાલુ પૂર્ણ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬ અને વર્ષ ૨૦૨૬-૨૭ માટે સાવચેતી સાથે વૃદ્ધિના અંદાજો ઘટાડીને મૂકવા લાગ્યા છે.

બજારનો અંદાજ નિકટીની શેર દીઠ કમાણી-ર્નિર્નિ પર શેર (ઈપીએસ) વાર્ષિક ધોરણે ૯ ટકાથી પણ ઓછો છે. જે છ મહિના અગાઉના અંદાજથી ૧૫ ટકા ઓછો રૂ. ૧૧૩૫૫ મુકવામાં આવી રહ્યો છે.

નોમુરાએ પણ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૬-૨૭ માટે આ કમાણીમાં વૃદ્ધિનો અંદાજ વધુ ૪થી ૮ ટકા ઘટાડીને મૂક્યો છે. નોમુરા રિસર્ચનું કહેવું છે કે, કોર્પોરેટ કમાણીથી જીડીપી રેશીયો તેની ટોચ પર છે અને નજીકના સમયમાં તેમાં નોમીનલ જીડીપી વૃદ્ધિએ નોંધનીય સારી કામગીરીને અવકાશ નથી.

આ સંબંધિત કમાણીના અંદાજો માટેના પરિભળી નબળું ઈન્વેસ્ટમેન્ટ સંકીર્ણલ, સરકાર

ગિફ્ટ સિટીમાં ઇન્ફોસીસના નવા ડેવલપમેન્ટ સેન્ટરનો મુખ્ય પ્રધાને પ્રારંભ કરાવ્યો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદઃ મુખ્ય પ્રધાન ભૂપેન્દ્ર પટેલે ગિફ્ટ સિટીમાં ઇન્ફોસીસના નવા ડેવલોપમેન્ટ સેન્ટરનો પ્રારંભ કરાવતા રાજ્યમાં આર્ટિકિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ આધારિત પ્રણાલી સ્થાપિત કરીને એ.આઇ. ઇન્ડસ્ટ્રીને પ્રોત્સાહન આપવાની નેમ વ્યક્ત કરી હતી. આ સંદર્ભમાં તેમણે સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું હતું કે ગિફ્ટ સિટીમાં એ.આઇ. સેન્ટર ઓફ એક્સલન્સની શરૂઆત કરીને રાજ્યમાં નવા સોલ્યુશન બનાવનારા એક્સપર્ટસ, પ્રોફેશનલ્સ અને સ્ટાર્ટ-અપ્સને એક સાથે લાવવાનું પ્લેટફોર્મ તૈયાર કર્યું છે.

૧૪૯ નગરપાલિકાને રોડ રિપેરિંગ માટે ૧૦૭ કરોડ રૂપિયાની ગ્રાન્ટની ફાળવણી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદઃ ગુજરાતમાં સરકારે ચોમાસા પૂર્વે ૧૪૯ નગરપાલિકાને રોડ રિપેરિંગ માટે ૧૦૭ કરોડ રૂપિયાની ગ્રાન્ટ ફાળવી છે. ગુજરાતના મુખ્ય પ્રધાન ભૂપેન્દ્ર પટેલે સ્વર્ણિમ જયંતી મુખ્ય પ્રધાન શહેરી વિકાસ યોજના અન્વયે મુખ્ય પ્રધાન શહેરી સડક યોજનામાંથી ગ્રાન્ટ ફાળવવાની સૈદ્ધાંતિક મંજૂરી આપી છે. ચોમાસાની ઋતુ દરમિયાન ભારે વરસાદને પરિણામે રાજ્યના શહેરી વિસ્તારોના રસ્તાઓને ભારે નુકસાન થવું સંભવિત છે. આ નુકસાન પામેલા રસ્તાઓનું વહેલી તકે રિસરફેસિંગ અને રિપેરિંગ કરીને નગરોમાં વધુ માર્ગ સલામતી તથા સારા રસ્તાની સુવિધા મળવી હિતાવહ છે.

આ સિવાય નગરોમાં રસ્તાઓની પ્રવર્તમાન સ્થિતિ ગટર, પીવાના પાણી માટેની પાર્થિવચાઈન સહિતનાં કામો માટે રસ્તાઓના ખોદકામના કારણે ચોમાસામાં રસ્તાઓ પર પાણી ભરાય જાય છે. નગરોમાં ચોમાસા પૂર્વે રોડ રિપેરિંગ માટે સંબંધિત નગરપાલિકાઓની માગણી અનુસાર રાજ્ય સરકારે નાણાંની ફાળવણી કરી

એનાલિસ પણ કરવામાં આવશે.

૩૨ કરોડ રૂપિયાના રોકાણ સાથે કાર્પરત થયેલું ઇન્ફોસીસનું આ ડેવલોપમેન્ટ સેન્ટર અંદાજે ૧,૦૦૦થી વધુ પ્રોફેશનલ્સને રોજગારીના અવસર પણ પુરા પાડશે. ભૂપેન્દ્ર પટેલે આ ડેવલોપમેન્ટ સેન્ટર ગુજરાતમાં શરૂ કરવા માટે ઇન્ફોસીસનો આભાર વ્યક્ત કરતા કહ્યું કે વડા પ્રધાનના આગવા વિઝનથી શરૂ થયેલું ગિફ્ટ સિટી દેશનું ટેક અને ફીન્ટેક હબ બન્યું છે અને વિશ્વના અનેક અગ્રણી આઇ.ટી., ફિન્ટેક તેમજ ન્યૂ એજ ટેકનોલોજીના એકમો ગિફ્ટ સિટીમાં કાર્યરત છે. ■

અમદાવાદમાં આઈસક્રીમની વેનમાં આગ લાગી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ ગુજરાત રાજ્યમાં વર્ષ ૨૦૨૫માં આગ લાગવાની ઘટનાઓના બનાવ ઘણા જોવા મળ્યા છે. અમદાવાદ શહેરમાં આવી ઘટનાઓ બહુ જોવા મળી છે ત્યારે ૬ જૂન ૨૦૨૫ના શુક્રવારે વહેલી સવારે આગ લાગવાની ઘટના ઘટી હતી. શહેરના સૈજપુર-બોધા વિસ્તારમાં આવેલા હેમોર ડિસ્ટ્રિબ્યુશન સેન્ટરની વાનમાં આગ લાગી હતી. જેના કારણે આસપાસના વિસ્તારોમાં અફરાતફરી સર્જાઈ હતી.

અમદાવાદના સૈજપુર-બોધા વિસ્તારમાં આવેલા હેવમોર ડિસ્ટ્રિબ્યુશન સેન્ટરની બેટરી દ્વારા ચાલતી આઈસક્રીમની વાનમાં ચાર્જિંગ દરમિયાન ઓવરહોટિંગના કારણે આગ લાગી હતી. જેથી વાન બળીને રાખ થઈ ગઈ હતી. આગ વિકરાળ બનતા આસપાસના વિસ્તારને આવરી લેતા બે માળના મકાન સુધી પહોંચી હતી. જેથી રહીશો ગભરાયા હતા. લોકો પોતાના જીવ બચાવવા માટે પહેલા માળેથી કૂદકા માર્યા હતા. ■

આ પરિવર્તન આવ્યું છે.

ડિપોઝિટરીઝના ડેટા દર્શાવે છે કે મે મહિનામાં રૂ. ૧૯,૮૬૦ કરોડ અને એપ્રિલમાં રૂ. ૪,૨૨૩ કરોડના ચોખ્ખા રોકાણ બાદ આ અવગતિ જોવા મળી છે. આ પહેલા, વિદેશી પોર્ટફોલિયો રોકાણકારો (એફપીઆઇ)એ માર્ચમાં રૂ. ૩,૯૭૩ કરોડ, ફેબ્રુઆરીમાં રૂ. ૩૪,૫૭૪ કરોડ અને જાન્યુઆરીમાં રૂ. ૭૮,૦૨૭ કરોડ પાછા ખેંચી લીધા હતા.

બજારના એનાલિસ્ટે જણાવ્યું હતું કે, આ મંદીનો માહોલ અમેરિકા-ચીન વેપાર તણાવ અને વધતા યુએસ બોન્ડ યીલ્ડને કારણે ઉભો થયો હતો, જેના કારણે રોકાણકારો સુરક્ષિત સંપત્તિ તરફ આગળ વધ્યા હતા. આ ઉપરાંત, અદાણી ગ્રુપ દ્વારા છરાન પર કથિત પ્રતિબંધ ઉલ્લંઘન અંગે યુએસ તપાસથી રોકાણકારોને વિશ્વાસ વધુ ઘટ્યો અને મુખ્ય ઇકિવટી સૂચકાંકો નીચે ગબડ્યા હતા.

જોકે, રિઝર્વ બેન્ક દ્વારા અણધારી નાણાકીય કાર્યવાહીમાં ૫૦ બેસિસ પોઈન્ટ રેપો રેટમાં

ઘટાડો અને સીઅરઆર (કેશ રિઝર્વ રેશિયો)માં ૧૦૦ બેસિસ પોઈન્ટનો ઘટાડો જાહેર થવાથી બજારના સેન્ટિમેન્ટમાં નોંધપાત્ર સુધારો જોવા મળ્યો હતો.

અમેરિકા અને ચીન વચ્ચેની ટ્રેડ ડીલમાં સકારાત્મક સુધારાની સંભાવનાઓ અંધકારમય દેખાઈ રહી છે, ત્યારે ભારત એક સ્થિતિસ્થાપક અર્થતંત્ર તરીકે ઉભરી રહ્યું છે, જે નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૬માં છ ટકાથી વધુ વૃદ્ધિ આપી શકે છે. એકમાત્ર ચિંતા ઊંચા મૂલ્યાંકન છે જે તેજીને ચાલુ રાખવા માટે વધુ અવકાશ છોડતું નથી.

ઇકિવટી ઉપરાંત, એફપીઆઇએ બેથી છ જૂન દરમિયાન ડેટ જનરલ લિમિટમાંથી ૬,૭૦૯ કરોડ રૂપિયા અને ડેટ વોલેન્ટી રીટેશનમાંથી ૫,૯૭૪ કરોડ રૂપિયા પાછા ખેંચી લીધા. યુએસ અને ભારતીય બોન્ડ વચ્ચે બોન્ડ યીલ્ડમાં ઓછી તફાવત હોવાને કારણે તેઓ ડેટ માર્કેટમાં પણ સતત વેચાણ કરી રહ્યા છે. ■

ઈપીએસ વૃદ્ધિનો અંદાજ બે ટકા સુધી ઘટાડ્યો છે. જે મોટાભાગે એસબીઆઈ, ઓએનજીસી, ઈન્ડસઈન્ડ બેંક, ટાટા મોટર્સ, ટીસીએસના કારણે ઘટાડયો છે. નાણા વર્ષ ૨૦૨૬-૨૭ માટે ઈપીએસ અંદાજ એસબીઆઈ, ઓએનજીસી, ઈન્ડસઈન્ડ બેંક, ટીસીએસ અને રિલાયન્સ ઈન્ડસ્ટ્રીઝમાં ડાઉનગ્રેડના કારણે એક ટકા ઘટાડવામાં આવ્યો છે. જેએમ ફાઇનાન્શિયલે નોંધમાં જણાવ્યું છે કે, નિફ્ટી કંપનીઓના ૭૨ ટકા મે ૨૦૨૫માં ઈપીએસમાં ઘટાડાનો સામનો કરી રહી છે. જે એપ્રિલના ૭૦ ટકા કંપનીઓ હતી.

નોમુરાએ ભારતના સ્થિર મેક્રોઇકોનોમિક વાતાવરણ જેમાં નીચા બોન્ડ યીલ્ડ્સ અને સતત સ્થાનિક રોકાણ પ્રોત્સાહને ગણતરીમાં લઈ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૭ની કમાણી માટે અગાઉના ૧૯.૫ ગુણાંકથી હવે ઊંચા ૨૧ ગુણાંકના વેલ્યુએશન સાથે નિફ્ટીનો ટાર્ગેટ અગાઉના ૨૪,૯૭૦થી વધારીને ૨૬,૧૪૦ મૂક્યો છે. ■

પરલીમાં પત્નીની હત્યા કર્યા બાદ પતિની આત્મહત્યા

મુંબઈ: વરલી વિસ્તારમાં ગોળી મારીને પત્નીની હત્યા કર્યા બાદ પતિએ આત્મહત્યા કરી હોવાની ઘટના બનતાં રહેવાસીઓમાં ખળભળાટ મચી ગયો હતો. ક્રોઈબિક વિવાદને લઇ આ હત્યા કરવામાં આવી હોવાનું પ્રાથમિક તપાસમાં સામે આવ્યું હોઇ વરલી પોલીસે આ પ્રકરણે પતિ વિરુદ્ધ હત્યાનો ગુનો દાખલ કર્યો હતો. વરલીના સિદ્ધાર્થનગર વિસ્તારમાં આવેલી પંકજ મેન્શન બિલ્ડિંગમાં રામમનોહર નામપિલ્વે (૬૨) તેની પત્ની લતા (૫૮) અને પુત્રના પરિવાર સાથે રહેતો હતો. રામમનોહરે ઘણાં વર્ષ વિદેશમાં ઇલેક્ટ્રિશિયન તરીકે નોકરી કરી હતી અને બાદમાં તે મુંબઈ આવી ગયો હતો. ડિસેમ્બર, ૨૦૨૩માં તેના પુત્રનાં લગ્ન થયાં હતાં. દરમિયાન રામમનોહરનો તેના પુત્ર સાથે જ્યારે પણ ઝઘડા થતા હતા ત્યારે પત્ની લતા

હંમેશાં પુત્રની બાજુ લેતી હતી. આને કારણે રામમનોહરના મનમાં ગુસ્સો હતો, એમ પોલીસ સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું.

શનિવારે રાતે રામમનોહરનો ભાણેજ ઘરે આવ્યો હતો અને તે ત્યાં જ રોકાઇ ગયો હતો. રામમનોહર અને તેની પત્ની એક બેઠરૂમમાં, જ્યારે તેનો પુત્ર પરિવાર સાથે બીજી રૂમમાં સૂતા હતા. રવિવારે વહેલી સવારે રામમનોહર જાગી ગયો હતો અને તેણે રિવોલ્વરમાંથી પત્ની લતાના માથામાં ગોળી મારી હતી. બાદમાં તે બેઠરૂમમાંથી બહાર આવ્યો હતો.

દરમિયાન બનાવની જાણ થતાં વરલી પોલીસ સ્ટેશનના અધિકારીઓ ઘટનાસ્થળે આવી પહોંચ્યા હતા. બંને મૃતદેહને પોસ્ટમોર્ટમ માટે મોકલાયા બાદ વરલી પોલીસે રામમનોહર વિરુદ્ધ હત્યાનો ગુનો દાખલ કર્યો હતો.

વિધવા વિરોધી પ્રથાઓને મહારાષ્ટ્રના ૭,૦૦૦ ગામડાઓએ તિલાંજલિ આપીને દાખલો બેસાડ્યો

મુંબઈ: આપણા દેશમાં પરંપરાના નામે મહિલાઓને અનેક પ્રકારની સમસ્યાઓનો સામનો કરવો પડે છે. વધતા શિક્ષણ સાથે જોકે, તેમાં ઘણો ઘટાડો ચોક્કસ થયો છે, તેમ છતાં હજી મહિલાઓ, ખાસ કરીને વિધવા સ્ત્રીઓને બહુવિધ તકલીફોનો સામનો કરવો પડે છે. આજ કારણ છે કે મહારાષ્ટ્રમાં એક કાર્યકર્તા, જે વિધવા સંબંધિત પછાત પ્રથાઓને નાબૂદ કરવાના મિશન પર છે. તેમણે આ મહિલાઓને સન્માનપૂર્વક જીવન મળે તેવા કાયદાની માગમાં સહયોગ મેળવવા દેશના મંત્રીઓ અને ધારાસભ્યોનો સંપર્ક કરવાનું શરૂ કર્યું છે. લોકસભાના સભ્યો ઉપરાંત, મહાત્મા ફૂલે સમાજ સેવા મંડળના વડા કાર્યકર્તા પ્રમોદ ઝીંજોડે આ હેતુ માટે સહયોગ મેળવવા માટે વિવિધ સરકારી સંસ્થાઓને પત્ર લખી રહ્યા છે. ઝીંજોડેએ કહ્યું કે તેમણે કેન્દ્રીય મહિલા અને બાળ વિકાસ મંત્રી અન્નાપૂર્ણા

દેવી, રાષ્ટ્રીય મહિલા આયોગના અધ્યક્ષ વિજયા રાહટકર અને તમામ લોકસભા સભ્યોને પત્રો મોકલીને ભારતમાં ગ્રામ પંચાયતો અને ગ્રામ સભાઓ દ્વારા વિધવા સંબંધિત કુપ્રથાઓને નાબૂદ કરવાના પ્રયાસોમાં મદદ માંગી છે. તેમણે રાષ્ટ્રીય મહિલા કમિશનને અનુસાર કહી કે તેઓ મહિલા અને બાળ વિકાસ મંત્રાલયને નિર્દેશ આપે કે તેઓ તમામ રાજ્ય સરકારોને દેશભરના ગામડાઓમાં વિધવા કુપ્રથાઓ નાબૂદ કરવા માટે સમિતિઓની રચના કરવા કહે.

તેમણે ‘મંગળસૂત્ર’, બંગડીઓ અને અંગૂઠાની વીંટીઓ તોડી નાખવા, તેમના ઝાંઝર અને રંગબેરંગી કપડાં ઉતારવા, મુંડન કરવા તથા તેમને સામાજિક કાર્યો અને ક્રોઈબિક વિધિઓમાંથી બાકાત રાખવા પર પ્રકાશ પાડ્યો. આ અમાનવીય પ્રથાઓ હજી પણ આપણા સમાજના ઘણા ભાગોમાં અસ્તિત્વમાં છે,

બિલ્ડરને ઓછા વ્યાજ દરે બિઝનેસ લોન અપાવવાને બહાને ૨.૭ કરોડની ઠગાઈ

થાણે: થાણાના બિલ્ડરને ઓછા વ્યાજ દરે બિઝનેસ લોન અપાવવાના બહાને ૨.૭ કરોડ રૂપિયાનો યુનો ચોપડાવામાં આવ્યો હતો, જેને પગલે પોલીસમાં ફરિયાદ નોંધાવવામાં આવતાં ગુનો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. અંબરનાથ વિસ્તારમાં રહેતો ૬૮ વર્ષનો બિલ્ડર પોતાના બે પુત્ર સાથે બાંધકામ વ્યવસાય ધરાવે છે. બિલ્ડરને પચીસ કરોડ રૂપિયાની જરૂર હતી અને બિલ્ડરના ઓળખીતાએ તેની મુલાકાત આરોપી સાથે કરાવી આપી હતી, જે નાશિકનો રહેવાસી છે. શિવાજીનગર પોલીસ સ્ટેશનના અધિકારીએ જણાવ્યું હતું કે આરોપીએ

તેની કંપની થકી વાર્ષિક માત્ર સાત ટકા વ્યાજ દરે પચીસ કરોડ રૂપિયાની લોનની વ્યવસ્થા કરી આપવાનું વચન આપ્યું હતું અને ૪ ઓગસ્ટ, ૨૦૧૭ના રોજ બિલ્ડરની કંપની સાથે કરાર કરાયા હતા. કરાર અનુસાર બિલ્ડરે ૨.૫ કરોડ રૂપિયા પર ૧૦ ટકા સેવા શુલ્ક ચૂકવવાનું હતું. ઓગસ્ટ, ૨૦૧૭ અને જાન્યુઆરી, ૨૦૧૯ દરમિયાન બિલ્ડરે આરોપીની કંપનીના બેંક ખાતામાં ત્રણ હપ્તામાં ૨.૭ કરોડ રૂપિયા જમા કરાવ્યા હતા. પોતે છેતરાયો હોવાનું ધ્યાનમાં આવતાં બિલ્ડરે શુક્રવારે શિવાજીનગર પોલીસ સ્ટેશનમાં ફરિયાદ નોંધાવી હતી.

નવમા પાનાનું ચાલુ

રાહુલ ગાંધી જનાદેશનો સામે આંગળી ચીંધનારા રાહુલ ગાંધી વિશે ફણ્ણવીસે કહ્યું હતું કે યુવા મતદારોની સંખ્યા સતત વધી રહી છે. ૨૦૧૪થી ૨૦૧૯ દરમિયાન ૬૩ લાખ નવા મતદાર ઉમેરવામાં આવ્યા હતા. ૨૦૦૯ થી વર્ષ ૨૦૧૪માં ૭૫ લાખ નવા મતદારો ઉમેરો થયો હતો. અને ૨૦૦૪થી ૨૦૦૯ સુધીમાં ૧ કરોડ નવા મતદારો ઉમેરાયા હતા. આનો અર્થ એ છે કે ૨૦૨૪ માં કંઈપણ અસાધારણ નહોતું બન્યું. “મતદાનની ટકાવારી એકાએક વધી ગઈ હોવાનો દાવો એક સમજ છે. શું રાહુલ ગાંધી એ વાતથી અજાણ છે કે સાંજે ૫ થી ૬ વાગ્યા સુધીનો સમય પણ મતદાનનો સમય છે, અને સાંજે ૬ વાગ્યા સુધીમાં બ્રુથ પર કતારમાં હાજર દરેકને પોતાનો મત આપવાની મંજૂરી છે?” ફણ્ણવીસે સવાલ કર્યો હતો. ૨૦૨૪ની લોકસભાની ચૂંટણીના બીજા તબક્કામાં સાંજે ૫ વાગ્યે આપવામાં આવેલા મતદાનનો આંકડો ૬૦.૯૬ ટકા હતો, જે બીજા દિવસે ૬૬.૭૧ ટકા હતો. આ વધારો ૫.૭૫ ટકા હતો. “પણ તમે એ હકીકત છુપાવશો, કારણ કે તમે એ ચૂંટણી જીત્યા હતા?” ફણ્ણવીસે સવાલ કર્યો હતો.

અગાઉ મતદાનના અંતિમ આંકડા મોટી રાત્રે આવતા હતા. હવે, સાંજે ૫ વાગ્યે આંકડો જાહેર કરવામાં આવે છે અને અંતિમ આંકડો બીજા દિવસે આવે છે એમ તેમણે જણાવ્યું હતું. રાહુલ ગાંધીએ કામઠી (મહારાષ્ટ્રની વિધાનસભા બેઠક)નું ઉદાહરણ આપ્યું હતું. પરંતુ તેમણે ન આપેલા ઉદાહરણો હું આપીશ. માધામ ૧૮ ટકાનો વધારો થયો છે, જ્યાં શરદ પઠવાન રજુથના ઉમેદવાર જીત્યા હતા. વણ્ણમાં ૧૩ ટકાનો વધારો થયો હતો અને ઉદ્ધવ ઠાકરે જૂથના ઉમેદવાર જીત્યા હતા. શ્રીરામપૂરમાં ૧૨ ટકાનો વધારો થયો છે, જ્યાં કોંગ્રેસનો વિજય થયો છે, ફણ્ણવીસે જણાવ્યું હતું. (પીટીઆઈ)■

જનતાનું ધ્યાન

ફણ્ણવીસે હતા. ફણ્ણવીસે આપેલો વળતો જવાબ હાસ્યાસ્પદ છે અને જનતાનું ધ્યાન વિચલિત કરવાનો પ્રયાસ છે. ફણ્ણવીસે અને ભાજપ યુતિને મતની હેરફેરી અને સત્તાનો સીધો ફાયદો થયો છે. ફણ્ણવીસે ન્યાયના પ્રતીક તરીકે પેશ આવવાનું બંધ કરવું જોઈએ. તેમનું શાસન ભ્રષ્ટ પોલીસ વડા જેવું છે. તેમના પ્રતિભાવ નબળા અને ઉપરહલ્લા હોય છે અને એમાંથી સમસ્યાનો ઉકેલ નથી મળતો.” સપકાએ એમ પણ કહ્યું હતું કે “ફણ્ણવીસે (કોંગ્રેસના શાસન દરમિયાન) ચૂંટણી કમિશનરોની નિમણૂકોનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો, પરંતુ તેઓ ઈરાદાપૂર્વક વિસરી ગયા છે કે ચૂંટણી પંચના કમિશનર ટી.એન. શેખનની નિમણૂક કોંગ્રેસના સમયમાં કરવામાં આવી હતી.

ઠાકરે બંધુઓને

વ્યાસ્થ
સ છે.
સત્તાનો
ટીકે પેશ
પોલીસ
લા હોય
સપાળો
શાસન
ખ ક્યો
ચૂંટણી
ગ્રેસના

વાતચીત સિવાય રાજ અને ઉદ્ધવ ઠાકરે વચ્ચે કોઈ સીધો સંપર્ક નથી. તેમની વચ્ચેના અંતરે રાજકીય શતરંજ પર ઘણા સમીકરણો બદલી નાખ્યા છે અને હવે તેમના એક સાથે આવવાની અટકળો ચાલી રહી છે. શિવસેનામાં ઉત્તરાધિકાર અને સર્વોપરિતા માટેનો સંઘર્ષ મુખ્યત્વે બંને ભાઈઓ વચ્ચેના મહાભેદનું કારણ બન્યા હતા. શરૂઆતમાં રાજ ઠાકરેને શિવસેનામાં સંભવિત ઉત્તરાધિકારી તરીકે જોવામાં આવતા હતા, કારણ કે તેઓ વક્તવ્ય કૌશલ્યના અને દેખાવમાં પણ તેમના કાકા જેવા જ છે. જોકે, ૨૦૦૩ માં, બાળ ઠાકરેએ તેમના પુત્ર ઉદ્ધવ ઠાકરેને શિવસેનાના કાર્યકારી પ્રમુખ તરીકે જાહેર કર્યા હતા.

વાતચીત સિવાય રાજ અને ઉદ્ધવ ઠાકરે વચ્ચે કોઈ સીધો સંપર્ક નથી. તેમની વચ્ચેના અંતરે રાજકીય શતરંજ પર ઘણા સમીકરણો બદલી નાખ્યા છે અને હવે તેમના એક સાથે આવવાની અટકળો ચાલી રહી છે. શિવસેનામાં ઉત્તરાધિકાર અને સર્વોપરિતા માટેનો સંઘર્ષ મુખ્યત્વે બંને ભાઈઓ વચ્ચેના મહાભેદનું કારણ બન્યા હતા. શરૂઆતમાં રાજ ઠાકરેને શિવસેનામાં સંભવિત ઉત્તરાધિકારી તરીકે જોવામાં આવતા હતા, કારણ કે તેઓ વક્તવ્ય કૌશલ્યના અને દેખાવમાં પણ તેમના કાકા જેવા જ છે. જોકે, ૨૦૦૩ માં, બાળ ઠાકરેએ તેમના પુત્ર ઉદ્ધવ ઠાકરેને શિવસેનાના કાર્યકારી પ્રમુખ તરીકે જાહેર કર્યા હતા.

ઘોલવડમાં શિવસેનાના નેતાની અપહરણ-હત્યા ફરાર ભાઈની સિલ્વાસાથી ધરપકડ

મુંબઈ: પાલઘર જિલ્લાના ઘોલવડમાં જમીનના વિવાદમાં શિવસેનાના નેતાની અપહરણ બાદ હત્યા કરીને મૃતદેહ ઉમરગામમાં ફેંકી ફરાર થયેલા મોટા ભાઇની પાંચ મહિના બાદ સિલ્વાસાથી ધરપકડ કરવામાં આવી હતી, એમ પોલીસ અધિકારીએ જણાવ્યું હતું. પોલીસે ધરપકડ કરેલા આરોપીની ઓળખ અવિનાશ રમણ ધોડી (૬૦) તરીકે થઇ હતી. આ કેસમાં અગાઉ પોલીસે પાંચ આરોપીને પકડી પાડ્યા હતા.

આ પ્રકરણે ઘોલવડ પોલીસ સ્ટેશનમાં ગુનો દાખલ કરાયો હતો અને ગુનામાં સંડોવાયેલા પાંચ જણની ધરપકડ કરાઇ હતી, જ્યારે મુખ્ય આરોપી અવિનાશ તથા તેના ત્રણ સાથીદાર ફરાર હતા, એમ પોલીસ અધિકારીએ જણાવ્યું હતું. ફરાર આરોપીઓની શોધ માટે પોલીસની વિશેષ ટીમ તૈયાર કરવામાં આવી હતી. આ ટીમે ઘોલવડ, ઉમરગામ, વાપી, દમણ, સિલ્વાસા, છન્દાર, રાજસ્થાન વિગેરે જઇને આરોપીની શોધ આદરી હતી.

એમ તેમણે કહ્યું.

૧૭ મે, ૨૦૨૨ ના રોજ, કોલ્હાપુર જિલ્લાનું હેરવાડ વિધવા સંબંધિત કુરિવાજો પર પ્રતિબંધ મૂકવા ગ્રામ સભામાં ઠરાવ પસાર કરનાર પ્રથમ ગામ બન્યા પછી, મહારાષ્ટ્ર વહીવટીતંત્રે તમામ મુખ્ય સરકારી અધિકારીઓ અને ગ્રામ પંચાયતોને આવી બેઠભાવપૂર્ણ પ્રથાઓને દૂર કરવા અને વિધવાઓ માટે ગૌરવને પ્રોત્સાહન આપવા સૂચના આપી, એમ િંજોડેએ જણાવ્યું. આનાથી પ્રેરિત થઈને, મહારાષ્ટ્રભરમાં ૭,૦૦૦ થી વધુ ગ્રામ પંચાયતોએ અન્યાયી પ્રથાને નાબૂદ કરવા અને પ્રકારના ભેદભાવને રોકવા ગ્રામ સભાઓ દ્વારા ખાસ સમિતિઓની રચના કરી. પરિણામે, રાષ્ટ્રીય માનવ અધિકાર પંચ અને અન્ય કેન્દ્ર સરકારની સંસ્થાઓએ આ પહેલને સ્વીકારી હતી. (પીટીઆઈ)■

ટોલ કેમ માગ્યો? ટોલ કર્મચારીની મારઝૂક કરી

ગાડી ચઢાવી દીધીને કેટલાય મીટર ઢસડ્યો
મુંબઈ: મહારાષ્ટ્રના ચંદ્રપુર જિલ્લાના બલ્હારપુરમાં વિસાપુર ટોલ પ્લેક્ટ પર ટાટા એસ ગ્રાડીના ચાલક ધાર્ડે ટોલ કર્મચારીએ ટોલ માગતા તેના ઉપર ગાડી ચઢાવી દીધી હતી. આ ઘટનામાં ટોલ કર્મચારી ગંભીર રીતે ઘાયલ થયો છે. મળતી માહિતી મુજબ, રાત્રે લગભગ ૧ વાગ્યે, બલ્હારપુરથી ચંદ્રપુર તરફ આવતી એક ટાટા એસ કાર ટોલથી બચવા માટે લાઇન અળંગી ગઈ. આ દરમિયાન, જ્યારે એક ટોલ કર્મચારીએ ડ્રાઇવરને રોકવા કહ્યું, ત્યારે તેણે કાર રોકી નહીં અને કર્મચારી પર ચઢાવી દીધી.

પારસી મરણ

હોમાય જહાંગીર મોનેગરી છરાની તે મરહુમ જહાંગીર મોનેગરીના વિધવા. તે મરહુમો શીરીન તથા જહાંગીરના દીકરી. તે ફીરોઝ તથા મરહુમ સાયરસના મમ્મી. તે શીરાઝ તથા અનાહીતાના સાસુ. તે શનાયા ને નતાશા ના મમ્મયજી. (ઉ. વ. ૯૪) રે. ડે. રૂમ.નં. ૧૭, ૩જે માળે, ન્યુ કોન્કેક્ટર બિલ્ડિંગ, વિક્ટોરિયા ગાર્ડન રોડ, ભાંચખલા રેલવે હોસ્પિટલ, મુંબઇ, ૪૦૦૦૨. ઉકમણાની કિયા : તા. ૯-૬-૨૫ને બપોરે ૩.૪૦ કલાકે મુંબઇ ડુંગરવાડી પર ઉપરની હોડીવાલા બંગલોમાં.

નોશીર કેબશ્વર હરડા તે ડોલી નોશીર હરડાના ખાવીદ. તે મરહુમો બાનુ તથા કેબશ્વરના દીકરા. તે ડેલના બોમ્સી તવરીની ને ઝીનોબીયા ડેઝાદ હોઝદારના પપ્પા. તે બોમ્સી પી. તવરીયા ને એરવદ ડેઝાદ એ. હોઝદારના સસરા. તે મીનુ તથા મરહુમો રૂસી, દારના ભાઇ. તે હલ્લોવી ને મીથરાના મામાવા. તે મરહુમો ગોવેર તથા બેકરામ છરાનીના જમાઇ. (ઉ. વ. ૭૬) રે. ડે. રૂમ. નં.૩૧, મેરવાનજી કામા પાર્ક, બિલ્ડિંગ નં-૨, કામા રોડ, મુંબઇ-૪૦૦૦૫૮. ઉકમણાની કિયા: તા. ૧૦-૬-૨૨ને બપોરે ૩.૪૦ કલાકે મુંબઇ ડુંગરવાડી પર ભાભા બંગલી નં-૨ માં.

એરવદ ટેમટન એસ્થશા શહીયાર તે મરહુમો ધનમાય તથા એસ્થશા શહીયારના દીકરા. તે મરહુમો બરજોર ને રોહીન્દ્રન ઇ. શહીયારના ભાઇ. તે વિરા બરજોર શહીયારના દેર. (ઉ. વ. ૮૮) રે. ડે. ૬૨૬, એનવાલા બિલ્ડિંગ, હોમાવઝીરે રોડ, દાદર, મુંબઇ-૪૦૦૦૧૪. ઉકમણાની કિયા : તા. ૯-૬-૨૫ને બપોરે ૩.૪૦ વાગે દાદર મધે રૂસ્તમ ફરામ અલિયારીમાં.

મેરુટ બેહરામ કાસદ તે મરહુમ બેહરામ હોરમજી કાસદના બેનવા. તે મરહુમો બાનુભાઇ તથા જીજીભાઇ દારબશાહ શ્રોફના દીકરી. તે તનાઝ, આશીશ ને આઝમીનના મમ્મી. તે અઝી નોશીરવાન મહેતા તથા તે મરહુમો ફેની મીનુ દારુવાલા ને રોશની બરજોર પાવરીના બહેન. તે મરહુમો નવાબખાઇ તથા રોમચાંજી અરેશર કાસદના વહુ. (ઉ. વ. ૮૫) રે. ડે. નવરોડ લિવા, રજે માળે, ૧૮૮ લિમ્પરન-રોડ, મુંબઇ, ૪૦૦૦૦૮. ઉકમણાની કિયા : તા. ૯-૬-૨૫ને બપોરે ૩.૪૦ વાગે મુંબઇ ડુંગરવાડી પર ઉપરની બેનેટ બંગલી નં-૬ માં.

કોંગ્રેસ અને એનસીપી

જોવા મળી રહ્યું છે. ઘણા લોકો માને છે કે ઉદ્ધવ અને રાજ ઠાકરેનું જોડાણ શિવસેનાને ફરીથી ઉચ્ચ દરજ્જો આપી શકે છે. એવી આશા છે કે તે મુંબઈના રાજકારણમાં શિવસેનાનું કેન્દ્રીય સ્થાન પાહું મેળવી શકે છે.

પશ્ચિમના ઉપનગરોમાં ગોરેગાંવ અને દક્ષિણ મુંબઈમાં ગિરગાંવ જેવી મુંબઈમાં ઘણી જગ્યાએ, બંને ઠાકરે બંધુઓના સમર્થકોએ મરાઠી લોકોના કલ્યાણ માટે બંને ઠાકરે ભાઈઓને ફરીથી એક સાથે આવવા અપીલ કરતા બેનરો લગાવ્યા છે. જોકે હજી સુધી એ સ્પષ્ટ નથી છે ઉદ્ધવ અને રાજ ઠાકરે ગઠબંધન બનાવશે કે નહીં, તે એડનાથ શિંદેની શિવસેનાને નુકસાન પહોંચાડી શકે છે. કારણ કે બંને ભાઈઓનું ભાવનાત્મક મિલન ભાજપ અને શિંદેની આગેવાની હેઠળના જૂથને શિવસેનાના વિભાજન પર ગુસ્સોનો સામનો કરવો પડી શકે છે. શિંદેના જૂથને સત્તાવાર સમર્થન હોવા છતાં, મતદારોની નજરમાં, આ જૂથનું અસ્તિત્વ હજી પણ વિવાદમાં છે.

રાજ-ઉદ્ધવ સાથે

પાસે નગરસેવકપદ નથી, પણ રાજ ઠાકરેનો આ એકેડમાર ગરુડાસ પણ શિંદેની સેનામાં પ્રવેશ કરવા જઈ રહ્યો છે. ૨૦૧૭માં કુર્લા વોર્ડ નંબર ૧૬૬માં સંસ્થળ તુરં મનસે તરફથી લડ્યો હતો અને જીત્યો હતો. હવે તે આવનારા દિવસોમાં શિંદેની સેનામાં જોડાશે. મનસેના નગરસેવક તરીકે કામકાજ કરી શક્તો ન હોવાનું અને ફંડ ન મળતું હોવાનું પણ તેણે જણાવ્યું હોવાનું અહેવાલો કહે છે.

વર્ષ ૨૦૧૨માં રાજ ઠાકરેના ૨૮ નગરસેવક ચૂંટાઈને આવ્યા હતા. ૨૦૧૭માં ભાજપ અને શિવસેના અલગ લડ્યા અને મનસે પણ એકલો જ લડ્યો હતો. મનસેના ૭ નગરસેવક વિજેતા થયા પણ સત્તા સ્થાપ્યા માટે ઉદ્ધવ ઠાકરેને ૬ નગરસેવક જોઈતા હતા, આથી મનસેના છને ઠાકરેએ પોતાના પક્ષમાં લઈ લીધા.

હવે અવિભાજિત

શિવસેના નામ છે, અમારી પાસે શિવસેનાનું પ્રતીક છે. હવે અમારી પાસે ઠાકરે બ્રાન્ડ છે, એમ રામદાસ કદમે કહ્યું. રામદાસ કદમે પૂછ્યું કે છે ઉદ્ધવ ઠાકરે કોણે સાથે ગઠબંધન કર્યું હોત તો તેમનો ઠાકરે બ્રાન્ડ કેવી રીતે હોઈ શકે? જ્યારે આદિત્ય ઠાકરે વરલીમાં ઉભા હતા, ત્યારે મનસેએ મદદ કરી અને આદિત્ય ઠાકરે ચૂંટાયા.

જોકે, જ્યારે રાજ ઠાકરેના પુત્ર અમિત ઠાકરે ઉભા હતા, ત્યારે ઉદ્ધવ ઠાકરેએ તેમની સામે ઉમેદવાર ઉભા રાખ્યો અને તેમને હરાવ્યા. રાજ ઠાકરે આ ભૂલી શક્યા ન હોત.

રાજ ઠાકરે એ વાત ભૂલી શક્યા ન હોત કે સાત મનસે કોર્પોરેટોમાંથી છ નગરસેવકોને ઉદ્ધવ ઠાકરે શિવસેનામાં લઈ ગયા હતા.

રામદાસ કદમે ઉદ્ધવ ઠાકરેને તકવાદી ગણવાતાં આકરી ટીકા કરી હતી.

જૈન મરણ

ઘોઘારી વિશ્વાશ્રીમાળી જૈન સાવરકુંડાભાઈના સ્વ. હાલ બોરીલી સ્વ. વીણાબેન જયંતીલાલ નારણદાસ સંઘવીનાં સુપુત્ર અનુલભાઈ સંઘવી. (ઉ. વ. ૬૬), તા. ૫/૬/૨૫ના અરીહંતશરણ પામેલ છે. તેઓ દિમીબેનના પતિ. ચંપોષ તથા પૂજા વિનયકુમારના પિતાશ્રી. રાજેશભાઈ તથા નયનાબેન હર્ષલભાઈ, ભારતીબેન રાજુભાઈ, સ્વ. મીનાબેન નકુલભાઈ, પલ્લવીના ભાઈ. તે સસુરપક્ષે મહુવાવાળા સ્વ. હરકિસનદાસ ચંદુલાલ શાહના જમાઈ. લૌકિક વ્યવહાર બંધ રાખેલ છે.

કચ્છી વિશ્વા ઓશવાળ જૈન

લાયજીના રોહીત વસંતલાલ છેડા (ઉ.વ. ૫૫) તા. ૬-૬-૨૫ના મૃત્યુ પામેલ છે. ભાનુબેન વસંતલાલના પુત્ર. સોનાલા પતિ. કરણના પિતા. અંજી, પ્રીતીના ભાઇ. ભુજપુર તથા ભરતી લક્ષ્મીચંદના જમાઇ. ચઘુદાના કરેલ ઇ. પ્રા. ચંધિપોક્તી મહાજનવાડી, ડૉ. અંબેદકર રોડ, મું. ૧૨. ટા. ૪ થી ૫.૩૦.

બેરાજીના પ્રભાબેન (નિર્મળા) કાકરશી (બાબુભાઇ) ગંગર (ઉ.વ. ૮૨) તા. ૭-૬-૨૫ના ટૂંકી મોતથી અવસાન પામ્યા છે. રતનબેન હીરજી વજપારના પુત્રવધુ. કાકરશીના પત્ની. રાજેન્દ્ર, જયશ્રી, ચેતના, લલિતાના માતા. લાડભાઇ રામજી કાનજીના પુત્રી. દેવચંદ, પાનબાઇ, ભાનુમતી, વેલબાઇ, ભાગ્યવંતીના બેન. પ્રાર્થના રાખેલ નથી. ડે. રાજેન્દ્ર ગંગર, બી-૪૦૧, પદમાવતી રેસીડેન્સી, શ્રધ્ધાચંદ રોડ, પાર્લા (ઇ.), મું. ૫૭.

વાગડ વિ.ઓ.જૈન

ગામ પેથાપર હાલે લાકડીયાના સ્વ. શાંતીબેન કરશન મુરજી છેડા (ઉ.વ.૮૬) મુંબઈ મધે અવસાન પામેલ છે. મતુશ્રી ગોમાબેન મુરજી અરજજીના પુત્રવધુ, સ્વ. કરશન મુરજીના ધર્મપત્ની. નવીન, કાંતીલાલ, અરવિંદ, જવેર, વિમળા, ભાનુના માતાશ્રી. ભયુભાઈ, પૂર્ણલાલ,દામજી, જવેર, કર્નુર, લતાના સાસુમાં નિર્ણય, હિત, પ્રેમ, સેજલ, લ્વની, હિતાંશીના દાદી. ઘાણીધરા નારાયણના નામજી ગાડાની પુત્રી.

કાસદના વહુ. (ઉ. વ. ૮૫) રે. ડે. નવરોડ લિવા, રજે માળે, ૧૮૮ લિમ્પરન-રોડ, મુંબઇ, ૪૦૦૦૦૮. ઉકમણાની કિયા : તા. ૯-૬-૨૫ને બપોરે ૩.૪૦ વાગે મુંબઇ ડુંગરવાડી પર ઉપરની બેનેટ બંગલી નં-૬ માં.

વિશ્વા-શ્રીમાળી ૧૮૦ જોગ જૈન

મંડળ ધોણાપુર વતની હાલ મુંબઇ રાજેન્દ્રભાઈ મંગળદાસ શાહ, (ઉ.વ. ૬૭) તે કાન્તાબેન મંગળદાસ પુત્રીલાલ શાહના પુત્ર,જયોતીબેનના પતિ. ઉર્વિ, કીશાના પિતા. માનસના સસરા. સુરેખાબેન, વામીન, જયશીબેન, લતાબેન અને કમલેશભાઈના ભાઈ. પાટણ નિવાસી ચંદ્રકાન્ત અમરતલાલ શાહના જમાઈનું શનિવાર તા : ૭ જૂન, ૨૫ના અરિહંત શરણ થયું છે. લૌકિક વ્યવહાર બંધ છે.

પાટણ વિશ્વા શ્રીમાળી જૈન

ફોકલીયા વાડો, પોળની શેરી ઉર્માલાબેન મહેંદ્રભાઈ શાહ (ઉ.વ.૯૦) તે સ્વ મહેન્દ્રભાઈ કાંતિલાલ શાહના ધર્મપત્ની. ચેતના વોરા, રાજેશ શાહના માતા, શેલી અર્ચિત જૈનના પિતા. જીશાબેન અને અમીતુમારના સાસુ, શનિવાર તા. ૦૭/૦૬/૨૫ ના અરિહંત શરણ પામ્યા છે. લૌકિક વ્યવહાર બંધ રાખેલ છે.

બંબાત વિશ્વા પોરવાડ જૈન
મુંબઇ
ઘાટકોપર નિવાસી કંચનબેન કાંતિલાલના પુત્ર દેવેન્દ્રભાઇ (ઉ. વ. ૮૫) તે સરોજબેનના પતિ. જીતીન, સીમા, પ્રીતિ-પંકજ , અવની-નિતેશના પિતા-સસરા. ક્ષમિત-ધરા, સમીન-સોનાલી, કમિના દાદા. તરુણભાઇ, સ્વ. કિર્તીભાઇ, જવાહરભાઇ, સ્વ. કેલાસબેન, સ્વ. કોકિલાબહેન, સુરેખાબેન, હર્ષબેનના ભાઇ. મંગલદાસ શિવલાલ શાહના જમાઇ. પ્રાર્થનાસભા : સોમવાર ૮ જૂન ૨૦૨૫. ડે. કફૂન બેન્ડવેટ હોલ, એલ.બી.

ધર્મતોજ

મનન

હેમંત વાળા
feedback@bombay
samachar.com

સનાતન સંસ્કૃતિની અકલ્પ્ય સમૃદ્ધિ

સનાતની સંસ્કૃતિમાં જે જે સંભાવનાઓ છે તે વિશે મોટાભાગના લોકોને જાણ નથી. છ પ્રકારના દર્શન છે, એક સો આઠ જેટલા ઉપનિષદો છે, ચાર દેવ તથા ચાર ઉપદેવ છે, અઢાર પુરાણો છે, ચોસઠ કળાની વાત છે, મહાભારત-રામાયણનો ઇતિહાસ છે, ગીતા પણ ત્રીસ જેટલી છે, સ્વયંય શ્રીકૃષ્ણએ બે ગીતા કહે છે - ભગવત ગીતા અને ઉદ્ધવ ગીતા, અને આ સિવાય બ્રહ્મસૂત્ર, શિવસૂત્ર, વિવેક સુદામણી, ત્રિપુરા રહસ્ય, યોગવાશિષ્ઠ, વિજ્ઞાન ભેરવ જેવાં શાસ્ત્રો તો ખરાં જ. રુચિ પ્રમાણે વ્યક્તિને જે તે શાસ્ત્રને અનુસરવાની છૂટ છે. સનાતની સંસ્કૃતિએ ક્યારેય એમ નથી કીધું કે બસ આ એક જ.

કોઈ દ્વૈતવાદ અનુસરે તો કોઈ અદ્વૈત, કોઈ વિશિષ્ટ અદ્વૈતમાં શ્રદ્ધા રાખે તો કોઈક દ્વૈતાદ્વૈત પ્રમાણે આગળ વધે. કોઈ આત્માને જ ઈશ્વર માની તેની અનુભૂતિ - તેની પ્રતીતિ માટે સાધના કરી શકે તો કોઈ આત્મા ઉપરાંત ઈશ્વર કહી શકાય તેવી અન્ય શક્તિ છે તેમ માની તે પ્રમાણે ભક્તિ પણ કરી શકે. નારદમુનિ દ્વારા ધ્રુવને ઠં નમો ભગવતે વાસુદેવાય મંત્ર દીક્ષા અપાય છે તો તે જ નારદમુનિ દ્વારા, મુક્તિ માટે વાલિયા હુંદારારને રામ નામનો મંત્ર સૂચિત કરાય. આ એક મજાની ઘટના છે. આનાથી એમ સ્થાપિત થાય છે કે દરેક વ્યક્તિ માટે કોઈ ચોક્કસ સાધન વધુ યોગ્ય રહે. એક ગીતાનું ઉદાહરણ લેતા સમજાય જશે કે આધ્યાત્મના માર્ગે જવા માટે કેટલી ભિન્ન ભિન્ન લાગતી સંભાવનાઓ પ્રકાશિત છે.

મજાની વાત એ છે કે સનાતની સંસ્કૃતિમાં સાવજ વિપરીત બાબતોને પણ સમાન સ્થાન મળ્યું છે. એક વિચારધારા એમ જણાવે કે સમગ્ર સર્જનનું મૂળ તે બ્રહ્મ છે, તો અન્ય વિચારધારા પ્રમાણે સૃષ્ટિના સર્જનનું મૂળ તત્ત્વ પદાર્થ છે - કણ છે. આ બંને વિચારધારા માન્ય છે. કોઈ ક્રિયાકાંડથી દરેક પ્રકારની ઇચ્છિત બાબત પ્રાપ્ત થઈ શકે છે એમ માની શકે તો કોઈક ઈચ્છાની પૂર્તિતા માટે તપ કરી શકે. સનાતની સંસ્કૃતિમાં જે સ્થાને યોગીનું છે તે જ સ્થાન જ્ઞાનીનું છે, જે જે સ્થાન ભક્તનું છે તે જ સ્થાન કર્મસૂત્રનું છે. જે સ્થાન વિષ્ણુનું છે તે જ સ્થાન શિવ અને જગદેભાનું છે. તે જ બ્રહ્મ છે.

ઉપાસનાના દરેક સ્વરૂપ અહીં માન્ય છે. ભક્તિ પણ નવ પ્રકારે થઈ શકે છે. જપયજ્ઞ માટે મંત્રની સંખ્યા પણ કદાચ લાખોમાં છે. ઈશ્વરના જે તે સ્વરૂપને પણ વ્યક્તિ પોતાની રુચિ પ્રમાણે પસંદ કરી શકે છે. જેમ ભૌતિક સામગ્રીથી પૂજા પાક કરી શકાય તેમ માનસિક પૂજાપાક પણ તેટલી જ માન્યતા પામે છે. અહીં તો અસ્વચ્છ વૃક્ષની પૂજા પણ માન્ય છે, અને નાગદેવતાની પણ. અહીં ઝેરાવતને પણ વિભૂતિ ગણાય છે અને ઉચ્ચેશ્વરનાને પણ.

આ એક જ સંસ્કૃતિ છે જેમાં વ્યક્તિ ઈશ્વરને ભિન્ન તરીકે સ્થાપી શકે છે, પુત્ર તરીકે ચાહી શકે છે, પતિ તરીકે પામી શકે છે, અને ઈશ્વર તરીકે તો આરાધી જ શકે છે. આટલા વિકલ્પો ત્યારે જ મળી શકે જ્યારે એક આદર્શ વિચારધારા પ્રમાણે સમાજનો પ્રકાસ થયો હોય. આટલા વિકલ્પો સમાજ ત્યારે જ સ્વીકારી શકે જ્યારે તેને માનવીની પરિપક્વતા માટે વિશ્વાસ હોય.

સમાજની દરેક વ્યક્તિ માટે આટલી સંભાવના ત્યારે જ પ્રસ્તુત કરવામાં આવે જ્યારે આ સંભાવના જરૂરી હોય.

સનાતનની સંસ્કૃતિમાં સત્યની શોધ સૌથી મહત્વની ગણાય છે. જો ભાવાત્મક સંબંધથી સત્ય જાણી શકાતું હોય તો તે પણ માન્ય છે, જો તર્કબદ્ધ વિચારોથી સત્ય સુધી પહોંચી શકાતું હોય તો તે પણ માન્ય છે, જો યોગ સાધનાથી સત્યની પ્રતીતિ થઈ શકતી હોય તો તે પણ માન્ય છે, જો નિષ્કામ કર્મથી સત્યનો માર્ગ ઉજાગર થતો હોય

તો તે માટે પણ કોઈને વાંધો નથી. જે વ્યક્તિ દયા દાન કરવા સમર્થ હોય અને તે માટે તૈયાર હોય તો તેના માટે તે યોગ્ય માર્ગ છે. કોઈ વ્યક્તિ જંગલમાં જઈને, બધાનો ત્યાગ કરીને, સંન્યાસ ધારણ કરીને મુક્તિ માટે પ્રયત્ન કરવા માગતો હોય તો તે પણ યોગ્ય છે. રાજા જનકની જેમ સંસારમાં રહીને, કૌટુંબિક ધર્મ નિભાવતાં નિભાવતાં નિર્લેપ રહીને આત્મસ્થ રહી શકતો હોય તો તે પણ માન્ય છે. મંડન મિશ્રની જેમ કોઈકને શાસ્ત્રીય ક્રિયાકાંડમાં શ્રદ્ધા હોય છે તો એ મુજબના રસ્તે પણ જઈ શકાય છે. સંત જલારામની જેમ ભૂખે કો અન્ન દે અથવા ટુકડામાંથી ટુકડો આપવા માટે કાર્યરત થઈ ઈશ્વરની આરાધના કરી શકે છે. આધ્યાત્મની સનાતન વિચારધારામાં, જ્યાં સુધી બીજાને નહારરૂપ થયા વગર, માત્રને માત્ર સાત્ત્વિક આશયથી, પોતાની પરમ તથા પૂર્ણ સ્થિતિ માટે પ્રયત્ન કરવામાં આવે ત્યાં સુધી દરેક માર્ગ માન્ય છે.

સનાતની સંસ્કૃતિમાં પ્રશ્ન માર્ગનો નથી અંતિમ મુકામનો છે. જ્યાં સુધી આધ્યાત્મના ક્ષેત્રમાં આગળ વધવાની સંભાવના હોય, ત્યાં સુધી કોઈપણ વિચારધારા માટે બાધ નથી. અહીં શ્રીકૃષ્ણની વાંસળી પણ છે અને સુદર્શન ચક્ર પણ છે. અહીં શિવજીના મસ્તકે પવિત્ર ગંગા પણ છે અને કંઠે વિષધર પણ છે. અહીં મા સરસ્વતીના ધવલ રસ સાથે આ કાલીનો શ્યામ રસ પણ છે. અહીં એકમાત્ર બ્રહ્મ પણ છે અને દેવતાઓની શુંબલા પણ છે. અહીં બ્રહ્મા-વિષ્ણુ-મહેશની ભિન્નતા છે તો સાથે સાથે એક સદગુરુની અંદર સમાયેલ આ ત્રણેય શક્તિ છે. એમ કહેવાય છે કે, વ્યક્તિ જે માર્ગે જ્યાં પહોંચ્યો હોય, ત્યાંથી પરત જવા માટે તે જ માર્ગ વધુ અનુકૂળ રહે. સંસાર ચક્રમાં, દરેક વ્યક્તિ એક વિશેષ માર્ગથી જે તે સ્થાને પહોંચ્યો હોય છે. ઊંડાણમાં જોતાં જણાશે કે આ દરેક માર્ગ એક યા બીજા પ્રકારે અન્ય માર્ગથી ભિન્ન હોય છે. સંસારચક્રમાંથી છૂટવા માટે આ જ માર્ગે પરત જવું વધુ ઇચ્છનીય ગણાય, અને તેથી જ દરેક માટે અલગ માર્ગ નિર્ધારિત કરવો જરૂરી ગણાય. સદગુરુ આ કામ વ્યવસ્થિત કરી શકે. શાસ્ત્રોમાં તો મર્યાદિત દસ-પંદર માર્ગ સ્થાપિત થયા હોય, પણ આ દરેક માર્ગનું ઝીણવટતા પૂર્વકનું આયોજન, મુમુક્ષુની સ્થિતિના સંદર્ભમાં, સદગુરુ જ કરી શકે. સનાતનની આધ્યાત્મની આ એક અતિ વિશેષ વિશેષતા છે.

સાધનો ભિન્ન હોવા છતાં હેતુ એક જ છે. રસ્તા અલગ અલગ હોવા છતાં અંતિમ મંઝિલ તો એક જ છે. પ્રવાસ માટેની સંભાવના જુદી જુદી હોવા છતાં અંતે તો એક જ ઈશ્વર પ્રાપ્તિની ઈચ્છા હોય છે. જુદા જુદા તર્કથી પણ તે પરમ જ્ઞાન માટે જ પ્રયત્ન થતા હોય છે. જુદા જુદા પ્રમાણથી તે પરમ તત્ત્વને પામવાનું જ લક્ષ હોય છે. સ્વરૂપો જુદા જુદા હોઈ શકે પણ ધર્મ તો શાશ્વત અને સ્વયં-સ્વરૂપે છે. આવાં તો અનેક ઉદાહરણો આપી શકાય. પરંતુ વાસ્તવિકતા એ છે કે દેખાતી ભિન્નતા અંતે તો એક જ સત્યની સ્થાપના કરી છે.

સનાતન સંસ્કૃતિની આ સમૃદ્ધિ, સનાતન સંસ્કૃતિની આ ઝીણવટતા, પ્રત્યેક વ્યક્તિને વિશેષ રીતે આગળ વધારવાની સનાતન સંસ્કૃતિની આ સંવેદનશીલતા, સત્યને પામવા માટે વ્યક્તિને પોતાની રુચિ અનુસાર માર્ગ પસંદ કરવા છૂટ આપવાની સનાતન સંસ્કૃતિની આ સમૃદ્ધ વિરાસત, અને એકમાત્ર નિર્વાણ માટે - તર્કબદ્ધ વિચારોથી સત્ય સુધી પહોંચી શકાતું હોય તો તે પણ માન્ય છે, જો યોગ સાધનાથી સત્યની પ્રતીતિ થઈ શકતી હોય તો તે પણ માન્ય છે, જો નિષ્કામ કર્મથી સત્યનો માર્ગ ઉજાગર થતો હોય

માનસ મંથન

મોરારિબાપુ
feedback@
bombaysamachar.com

આપણે કોઈ સત્કર્મ કરતાં હોઈએ અને જો કોઈનું અપમાન કરીએ તો સત્કર્મ માત્ર એ જ ક્ષણે ઘટી જાય છે. સત્કર્મ સ્પર્ધા વાળા ન હોવા જોઈએ. સત્કર્મ સૌના મૌલિક હોવા જોઈએ. આ વખતની કથા આણે કરી, તો આવતા વખતની કથામાં હું વટ પાડી દઉં, એવા વટ ચાલે નહિં. આમાં તો કેવટ બને એ જીતે. રામના પગ ધોવા હોય તો વટ કામમાં નહીં આવે, કેવટ જ કામમાં આવશે. આપણે કહીએ કે કાંઈ ન કરો. ખોટી વાત છે. ખોટી વાતો કરીએ છીએ કે કોઈ મૂકી દો ! ઋષિ-મુનિઓએ પણ ખૂબ કોથ કર્યો છે. હજારો વર્ષોના તપ પછી પણ શાપ આપ્યા છે ! શાપ ન આપો, સમાધાન આપો, ત્રેવડ હોય તો. ‘માનસ’માં ગોસ્વામીજીએ ત્રણ વખત ‘સમાધાન’ શબ્દ વાપર્યો છે. મારે આખી કથા ‘સમાધાન’ પર કરવી છે. જીવનના સમાધાનો શોધવાં છે. તમે જુઓ, શાપ આપવાની વાત આવી ત્યાં કાં તો ‘પ્રિય’ શબ્દ લખ્યો, કાં તો ‘મુનિ’ શબ્દ લખ્યો અને કાં તો ‘ઋષિ’ અથવા ‘મહારુષિ’ શબ્દ લખ્યો. કોઈ જગ્યાએ સાધુએ શાપ આપ્યો એવું ‘રામાયણ’માં લખ્યું નથી! સાધુતાની અખંડતાનું અહીં સ્વાગત છે. મુનિઓ શાપ

અલૌકિક દર્શન

ભાણદેવ

feedback@
bombaysamachar.com

(ગતાંકથી ચાલુ)

૮. વૈવિધ્ય : હિન્દુ ધર્મમાં અનેક સંપ્રદાયો છે, અનેક તત્ત્વજ્ઞાન છે, અનેક પરંપરાઓ છે, અનેક વિધિઓ છે, અનેક ઉપાસના છે, અનેક સાધનપદ્ધતિઓ છે.

જેઓ આંખો મીંચીને વિરોધ જ કરવા ઈચ્છે છે તેઓ હિન્દુ ધર્મનો આ લાક્ષણિકતાને અનુલક્ષીને પણ ટીકા કરે છે. તેઓ કહે છે: ‘અરે! હિન્દુ ધર્મ તો ખીચી છે. તેમાં કોઈ સ્પષ્ટ દર્શન અને સ્પષ્ટ માર્ગ નથી. આમાં તો સામાન્ય માણસ ગૂંચવાઈ જાય તેવું છે. આટલું બધું વૈવિધ્ય માનવીને ગૂંચવી મારે છે.’

હિન્દુ ધર્મમાં અપરંપરા વૈવિધ્ય છે તે સાચું છે, આ વૈવિધ્ય તો આપણું ગૌરવ છે. વૈવિધ્ય પ્રશંસાને પાત્ર છે, નિંદાને પાત્ર નથી. હિન્દુ ધર્મના દરેક પાસાંમાં જે વૈવિધ્ય જોવા મળે છે તેનાં પાંચ કારણો છે:

૧. હિન્દુ ધર્મ અતિ પ્રાચીન ધર્મ છે.
૨. હિન્દુ ધર્મમાં ગહન અને વ્યાપક બેડાણ થયું છે.
૩. હિન્દુ ધર્મમાં નવા વિકાસ કે પરિવર્તન પર પ્રતિબંધ નથી.

૪. હિન્દુ ધર્મમાં વ્યક્તિગત ભિન્નતાનો સ્વીકાર છે અને તદનુરૂપ સાધનપદ્ધતિ ગોઠવવાની સ્વતંત્રતા છે.

૫. હિન્દુ ધર્મમાં મત વૈવિધ્ય અને મતભિન્નતા પ્રત્યે ઉદાર વલણ દાખવવામાં આવે છે.

આ બધાં પરિબળોને કારણે દર્શન, સાધના આદિ તત્ત્વોનાં અનેક સ્વરૂપો હિન્દુ ધર્મમાં વિકસ્યાં છે. હિન્દુ ધર્મ તાંડીના ઝાડ જેવો એકદેશીય નથી, પરંતુ અનેક ડાળીઓ તથા વડવાડોથી યુક્ત વિશાળ વટવૃક્ષ જેવો છે. આ વૈવિધ્ય આપણું ગૌરવ છે, આપણી મહાભૂલી મૂડી છે, આપણી અધ્યાત્મવિદ્યાના ગહન અને વ્યાપક વિકાસનું સૂચક છે. મનુષ્યો અનેક પ્રકૃતિના હોય છે. હિન્દુ ધર્મમાં બધી પ્રકૃતિના માનવો માટેનો અધ્યાત્મપથ ઉપલબ્ધ છે. જ્ઞાની માટે વેદાંત છે, ભક્ત માટે ભક્તિયોગ છે, યોગસાધના કરવી હોય તો હઠયોગ-રાજયોગ છે, કર્મમાર્ગ પસંદ હોય તો કર્મયોગ છે. ક્રિયાકાંડનાં પણ અનેકવિધ સ્વરૂપો છે. યજ્ઞયાગ, પૂજા-પાક, મંત્રજપ, નામજપ - તમે જે ઈચ્છો તે બધું અહીં તૈયાર છે. તમારી ઈચ્છા પ્રમાણે, રુચિ પ્રમાણે તમારો માર્ગ પસંદ કરો, ગમે તે દર્શન

કોઈને શાપ આપવાને બદલે તેને જીવનમાં પ્રેમપૂર્વક સમાધાન આપીએ

આપતા દેખાયા છે, ઋષિઓ દેખાયા છે. પણ ‘સાધુ’ એ શાપ આપ્યો એવું લખ્યું નથી. આમાં ‘સાધુ’ કોઈ જ્ઞાતિ નથી એ ધ્યાન દેજો. સાધુ વર્ણ બહાર છે. આપણી ગંગાસતી બોલ્યાં છે- જાતિ રે છોડીને પાનબાઈ, અજાતિમાં જાવું ને મેલવો વરણનો વિકાર રે...

વર્ણ એ વિકાર છે. બ્રાહ્મણત્વ એ વિચાર અને વિવેકની એક ઊંચાઈ છે. એ તો વિશ્વમાં રહેલી જોઈએ. ક્ષત્રિયત્વ એ પ્રભુનું, દેશનું, ગાયોનું રક્ષણ કરવા માટે શક્તિનું સમ્માન છે. ખેતી, પશુપાલન, વેપાર માટે વૈશ્ય આયોજન સારું છે, અને સમાજને ઉજળો રાખવા માટે એ વ્યવસ્થા બરાબર છે, પણ ભેદ ન હોવો જોઈએ. શું કામ અમુક લોકો મંદિરમાં ન જઈ શકે? આવી પ્રથાઓએ દેશને બહુ નુકસાન કર્યું છે. એક ભૂલ સમાજની થઈ જાય એને રિપિટ ન કરાય.

તો, સાધુ કોઈ પણ હોય એ વર્ણની બહાર છે. અહીં સાધકે શાપ આપ્યો છે. અને અહંલ્લા બોલ્યાં છે કે મુનિએ શાપ આપ્યો. બહુ તપ કરે એનામાં તેજ પણ હોય અને થોડોક એનો સ્વભાવ કડક પણ હોય એ તમે લખી રાખજો. હું તમને એમ કહેવા જાઉં છું કે કોઈ આવ્યા વગર કોઈ

શાપ આપી શકે ? શાપ આપવા માટે કોઈ નિર્તાંત જરૂરી છે.

તો, ઋષિ શાપ આપે છે, પણ સાધુએ શાપ આપ્યો એવું ક્યાંય લખ્યું નથી. માટે સાધુનો સંગ કરવો. ‘સાધુ’ શબ્દ વાપરીને એક અદ્ભુત ઉદઘાટન કર્યું તુલસીએ. હનુમાનજીને થયું કે ભલે રાવણનો ભાઈ હોય, રાક્ષસની નગરી છે, પણ વિભીષણ સાથે હું પરાણે દોસ્તી કરીશ, કારણ કે સાધુની સાથે સંગ કરવાથી શાપ તો શું, જીવનના કોઈ કાર્યમાં હાનિ નથી થતી. આ સાધુસંગનો મહિમા છે. તેથી આપણે ત્યાં હંમેશાં, પ્રાચીન ભજનોમાં ‘અમને મુનિચરણે વાસ આપજો’ એમ નહીં, પણ ‘અમને સાધુચરણમાં વાસ આપજો’ એમ આવે છે. સાધુપદ બહુ મોટું છે. સાધુમાં પાંચેય વિદ્યા હોય, ભલે ભણ્યો ન હોય. એક, વેદવિદ્યા હોય છે. સાધુ પાસે વેદવિદ્યાના રૂપમાં રામકથા છે. આ અધ્યાત્મવિદ્યા છે, ‘અધ્યાત્મ’ તો બહુ મોટો શબ્દ છે, પણ ‘અધ્યાત્મવિદ્યા’નો અર્થ એમ કે આપણા માટે નહીં, બીજાના માટે આપણે જ મેળવવો પડશે. મહાદેવ માર્ગદર્શન આપશે, તેનાથી થાય તેટલા ઉપાયો પણ કશે, પણ આપણે જ આપણી રીતે સમાધાન શોધવા પડશે. મારાં ભાઈ-બહેનો, શાપ દેનારા સમાધાન આપે તે જરૂરી છે. - સંકલન: જયદેવ માંકડ ■

હિન્દુ ધર્મમાં બધી પ્રકૃતિના માનવો માટેનો અધ્યાત્મ પથ ઉપલબ્ધ છે

સ્વીકારો, ગમે તે સાધનનું અનુષ્ઠાન કરો, તમને કોઈ રોકશે નહીં. અને આ બધું તમે તમારા હિન્દુત્વને જાળવીને કરી શકો છો. આટલી સ્વતંત્રતા, પસંદગીનું આટલું વૈવિધ્ય, માર્ગની આટલી મોકળાશ બીજે ક્યાંય જોવા મળે છે? બધા જ પ્રકારની પ્રકૃતિ, રુચિ, યોગ્યતાવાળા માનવોને પોતાને અનુરૂપ અધ્યાત્મપથ પસંદ કરવાની સ્વતંત્રતા અને સગવડ જેટલી હિન્દુ ધર્મમાં છે, તેટલી વિશ્વના કોઈ ધર્મમાં નથી.

આ આપણું ગૌરવ છે, ખામી નહીં. ઉપસંહાર :

હિન્દુઓ ઉદાર અને સહનશીલ છે, તેથી નિંદા-ટીકા પણ તેઓ સહન કરી લે છે કોઈ વ્યક્તિ હિન્દુ ધર્મની વિરુદ્ધ કંઈ બોલે, લખે કે વિચારે તે હિન્દુઓ તેને સજા કરતા વધી, ગાળો દેતા નથી, તેને મારતા નથી-અરે! તેની વાતો શાંતિપૂર્વક સાંભળે છે હિન્દુઓ પોતાના ધર્મની નિંદા શાંતિથી સાંભળી શકે છે. બધા દેશોમાં આવું નથી. કોઈ-કોઈ દેશોમાં તો ધર્મનિંદા કરનારને ધમરાજને ઘરે જ પહોંચાડી દેવાય છે.

ધર્મનું મૂલ્યાંકન જરૂર કરીએ, ધર્મમાં ગલત તત્ત્વો પ્રવેશી જાય તો સમયે-સમયે ધર્મનું શોધન પણ કરતાં રહેવું જોઈએ, પરંતુ ધર્મના યથાર્થ તત્ત્વને સમજ્યા વિના આંખો મીંચીને ડોહધ ધર્મનિંદા કરવી તે કોઈ રીતે ઉચિત નથી.

આપણે હિન્દુ ધર્મની લાક્ષણિકતાને સમજીએ. આપણા હિન્દુત્વની ગરિમાને જાળવીએ. આપણે ધર્મનિંદકોને ફાંસીએ ચડાવવાની જરૂર નથી, તેમ કરવું આપણા લોહીમાં નથી, પરંતુ અશિષ્ટ નિંદા કરનારાઓને રોકવાનો, તેમને પડકારવાનો સમય અવશ્ય આવી ગયો છે. હિન્દુઓની આ ધરતી નધણિયાતું ખેતર નથી કે તેને કોઈ પણ આવીને લાણી થઈ!

૧. પ્રસ્તાવ: પ્રત્યેક ધર્મ કેટલાક મૂળભૂત સિદ્ધાંતો પર પ્રતિષ્ઠિત હોય છે. આ મૂળભૂત સિદ્ધાંતો ધર્મનો અર્થાત્ જડ-ચેતન-સૃષ્ટિની તદ્દન ધર્મમાં પણ આવા કેટલાક મૂળભૂત સિદ્ધાંતો મળે છે? બધા જ પ્રકારની પ્રકૃતિ, રુચિ, યોગ્યતાવાળા માનવોને પોતાને અનુરૂપ અધ્યાત્મપથ પસંદ કરવાની સ્વતંત્રતા અને સગવડ જેટલી હિન્દુ ધર્મમાં છે, તેટલી વિશ્વના કોઈ ધર્મમાં નથી.

૨. અવતાર એટલે શું, અવતારની ઘટનાનું સ્વરૂપ, શાસ્ત્રોમાં અવતાર, અવતાર શા માટે, અવતારના પ્રકારો, અવતાર અને જીવ, અવતાર વિરુદ્ધની શંકાઓ અને તેમનું નિરાકરણ આદિ અવતાર વિષયક અનેક તત્ત્વોની ગહન અને શાસ્ત્રીય વિચારણાની આવશ્યકતા છે. અહીં આપણે અવતાર તત્ત્વનાં આ સર્વ પાસાંઓને સમજવા પ્રયત્ન કરીએ છીએ.

૨. અવતાર એટલે શું? અસ્તિત્વના અનેક સ્તરો છે: ભૌતિક સ્તર, પ્રાણમય સ્તર, મનોમય સ્તર, અધિમનસ સ્તર, અતિમનસ સ્તર આદિ. આ રીતે ચડતા ધર્મમાં અસ્તિત્વના સૌથી ઉચ્ચતમ સ્તર પર પુરુષોત્તમ-ચેતના બિરાજે છે. જ્યારે આ સર્વોચ્ચ ચેતના પંચભૂતનું શરીર ધારણ કરી નિમ્ન ગોળાર્ધમાં, અર્થાત્ શરીર, પ્રાણ, મનની ભૂમિકામાં અવતરિત થાય, નીચે ઊતરી આવે ત્યારે ચેતન્ય જગતની એક અસાધારણ ઘટના ઘટે છે. આ ઘટના તે અવતારની ઘટના છે. અવતાર અધ્યાત્મ જગતની એક ઘણી રહસ્યપૂર્ણ, પરંતુ સત્ય ઘટના છે.

અવતારની ઘટનામાં પરમાત્મા માનવ બને છે, અમર્યાદિત મર્યાદિતમાં ઊતરી આવે છે, સાગર બિંદુમાં ઊતરી આવે છે. અવતાર પ્રથમ દૃષ્ટિએ અશક્ય લાગે તેવી ઘટના છે, પરંતુ

અધિકાર છે.

તો, સમાધાન આપો, શાપ નહીં. સમાધાન ત્રણ રીતે અપાય. એક, તમે માનસિક રીતે સમાધાન આપો. એક માણસ તમારી સામે આવે અને જો તમારામાં તપસ્યા હોય તો માનસિક રીતે તમે એના મનનું સમાધાન કરી શકો. બીજું, વાચિક રીતે તમે સમાધાન આપો. પાસે બેસાડો, પ્રેમથી સમજાવો તો તેનું સમાધાન થઈ જાય. ત્રીજું, કર્મથી સમાધાન કરો. વિચારોથી સમાધાન ન થાય,વાણી તમારી નબળી પડે તો તેને કરીને દેખાડો ! ‘મારું જીવન એ જ મારો સંદેશ’ એવું મહાત્મા ગાંધીએ કહ્યું છે.

મન, વચન અને કર્મથી સમાધાન અપાય; એટલે મારો તુલસી આટલા મોટા સદ્ગ્રંથમાં ‘સમાધાન’ શબ્દ ફક્ત ત્રણ વખત વાપરે છે. વિચારોને સંકામક કરીને સમાધાન આપો. એક બિલાડી સમુદ્રના તટ પર ઊભી હતી અને તેના બચ્ચાને લોકો સમુદ્રના તળિયે લઇ ગયા. ઉપર એવાં યંત્રો ગોઠવ્યાં કે તળિયે બચ્ચાને પીડા આપવામાં આવી તો તેની અસર તટ પર ઊભેલી બિલાડીને થઈ! આ સંક્રમકતા છે, સંવેદના છે. ઠાકુર રામકૃષ્ણ પરમહંસનો શબ્દ, આ ‘સમાનુભૂતિ’ છે. ટેસ કોઈને લાગે તો આંખમાં આંસુ આપણને સાધવા જોઈએ; તે સમાનુભૂતિ છે. બીજી તરફ એવો પ્રયોગ કર્યો કે બિલાડીનું ગળું મરણું ત્યાં તળિયે રહેલાં બચ્ચાં તડપવા લાગ્યાં! આ વૈચારિક સંક્રમકતા છે. બુદ્ધપુરુષો વિચારોથી બહુ કામ કરે. બોલવું તો મજબૂરી હોય છે, વિચારો જ સંકરારમક હોય છે. આધુનિક વિજ્ઞાન તેને ટેલિપથી કહે છે. આપણે જ આપણી સમસ્યા છીએ અને આપણે જ તેના સમાધાનો શોધવાં પડશે. બાકી કહ્યું તેમ ત્રણ રીતે સમાધાનો આપી શકાય. માનસિક, વાચિક અને કર્મ દ્વારા. આપણી દીવાલ આપણે જ છીએ. આપણે જ આપણી સમસ્યા છીએ. તેનો ઉપાય આપણે જ મેળવવો પડશે. મહાદેવ માર્ગદર્શન આપશે, તેનાથી થાય તેટલા ઉપાયો પણ કશે, પણ આપણે જ આપણી રીતે સમાધાન શોધવા પડશે. મારાં ભાઈ-બહેનો, શાપ દેનારા સમાધાન આપે તે જરૂરી છે. - સંકલન: જયદેવ માંકડ ■

‘કર્તુમર્તુમન્યથાકર્તુમ્ સમર્થને કશું અશક્ય નથી.

સમગ્ર અસ્તિત્વ પરમાત્મામાંથી આવે છે, પરમાત્માનું સ્વરૂપ છે , પરમાત્માની અભિવ્યક્તિ છે, પરંતુ આ અભિવ્યક્તિ પ્રકૃતિ દ્વારા થયેલી છે. તેણે પ્રકૃતિના અજ્ઞાનનું આવરણ ઓઢેલું છે. આમ હોવાથી જ તત્ત્વતઃ આ સમગ્ર અસ્તિત્વ પરમાત્માનું જ સ્વરૂપ હોવા છતાં પોતાના મૂળ સ્વરૂપ વિશે તે સભાન કે સજ્ઞાન નથી. તત્ત્વતઃ કોઈ પોતાના મૂળ સ્વરૂપથી સર્વથા ય્યુત થઈ શકે નહીં, છતાં આ જડ-ચેતન-સૃષ્ટિ પોતાના મૂળ પરમાત્મસ્વરૂપથી ઘણી ભિન્ન બનેલી છે, પોતાના મૂળ સ્વરૂપથી અનેક રીતે ય્યુત થઈને સૃષ્ટિરૂપે અભિવ્યક્ત થયેલ છે.

પરમાત્મા અવતાર ધારણ કરે ત્યારે તે અભિવ્યક્તિ પ્રાકૃતિક અભિવ્યક્તિ કરતાં, અર્થાત્ જડ-ચેતન-સૃષ્ટિની તદ્દન ભિન્ન સ્વરૂપની અભિવ્યક્તિ હોય છે. પરમાત્મા પોતાની દિવ્ય ચેતનામાં રહીને, દિવ્ય ચેતનામાંથી ય્યુત થયા વિના, અભાન રીતે નહીં, પરંતુ સભાન કે સજ્ઞાન રીતે માનવ-શરીર-પ્રાણ-મન ધારણ કરીને, માનસસ્વરૂપે આ પૃથ્વી પર માનવ-દેશકાળમાં અવતરિત થાય છે તે ઘટનાને ‘અવતાર’ કહેવામાં આવે છે.

અવતારની ઘટના પરમાત્માની ઘણી વિશિષ્ટ એને ઘણી રહસ્યપૂર્ણ ઘટના છે. અવતારની ઘટનામાં પરમાત્મા પોતાની દિવ્ય ચેતનામાંથી ય્યુત થયા વિના, દિવ્ય ચેતનામાં રહીને જ પૃથ્વી પર આવે છે. અવતારમાં પરમાત્મા પોતાનાં દિવ્ય જ્ઞાન, દિવ્ય પ્રેમ, દિવ્ય દૃષ્ટિ-સહિત આવે છે. અવતારની ઘટનામાં પરમાત્મા માનવસ્વરૂપ ધારણ કરીને આવે છે, છતાં તે પોતાની સર્વશક્તિમત્તા - સ્વતંત્રતા, સર્વજ્ઞતા આદિ-સહિત આવે છે. આ સમગ્ર અસ્તિત્વ પરમાત્મામાંથી આવે છે, પરંતુ આ અસ્તિત્વ અર્થાત્ જડ-ચેતન-સૃષ્ટિ પોતાની સર્વિચ્છાદાન-ચેતનામાં રહીને અભિવ્યક્ત થતી નથી, પરંતુ પરમાત્મા જ્યારે અવતાર ધારણ કરે છે ત્યારે તે પોતાની સર્વિચ્છાદાન-ચેતના, અર્થાત્ ભાગવત ચેતનામાં રહીને જ માનવસ્વરૂપે પૃથ્વી પર આવે છે, તેથી અવ

શિવ રહસ્ય

ભરત પટેલ

feedback@bombay samachar.com

પાટલીપુત્રના રાજા શુવને ભગવાન વિષ્ણુએ સાક્ષાત દર્શન આપ્યા હતા અને તેમની કીર્તિ જગવિખ્યાત થાય તેવું વરદાન આપ્યું હતું. એક દિવસ રાજા શુવ પોતાના રાજરસાલા સાથે વનગમન કરતાં કરતાં ઋષિ દધીચિના આશ્રમ પાસે આવી પહોંચ્યાં. આશ્રમમાં રાજા શુવ અને ઋષિ દધીચિના અનુયાયીઓ સામસામે શાસ્ત્રાર્થ કરવા લાગ્યા. એ દરમિયાન એ વાત પર ચર્ચા થવા લાગી કે શ્રેષ્ઠ કોણ? રાજા કે તપસ્વી? રાજા શુવ કહે છે ‘રાજા જ સ્વર્ગ ગણાય. સામે ઋષિ દધીચિ કહે છે, ‘તપસ્વી જ મહાન.’ રાજા શુવ અને ઋષિ દધીચિ વચ્ચે વિવાદ વધતો ગયો અને છેલ્લે કોધાવેશમાં રાજાએ ઋષિ દધીચિના મસ્તક પર પ્રહાર કર્યો. વજ્રથી ઋષિ દધીચિ મૃહિત થયા. અસુરગુરુ શુક્રાચાર્યએ મૃત્યુજય વિદ્યાના પ્રતાપે ઋષિ દધીચિને પૂર્વવત બનાવી દીધા. ઋષિ દધીચિ વનમાં જઈ ઉગ્ર તપ કરવા લાગ્યા. અંતે ઋષિ દધીચિએ ભગવાન શિવ પાસે વરદાન મેળવ્યું કે, મારાં અસ્થિ વજ્ર સમાન દઢ બની જાય, કોઈ મારો વધ ન કરી શકે અને મારામાં ક્યારેય હીનભાવના ન પ્રવેશે. ઋષિ દધીચિને વરદાન મળતાં જ તેમનામાં રહેલી વેરની ભાવના જાગ્રત થઈ ગઈ. વરદાન પ્રાપ્ત કરી તેઓ સીધા રાજા શુવના રાજમહેલ પર પહોંચ્યાં. બંને વચ્ચે હુંસાતુંસી થઈ

અને અંતે રાજા શુવે ક્રોધિત થઈ ઋષિ દધીચિ પણ વજ્રનો પ્રહાર કર્યો, પરંતુ વરદાનને લીધે વજ્ર લેશમાત્ર હાનિ નહિ પહોંચાડી શક્યું. આથી રાજા શુવનું સ્વમાન ધવાયું. રાજા શુવ વધુ શક્તિશાળી બનવાં વનમાં જઈ ઘોર તપસ્યા કરવા લાગ્યા. ઘણાં વરસોની તપસ્યા બાદ ભગવાન વિષ્ણુ પ્રસન્ન થતાં તેમને દર્શન દીધાં. રાજા શુવે કહ્યું, ‘ઋષિ દધીચિ વરદાન પ્રાપ્ત કરી ધમંડી બની ગયા છે. હું તેનો બદલો લેવા ઇચ્છું છું.’ ભગવાન વિષ્ણુ રાજા શુવને ઋષિ દધીચિને મળવા લઈ જતા હતા તે દરમિયાન ઋષિ દધીચિ જ સામેથી આવતાં દેખાયાં. ભગવાન તેણે રાજ્યના દરેકના સુખ-મંગલ માટે સમાજ કલ્યાણના કાર્ય કરવાના હોય છે, તો તપસ્વીની જવાબદારી તેઓ જ્યાં જ્યાં જાય ત્યાં ધર્મનો પ્રચાર અને પ્રસાર કરવાની હોય છે એટલે રાજા અને તપસ્વી બંને મહાન અને શ્રેષ્ઠ છે.’ ભગવાન વિષ્ણુની વાત શિરોમાન્ય કરતા રાજા શુવ અને ઋષિ દધીચિનો અહંકાર ઓગળી ગયો અને તેઓ બંને ભગવાન વિષ્ણુએ આપેલી જવાબદારીના કાર્યમાં ઓતપ્રોત થઈ જાય છે. જે સ્થળે ભગવાન વિષ્ણુ અને ઋષિ દધિચીનો મેળાપ થયો હતો તે સ્થળ આજે પણ સ્થાનેશ્વર તીર્થધામ તરીકે પ્રસિદ્ધ છે. સ્થાનેશ્વર ધામનું શરણું લેતા દરેક માનવી નિરઅહંકારી બની જાય છે અને અંતે વૈકુંઠલોક પામે છે. ***

સમગ્ર લોકોમાં શાંતિનું વાતાવરણ

ચિંતન

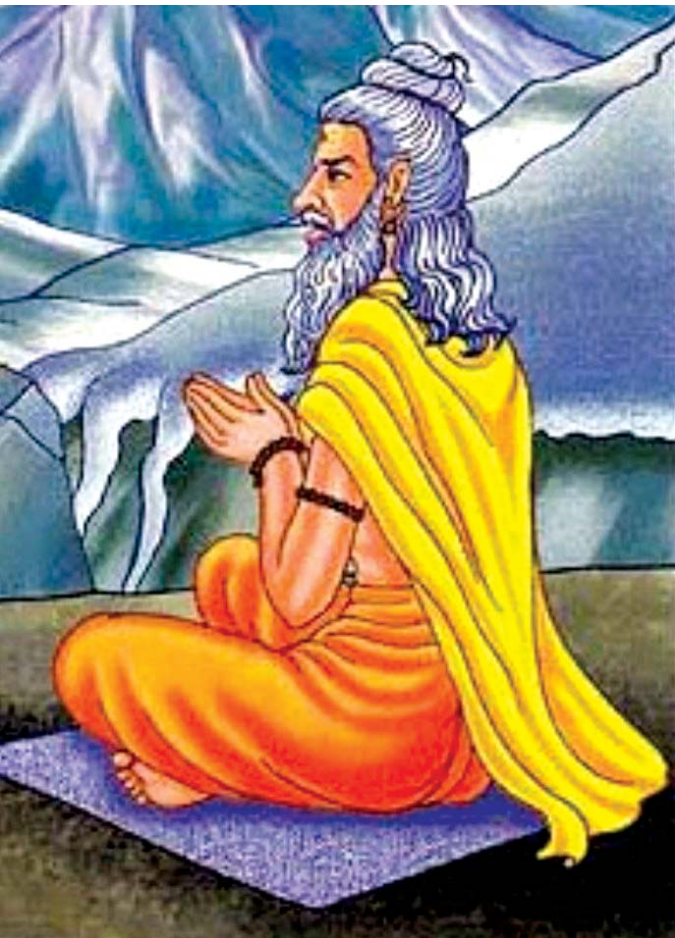
હેમુ ભીખુ

feedback@bombay samachar.com

સૃષ્ટિમાં જેટલી શુભ બાબતો છે તેટલી જ કદાચ અશુભ છે અને તેટલી જ સંખ્યામાં શુભાશુભ – તટસ્થ બાબતો હશે. સૃષ્ટિમાં દરેક પ્રકારના રંગો જોવા મળે, સફેદ પણ, શ્યામ પણ અને રાખોડી પણ. અહીં મીઠાશ અને તીખાશ સાથે મોળો સ્વાદ પણ ચારે તરફ પ્રવર્તમાન હોય છે. અહીં સૌંદર્ય પણ છે અને કદરૂપતા પણ, આ બે વચ્ચે સામાન્ય દેખાવનું પણ મહત્વ છે. અહીં રાત્રિ પણ છે, દિવસ પણ છે અને તે બંનેનો સંયોગ પણ છે. સૃષ્ટિમાં સત્ય પણ જોવા મળશે, અસત્ય પણ દ્રષ્ટિએ ચડશે અને કોઈપણ પ્રકારના મૂલ્ય વગરનું વિધાન પણ અહીં સોભળવા મળે. અહીં ઈશ્વર પણ છે અસુર પણ છે અને બંનેની સંભાવનાના સમન્વય સમાન માનવી પણ છે. સૃષ્ટિ દરેક પ્રકારની પરિસ્થિતિનો સમન્વય છે. શું ગ્રહણ કરવું તે વ્યક્તિ પર આધાર રાખે છે. શુભ એટલે એવી પરિસ્થિતિ કે

જે કલ્યાણકારી હોય. શુભ પરિસ્થિતિ સત્યના માર્ગે લઈ જાય, ધર્મના આચરણ માટે પ્રેરણા આપે, નૈતિકતા-યુક્ત વર્તન માટે ની પરિસ્થિતિ સર્જે, મનના કુ-વિચારો તથા આવેગને નિયંત્રિત કરી શકાય તેની કાળજી રાખે, વિવેક અને સંયમને સ્થાપિત થવા દે, શ્રદ્ધાને ટકાવી રાખે, સત્કાર્ય માટે ની સંભાવના ઊભી કરે અને ઈશ્વર તથા સૃષ્ટિના નિયમોને માન્ય હોય તેવું પરિણામ ઉદ્ભવે તેવી બુદ્ધિ આપે. શુભ પરિસ્થિતિમાં સંપન્ન થતાં કાર્યનું પરિણામ શુભ હોય. શુભનું પરિણામ શુભ જ હોય. શુભ પરિસ્થિતિ ઈશ્વરના આશીર્વાદ સમાન ગણાય. આ પરિસ્થિતિમાં પાપ કે અધર્મની સંભાવના ન હોય. શુભ પરિસ્થિતિમાં સત્ય પ્રવર્તમાન હોય. શુભ પરિસ્થિતિમાં મનમાં વિષય-રાગ તથા વિકાર ન જન્મે. શુભ પરિસ્થિતિ સાત્વિકતાને જન્મ આપે, આસુરી વૃત્તિ નિયંત્રણમાં રાખે, કામ ક્રોધ લોભ મોહ માટેની પરિસ્થિતિ ન સર્જાવા દે, ત્યાં અભિમાન તેમજ સ્વાર્થવૃત્તિ નાશ પામે. શુભ પરિસ્થિતિ મહાદેવના સાંનિધ્યમાં ઉદ્ભવતી કલ્યાણકારી ઘટના શિવત્વ સમાન હોય છે. દરેક પરિસ્થિતિમાં શુભ અશુભ અને તટસ્થ એ ત્રણેય બાબતો હયાત

હોય છે. વૈકુંઠલોકમાં ભગવાન શ્રીહરિ વિષ્ણુ નાગશેયા પર શયન કરી રહ્યા હોય છે, બ્રહ્મલોકમાં બ્રહ્માજી અને કૈલાસ ખાતે ભગવાન શિવ તપમાં લીન હોય છે. અચાનક પૃથ્વીલોકથી ‘ઠું નમઃ શિવાયઃ’નો સ્વર ગૂંજવા મારે છે અને તે કૈલાસ સુધી પહોંચે છે. એ સ્વરથી ભગવાન શિવની તપસ્યા ભંગ થાય છે. તેઓ નજર મારે છે કે આ કોનો સ્વર ગૂંજી રહ્યો છે. માતા પાર્વતી: ‘પ્રભુ આ વળી પાછું કોણ તમારી તપસ્યા કરી રહ્યું છે. તમારા મુખ પર પ્રસન્નતાની ઝાંખી દેખાઈ રહી છે એટલે મારે તમને એટલું તો કહેવું જ પડશે કે, પ્રસન્નતામાં કોઈ અસુરને અમરતાનું વરદાન ન આપી બેસતાં.’ ભગવાન શિવ: ‘દેવી આ સ્વર મારા પ્રખર ભક્ત દૈત્યરાજ વિદ્યુત્કેશીના પુત્ર સુકેશીનો છે. હું તો મારા ભક્તોના પ્રેમથી બંધાયેલો છું, તેમને જે વરદાન જોઈશે તે તો મારે આપવું જ પડશે, નહીં તો સાધકો પોતાના આરાધ્યથી વિમુખ થઈ જશે.’ માતા પાર્વતી: ‘જેવી તમારી ઇચ્છા.’ ભગવાન શિવ વરદાન આપવા સુકેશી પાસે પહોંચે છે. ભગવાન શિવ: ‘ઊઠો સુકેશી, વરદાન માગો.’ સુકેશી: ‘પ્રભુ વરદાન તરીકે મને એક અવર્ણનીય અને અજય નગરી વસાવી આપો જે અંતરિક્ષમાં હોય. ભગવાન શિવે તુરંત ભગવાન વિશ્વકર્મને આદેશ આપ્યો કે સુકેશીને અંતરિક્ષમાં અવર્ણનીય અને અજય

નગરી વસાવી આપો. ભગવાન વિશ્વકર્મએ તુરંત અવકાશમાં સુંદર નગર વસાવી દીધું. આ નગરમાં સમગ્ર સંસારના રાક્ષસો સાથે સુકેશી રહેવા લાગ્યો. આ નગર સર્વ પ્રકારે સમૃદ્ધ હતું. સુકેશી અસુરોને સદુપદેશ દ્વારા સદાચારી બનાવવા માંગતો હતો. સુકેશીનું આ નગર અવકાશમાં

સૂર્યની માફક ઝળહળતું હતું. આથી પૃથ્વી પરના ઋષિમુનીઓ રાતને દિવસ સમજીને રાત્રે પણ યજ્ઞ કરતા હતા. લોકો એવું અનુમાન લગાવી રહેવા લાગ્યો. આ નગર સર્વ પ્રકારે સમૃદ્ધ હતું. સુકેશી અસુરોને સદુપદેશ દ્વારા સદાચારી બનાવવા માંગતો હતો. સુકેશીનું આ નગર અવકાશમાં

શુભ દરેક સ્થાનેથી પ્રાપ્ય કરતાં રહેવું

રહેતી હોવાથી પસંદગીમાં સાવચેતી રાખવી પડે. પસંદગી હિંમેશાં શુભની કરવાની. એ બાબત શુભ છે કે નહીં તેની ચકાસણી કરવી પડે. પ્રત્યેક જટિલ પરિસ્થિતિમાં શુભતાને શોધી શુભતામાં પ્રવેશ કરવાનો હોય, શુભત્વ ધારણ કરવાનું હોય, શુભતા પ્રાપ્ત કરવાની અને અંતે શુભ પરિણામ આવે તે માટે પરિશ્રમ

કરવાનો હોય – પુરુષાર્થ કરવાનો હોય. જો મન વિકાર ગ્રસ્ત હોય, વ્યક્તિ અહંકારથી ઘેરાયેલો હોય, વિવેક નષ્ટ થયો હોય, અસંયમિત ઇન્દ્રિય-લક્ષી મનોભાવ જાગ્રત થયો હોય, છ પ્રકારના દુષ્મનો – પડરીપૂ – વિચારો હાવી થઈ ચૂક્યા હોય – કે આવી કોઈપણ નકારાત્મક પરિસ્થિતિ સર્જઈ હોય ત્યારે શુભ

પરિસ્થિતિ પણ ઇચ્છિત પરિણામ ન આપી શકે. મનની ભૂમિકા પરિણામને ઘણી રીતે નિર્ધારિત કરી શકે. વિષાદાપ્યમૃતં ગ્રાહ્યમ્ ચાણક્ય નીતિમાં કહેવાય આ વાક્ય ઘણી બધી વાતો એક સાથે કહી જાય છે. એક, વિષાદ અર્થાત્ ઝેર કે ઝેર સમાન પરિસ્થિતિ ચારે તરફ

નગરને આકાશથી નીચે ઉતારી પાડવા પ્રખર તાપની વર્ષા કરી. આખું નગર એકદમ ગરમ થઈ ગયું. અસુરો અસહ્ય તાપને લીધે ત્રાહિમામ પોકારી ગયા. નગર ધીરે ધીરે ખરતા તારાની માફક પૃથ્વી તરફ ગતિ કરવા લાગ્યું. નગરને પૃથ્વી તરફ સરકતું જોઈ સુકેશી હાંફળોફાંફળો મહેલમાંથી બહાર આવ્યો. તેણે જોયું કે નગર પૃથ્વી તરફ ધસી રહ્યું છે. નગરના અસુરો ક્રોધાવેશમાં આકુળવ્યાકુળ થઈ ગયા હતા. તેમને લાગતું હતું કે સુકેશીના સદુપદેશ અને સદાચારની નીતિએ જ તેમનું અઘા:પતન થયું છે. અહિંસા, દયા અને સદાચારની નીતિ વ્યર્થ છે. નગરના અસુરોને શાંતિ ધારણ કરવાનો અનુરોધ કરતાં સુકેશીએ કહ્યું કે, ‘આપણાં પર આવી પડેલી વિપદાના નિવારણ માટે આપણે સૌએ ભગવાન શિવને પ્રસન્ન કરવા જોઈએ, તેઓ આપણું જરૂર કલ્યાણ કરશે. અહિંસા, સદાચાર અને સુવ્યવહાર કદી વ્યર્થ જતો નથી, આપણી ધારણાઓ જો બધી સિદ્ધ થતી હોત તો પછી ધર્મ અને મોક્ષનો પુરુષાર્થ કોણ કરે? થોડીક આવી પડેલી વિપદા કે કષ્ટના જે રોદણાં રૂએ તે સિદ્ધિ પ્રાપ્ત કરી શકતો નથી. સહન કરવાથી સિદ્ધિ પ્રાપ્ત થાય છે. દેવ, દાનવ કે માનવ દરેક જણ સુખ... સુખ...જ ઝંખ્યા કરે છે, બેઠા હતાં કે ચંદ્રએ સૂર્યને જીતી લીધો છે. તેથી ચંદ્ર પણ સૂર્યની જેમ ચળકી રહ્યો છે. આવું સાંભળતાં જ સૂર્યદેવનો ક્રોધ આસમાને પહોંચી ગયો. તેમણે આ

આત્મા જ અન્યને સુખનો માર્ગ દાખવી શકે છે. આજે આપણી નગરી દુઃખના દાવાનળમાં સળગી રહી છે અને આકાશમાંથી આપણી નગરી પૃથ્વી તરફ ધસી રહી છે, ત્યારે આપણે શાંતિ રાખવાની જરૂર છે. સાચી શ્રદ્ધાવાળો જ સાચું મન:સ્વાસ્થ્ય પામી શકે છે. આપણે ભગવાન શિવને પ્રસન્ન કરવા તપ અને સાધનાના માર્ગે આગળ ધપવાનું છે. અટકવાનું માત્ર વિસામો લેવા માટે. વિસામો ગતિને વેગવંતી બનાવનાર હોય છે અને ગતિ કે પ્રગતિને વેગવંતી બનાવે તે જ વિસામો કહેવાય.’ વધુમાં જણાવતાં કહે છે કે, બાંધેલાં કર્મો અવશ્ય ભોગવવા પડેલ છે, જ્યાં સુધી આત્મા કર્મપરવશ છે, ત્યાં સુધી આ સ્થિતિનો અંત આવશે નહીં, માટે જીવનમાં જો કોઈ મહાન પુરુષાર્થ કરવા જેવો હોય તો તે કર્મોનાં બંધનો તોડવા માટે કરવાનો છે. આપણે મન, વચન અને શરીર આમ ત્રણ પ્રકારથી સારાં અને ખરાબ કર્મો કરતાં હોઈએ છીએ. સારાં કર્મોનું ફળ સારું અને ખરાબ કર્મોનું ફળ ખરાબ મળ્યા વગર રહેતું નથી. કેટલાંક કર્મોનું ફળ તુરંત અને કેટલાંક કર્મોનું ફળ ભવિષ્યમાં અને આ જન્મમાં ન મળે તો આવતા જન્મમાં પણ મળતું રહે છે. એનો મતલબ એ છે કે મન, વાણી અને કાયા વડે થયેલાં કર્મોનું ફળ મળ્યા સિવાય રહેતું નથી. કર્મ ત્રણ પ્રકારના છે – ૧) સંચિત કર્મ ૨) પ્રારબ્ધ કર્મ અને ૩) ક્રિયામાણ કર્મ. (કમશઃ)■

ફોકસ

મનોજ પ્રકાશ

feedback@bombay samachar.com

આદિ કૈલાસ ઉત્તરાખંડનું એક માત્ર એવું તીર્થસ્થળ છે કે જ્યાં પહોંચતા જ મનને અસીમ શાંતિ તો મળે છે, પરંતુ સાથે જ માતા પાર્વતી અને ગૌરીના દર્શનનો પણ લાભ મળે છે. બન્ને માતા એક જ શક્તિનું રૂપ છે. નામ બન્નેના અલગ છે પણ અસ્તિત્વ એક જ છે. તેઓ શંકર ભગવાનનાં પત્ની છે. ધર્મ-કર્મની દૃષ્ટિએ તેમનાં નામોનો ઉપયોગ એક જ દેવી માટે કરવામાં આવે છે. મા ગૌરી પાર્વતી માતાનું જ રૂપ છે. જે સૌમ્યતા અને શુભ્રતાનું પ્રતીક છે. તો માતા પાર્વતી સાહસ અને શક્તિને દર્શાવે છે. માતા પાર્વતીનું વાહન સિંહ છે. તો ગૌરી માનું વાહન બેલ છે. આદિ કૈલાસમાં જ્યારે ઓમ પર્વતના દર્શન કરીએ તો ત્યાં સ્થિત ગૌરી કુંડ જઈને ધન્યતા પ્રાપ્ત થાય છે. અહીંથી કેદારનાથ માત્ર ૧૪ કિલોમીટરના અંતરે છે. આ એક એવું સ્થળ છે જ્યાં

શિવની સાથે પવિત્ર ઓમ પર્વતનાં પણ દર્શન થાય છે. પૌરાણિક માન્યતા મુજબ ઉત્તરાખંડમાં એક એવું સ્થાન છે જ્યાં આજે પણ ગંગા નદી મહાદેવની પરિક્રમા કરે છે. દરેક હિન્દુની ઇચ્છા હોય છે કે તે તેના જીવનકાળ દરમિયાન એક વખત તો માનસરોવરની યાત્રા કરે અને શિવના સાંનિધ્યમાં પોતાને ઓતપ્રોત કરી દે છે. અહીં પાર્વતી સરોવર એક પવિત્ર સરોવર છે. જે મા પાર્વતીને સમર્પિત છે. અહીં પહોંચીને આધ્યાત્મિક શાંતિ અને આનંદ મળે છે. કુદરતના ખોળે વસેલા આ સરોવરની સુંદરતા મનમોહક છે. વિશાળ હિમાલય પર્વતની શૃંખલાઓથી ઘેરાયેલા આ સરોવર પર્વતરાજ હિમાલય અને મૈના માતાની યાદ અપાવે છે. તેમના સાકેતિક અલૌકિક દર્શન કરીને ધન્યતા મળે છે. પાર્વતી સરોવરથી થોડા અંતરે ગૌરી કુંડ છે. એ પણ માતા પાર્વતીને સમર્પિત છે. માત્ર નામનો જ ફરક છે. એવી માન્યતા છે કે માતા પાર્વતીએ એમાં સ્નાન કર્યું હતું. અહીંથી હિમાલય પર્વતની શૃંખલાઓ ખૂબ નજીકથી દેખાય છે. એવું કહેવાય છે કે પાર્વતી સરોવર-ગૌરી કુંડના જળનું આચમન આપણને સંસારનાં તમામ દુઃખોથી મુક્તિ

માતા પાર્વતી ને ગૌરીના એક સાથે કરો દર્શન

અપાવે છે. ગૌરી કુંડ વિશ્વનું સૌથી ઊંચા સ્થાને સ્થિત સરોવર છે. ૧૫ હજાર ફીટની ઊંચાઈએ આદિ કૈલાસ સ્થિત છે. અહીંનો માર્ગ કોઈ રોમાંચથી ઓછો નથી. કૈલાસ પર્વત જેવો જ આદિ કૈલાસ છે. આદિ કૈલાસનું વર્ણન તો રામાયણ, મહાભારત અને પુરાણોમાં પણ મળી

આવે છે. જે ભક્તો કૈલાશ માનસરોવરના દર્શન નથી કરી શકતા તેઓ આદિ કૈલાસના દર્શન કરીને ભગવાન શિવના આશીર્વાદ મેળવી શકે છે. કૈલાસ માનસરોવરને ભગવાન શિવનું ઘર કહેવામાં આવે છે. સાથે જ મોક્ષ અને આધ્યાત્મિકતાનું પ્રતીક પણ માનવામાં આવે છે. આટલું જ નહીં

કૈલાસ પર્વત બ્રહ્માંડનું કેન્દ્ર પણ ગણાય છે. આદિ કૈલાસના આ સરોવરનું મહત્ત્વ એટલા માટે પણ અનેકગણું છે કેમ કે અહીં માતા પાર્વતીએ પુત્ર ગણેશને પ્રાપ્ત કર્યા હતા. આદિ કૈલાસને અન્ય શિવતીર્થોમાં સૌથી મોખરે રાખવામાં આવ્યું છે. થોડી ટ્રેકિંગ બાદ શિવની

સાથે માતા પાર્વતી, માતા ગૌરી, પર્વતરાજ હિમાલય અને કૈલાસ પર્વતના એક સાથે દર્શન કરી શકો છો. અહીં આવીને એવો અનુભવ થાય છે જાણે કે સાક્ષાત શિવ આપણા પર આશિષની વર્ષા કરી રહ્યા હોય. અહીં ભગવાન શંકરે ધ્યાન-યોગ કર્યા હતા. ભોળાનાથનું આ લોકપ્રિય સ્થળ છે. એવી

માન્યતા છે કે જ્યારે ભગવાન શિવ માતા પાર્વતી સાથે વિવાહ કરવા જઈ રહ્યા હતા ત્યારે અહીં આવીને રોકાયા હતા. સાથે જ નજીકમાં ત્રિયુગીનારાયણ મંદિર પણ છે, જ્યાં ભગવાન શિવ અને પાર્વતીના વિવાહ સંપન્ન થયા હતા. આદિ કૈલાસ માનસરોવર જતી વખતે આવે છે. અહીં યાત્રા કરવા આવેલા લોકોનું કહેવું હતું કે તેમને ઓ મના નાદ સંભળાઈ રહ્યા હતા. આદિ કૈલાસ જવા માટે પિથૌરાગઢ પ્રશાસન પાસેથી ઇનરલાઈન પરમિટ લેવી પડે છે. પર્વતની જેમ જેમ ઊંચાઈએ જઈએ તેમ તેમ ઑક્સિજનની ઊણપ વર્તાવા લાગે છે. અહીં તેજ પવન વાતા હોય છે. એથી જેમને શ્વાસની તકલીફ હોય અને હાર્ટના પેશન્ટ હોય તેમને આ યાત્રા ન કરવી જોઈએ. એથી યાત્રા શરૂ કરતા અગાઉ સ્વાસ્થ્યની પૂરી તપાસ કરાવવી જરૂરી છે. આ યાત્રા દરમિયાન જાગ્રેશ્વર, કસાર દેવી અને પાતાળ ભૂવનેશ્વરના દર્શન પણ કરવા જરૂરી છે. આવી રીતે ભોળાનાથ, માતા પાર્વતી અને મા ગૌરીની અસીમ કૃપા મેળવવા માટે આદિ કૈલાસની યાત્રા એક વાર કરવા જેવી છે. ■

રિન્કુ સિંહ અને પ્રિયા સરોજે સગાઈ કરી: રિંગ ખાસ મુંબઈથી મગાવાઈ હતી

નવી દિલ્હીઃ ભારતીય ક્રિકેટર રિન્કુ સિંહની રવિવારે સમાજવાદી પાર્ટીની સાંસદ પ્રિયા સરોજ સાથે સગાઈ થઈ અને નવેમ્બરમાં તેઓ લગ્નગ્રંથિથી જોડાઈ જશે. ગઈ કાલે તેમની સગાઈના લગ્નગીતની ફાઇવસ્ટાર હોટેલ ખાતેના સમારંભમાં ભૂતપૂર્વ ક્રિકેટરો પ્રવીણ કુમાર, પીયૂષ ચાવલા અને ઉત્તર પ્રદેશ રણજી ટીમના સુકાની આર્યન જુયલ તેમ જ સમાજવાદી પાર્ટીના ચીફ અખિલેશ યાદવ તેમ જ આ પક્ષના અગ્રણીઓ જયા બચ્ચન, પ્રોફેસર રામગોપાલ યાદવ તેમ જ બીસીસીઆઇના

ઉપ-પ્રમુખ રાજીવ શુક્લા સહિત ૩૦૦ જેટલા મહેમાનો હાજર હતા. સ્ટેજ પર જતાં જ પ્રિયા હર્ષનાં આસું રોકી નહોતી શકી. ત્યાર બાદ બન્નેએ એકમેકને રિંગ પહેરાવીને પોઝ આપ્યો હતો. પ્રિયા બેહુદ ખુશ હતી. રિન્કુ-પ્રિયાની રિંગ ખાસ મુંબઈથી મંગાવવામાં આવી હતી. તેમની બન્નેની રિંગ કુલ મળીને અઢી લાખ રૂપિયાની હોવાનું મનાય છે. પ્રિયાએ પોતાના મેન્યૂમાં રસગુલ્લા તેમ જ કાજુ પનીર રોલ બનાવડાવ્યા હતા, જ્યારે રિન્કુની ફેવરિટ ડિશમાં પનીર ટિક્કા અને મટર મલાઈનો સમાવેશ હતો.

કોકો ગોફના ચેમ્પિયનપદનું રહસ્ય જાણવું છે?

પેરિસઃ અમેરિકાની સેરેના વિલિયમ્સ ૨૦૦૨માં યુએસ ઓપન અને ફ્રેન્ચ ઓપનનું સિંગલ્સનું ટાઇટલ જીતી ત્યાર પછીના ૨૩ વર્ષમાં સૌથી નાની ઉંમરે યુએસ ઓપન પછી હવે ફ્રેન્ચ ઓપનનું પણ ટાઇટલ જીતનારી અમેરિકાની જ ૨૧ વર્ષની કોકો ગોફે અંગત રીતે બે પ્રકારની તરકીબથી ટ્રોફી જીતવાની મક્કમતા વધારી હતી અને ટ્રોફી જીતીને રહી.

ફ્રેન્ચ ઓપનની ફાઇનલ પહેલાં (શુક્રવારની રાત્રે) એક કાગળ લઈને એમાં આઠ વખત લખ્યું કે ‘૨૦૨૫ની ફ્રેન્ચ ઓપન ચેમ્પિયન હું જ બનવાની છું.’ કોકોએ ચાર વર્ષ પહેલાંનો ઇન્સ્ટાગ્રામ પરનો પોતાનો મેસેજ પણ ઇન્ટરવ્યૂ લેનારને વંચાવ્યો હતો જેમાં તેણે લખ્યું હતું કે ‘મને

ગઈ કાલે રાત્રે સપનું આવ્યું કે હું ફ્રેન્ચ ઓપન જીતવાની જ છું.’

કોકોએ રવિવારે એક ઇન્ટરવ્યૂમાં કહ્યું કે ‘ગેબી થોમસે પોતે જ ઓલિમ્પિક ચેમ્પિયન બનવાની છે એવું ઘણી વાર લખ્યું અને ગોલ્ડ જીતી ગઈ. મેં તેના એ અભિગમ પરથી પ્રેરણા લીધી હતી.’

કોકોએ શુક્રવારે અરીસા સામે ઊભા રહીને પણ આત્મવિશ્વાસ વધારવાની કોશિશ કરી હતી. કોકોએ મુલાકાતમાં કહ્યું, ‘હું અરીસા સામે ઊભી રહી અને પોતે જ ચેમ્પિયન બનશે એવું પોતાને સમજાવી રહી હોય એ રીતે વારંવાર બોલી હતી. મારી આ તરકીબ પણ કામ કરી ગઈ. મેં લક્ષ્ય હાંસલ કરી લીધું.’

શ્રેયસ ઐયરે મને ગાળ આપી, જો તેણે થપ્પડ મારી હોત તો...: પંજાબના શશાંક સિંહે કર્યો મોટો ખુલાસો

ચંડીગઢઃ ઇન્ડિયન પ્રીમિયર લીગ (આઇપીએલ)ની ૧૮મી સીઝન ભલે પૂરી થઈ ગઈ, પણ એની ચર્ચા હજી થંભી નથી અને એમાં પણ પંજાબ કિંગ્સ (પીબીકેએસ) અને મુંબઈ ઇન્ડિયન્સ (એમઆઇ) વચ્ચેની ગયા રવિવારની સેમિ ફાઇનલ સમાન મેચની એક ઘટના ખૂબ ચર્ચામાં છે. અમદાવાદની એ ક્વોલિફાયર-ટૂમાં પંજાબના કેપ્ટન શ્રેયસ ઐયરે માત્ર ૪૧ બોલમાં આણનમ ૮૭ રન કરીને પંજાબને ફાઇનલમાં પહોંચાડ્યું હતું. આપણે જે ઘટનાની વાત કરવા જઈ રહ્યા છીએ એ શ્રેયસ અને પંજાબના બેટ્સમેન શશાંક સિંહ વચ્ચેની છે.

બન્યું એવું કે મુંબઈ (૨૦ ઓવરમાં ૨૦૩/૬) સામે પંજાબે (૧૯ ઓવરમાં ૨૦૭/૫) છ બોલ બાકી રાખીને વિજય મેળવ્યો ત્યાર બાદ પંજાબના ખેલાડીઓ એકમેકને ભેટી રહ્યા હતા અને હાથ મિલાવી રહ્યા હતા ત્યારે કેપ્ટન શ્રેયસ સાથી-ખેલાડી શશાંકને ગાળ આપી રહેલો સંભળાયો હતો. શશાંક સિંહ એ મેચમાં ફક્ત બે રનના

પોતાના સ્કોર પર રનઆઉટ થયો હતો. તે હજી માંડ ત્રીજો બોલ રમ્યો ત્યાં તો વિકેટ ગુમાવી બેઠો હતો. ટ્રેન્ટ બોલ્ટનો ચોથો બોલ આફ સ્ટમ્પની બહારનો નીચો ફુલટોસ હતો જે માં શશાંકે બોલને મિડ-ઓન તરફ મોકલતાની સાથે જ દોડવાનું શરૂ કરી દીધું હતું. સામા છોડે કેપ્ટન શ્રેયસ ઐયર હતો. હાર્દિક પંડ્યાએ નોન-સ્ટ્રાઇક એન્ડ પર સીધા શ્રોમાં શશાંકને રનઆઉટ કરી દીધો હતો. શશાંક ત્યારે થોડું ધીમું દોડ્યો હતો. શશાંકની એ પાંચમી વિકેટ પડી ત્યારે પંજાબે જીતવા ૩૫ રન કરવાના બાકી હતા અને ફક્ત ૨૦ બોલ બાકી રહ્યા હતા. જોકે પછીથી માર્કસ સ્ટોઇનિસ સાથે મળીને ખાસ કરીને શ્રેયસે લાજવાબ ઇનિંગ્સથી પંજાબને જિતાડીને ફાઇનલમાં મોકલ્યું હતું. શ્રેયસે ત્યારે સતત બીજી આઇપીએલમાં પોતાની ટીમને ફાઇનલમાં મોકલી હતી. ૨૦૨૪માં શ્રેયસના સુકાનમાં કોલકાતાની ટીમ ફાઇનલમાં પહોંચ્યા બાદ હૈદરાબાદને હરાવીને ચેમ્પિયન બની હતી.

તાઈવાનમાં ભારતીય ઍથલીટો ૧૬ મેડલ સાથે મોજરે

ચાઇનીઝ તાઇપેઈઃ અહીં તાઇવાન ઓપન ઍથેલેટિક્સ-૨૦૨૫ નામની સ્પર્ધામાં ભારતે ૧૨ ગોલ્ડ મેડલ સહિત કુલ ૧૬ મેડલ જીતીને સર્વોચ્ચ સ્થાન મેળવ્યું હતું. આ ઐતિહાસિક સફળતામાં ત્રણ સિલ્વર અને એક બ્રોન્ઝ મેડલ પણ સામેલ હતા. બે દિવસની આ સ્પર્ધામાં શનિવારના પ્રથમ દિવસે ભારતીય ઍથલીટોએ છ ગોલ્ડ અને

રવિવારના છેલ્લા દિવસે વધુ છ ગોલ્ડ મેડલ જીતી લીધા હતા. રોહિત યાદવ ભાલાફંકની હરીફાઈમાં ભાલો ૭૪.૪૨ મીટર દૂર ફેંકીને ગોલ્ડ જીત્યો હતો. એશિયન ચેમ્પિયન જયોતિ યારાજ (મહિલાઓની ૧૦૦ મીટર હર્લ્સ રેસ)ની સફળતા સૌથી આકર્ષક હતી. તેણે આ રેસ ૧૨.૯૯ સેકન્ડમાં પૂરી કરી હતી અને ગોલ્ડ જીતી હતી.

જે કામ બીસીસીઆઇએ નથી કર્યું એ ઑસ્ટ્રેલિયા કરશે, વિરાટ અને રોહિતને આપશે ફેરવેલ

સિડનીઃ રોહિત શર્માએ ગયા વર્ષે ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપની ટ્રોફી જીત્યા બાદ ટી-૨૦ ઇન્ટરનેશનલને અલવિદા કરી ત્યાર બાદ વિરાટ કોહલીએ પણ ટી-૨૦ આંતરરાષ્ટ્રીય રમવાનું છોડી દીધું હતું અને હવે બન્નેએ ટેસ્ટ-ક્રિકેટને પણ સાથે અલવિદા કરી છે. રોહિતે સાતમી મેચે ટેસ્ટમાંથી નિવૃત્તિ લઈ લીધી એના પાંચ દિવસ બાદ વિરાટે પણ ટેસ્ટ રમવાનું છોડી દીધું હતું, પરંતુ બન્ને દિગ્ગજોને ફેરવેલનું સન્માન નથી મળ્યું. જોકે એક અહેવાલ મુજબ ઑસ્ટ્રેલિયા ક્રિકેટ બોર્ડ બન્નેનું સન્માન કરવા માગે છે.

બીસીસીઆઇએ રોહિત-વિરાટ માટેની ફેરવેલને લગતી કોઈ જાહેરાત નથી કરી, પણ ઑસ્ટ્રેલિયન ક્રિકેટ બોર્ડ બન્નેને ફેરવેલ આપવાની યોજના બનાવી છે.

રોહિત-વિરાટ હજી વન-ડે ક્રિકેટ રમતા રહેશે. આ વર્ષના અંતમાં ભારતીય ટીમ ઑસ્ટ્રેલિયાના પ્રવાસે જશે અને ત્યારે ઑસ્ટ્રેલિયામાં રોહિત-વિરાટનું શનદાર ટેસ્ટ-કરીઅર બદલ બહુમાન કરવામાં આવશે.

ગયા વખતનો ઉકેલ												
૧ ચં	૬ ૨	૩ ૦			૪ સ	૫ મા	૬ હા	૬ ૨				
૬		૭ હ	૨	૮ ત	૯ અ	૧૦ એ	૧૧ જ		૧૨ કિ			
૯ ન	૧૦ ૨	૧૧ મ			૧૨ જી	૧૩ વ	૧૪ ન				૧૫ થા	
	૧૬ ઝ		૧૭ ૨	૧૮ ગ	૧૯ ૨	૨૦ ઝે	૨૧ બા	૨૨ જું				
૨૪ ૧	૨૫ ળ	૨૬ ઝ	૨૭ ણ	૨૮ ચાં	૨૯ ઝા	૩૦ જી	૩૧ વ	૩૨ વા				
૩૪ ૧	૩૫ થા	૩૬ જા	૩૭ ચા	૩૮ જી	૩૯ વ	૪૦ વા	૪૧ જા	૪૨ ચા	૪૩ જી	૪૪ વ	૪૫ વા	૪૬ જા
૪૭ ૧	૪૮ ઝ	૪૯ ટ	૫૦ ટા	૫૧ થા	૫૨ ટા	૫૩ થા	૫૪ ટા	૫૫ થા	૫૬ ટા	૫૭ થા	૫૮ ટા	૫૯ ટા
૬૨ ૧	૬૩ ઝ	૬૪ ટા	૬૫ થા	૬૬ ટા	૬૭ થા	૬૮ ટા	૬૯ ટા	૭૦ થા	૭૧ ટા	૭૨ થા	૭૩ ટા	૭૪ ટા
૭૭ ૧	૭૮ ઝ	૭૯ ટા	૮૦ થા	૮૧ ટા	૮૨ થા	૮૩ ટા	૮૪ થા	૮૫ ટા	૮૬ ટા	૮૭ થા	૮૮ ટા	૮૯ ટા
૯૨ ૧	૯૩ ઝ	૯૪ ટા	૯૫ થા	૯૬ ટા	૯૭ થા	૯૮ ટા	૯૯ ટા	૧૦૦ થા	૧૦૧ ટા	૧૦૨ થા	૧૦૩ ટા	૧૦૪ ટા

શબ્દલાલિત્ય												
૧	૨	૩			૪		૫					
		૬			૭							
૮	૯		૧૦			૧૧		૧૨				
			૧૩		૧૪							
૧૫				૧૬			૧૭					
			૧૮	૧૯			૨૦					
૨૧		૨૨			૨૩							
					૨૪	૨૫						
૨૬	૨૭		૨૮									
૨૯		૩૦			૩૧							

આડી ચાવી

- ઉત્કંઠા, જિહાસા, કૌતુક (૫)
- પુશ કરવા મુશ્કેલ (૪)
- જોવી એટલે રાહ જોવી (૨)
- ઊંડો (૨)
- પલટન, પરિવાર, નિર્બંધ (૩)
- શોખ (અ) (જો. છૂ.) (૨)
- વેપારી (૩)
- ટહેલ, લાગણીભર્યો પોકાર (૪)
- અધ્યાય, પ્રસંગ, વિષય (૪)
- નોકરાણી (૨)
- એક કઠોળ (૨)
- રોકડા (૩)
- હળવી પીડા (૩)
- અમૂઝણ, અકળામણ (૫)
- કબૂલ (૪)
- એક કંઠ (૩)
- સંબંધ ને પતંગનો દોર --- જોઇએ (૨)
- તૂટવો એટલે તલ્લીનતા તૂટવી (૨)
- મશીન (૨)
- ઘણે બેઠે સુધી (૪)

ડાબી ચાવી

- તરુણ (૩)
- કબજો, ભાળવણ, સત્તા (૩)
- થોડા વાળની સેર (૨)
- અંતર (૨)
- રાગની સ્ત્રી (૩)
- વખાણવાલાયક (૫)
- સફળ, કૃતાર્થ, સિદ્ધિ (૩)
- થોંધાટ, જાહેરાત (૨)
- બનાવટી, ગોકલી કાઢેલું (૬)
- નમે નહીં એવું (૪)
- સ્ત્રીઓ ભાવ--- ને ખરીદી કરે (૨)
- પ્રયોગવાદી વૃત્તિ (૬)
- ગંધ, રહેકાળા (૨)
- નોંધપાત્ર, ગણતરીમાં લેવા જેવું (૫)
- વિભિષણનો મોટા ભાઇ (૩)
- વિશિષ્ટ (૨)
- દોરોની પાણી પીવાની જગ્યા (૩)
- સાહેબ (અ.) (૨)

‘મુંબઈ સમાચાર’ના ફન વર્લ્ડમાં તમને રસપ્રદ માહિતી મળશે અને સાથે મજા પણ આવશે. પ્રત્યેક કોષ્ટકાના સાચા જવાબ આપનારા વાચકોનાં જ નામ અહીં પ્રગટ કરવામાં આવશે. વાચકોએ તેમના જવાબ ઈ-મેઇલથી મંગળવારે સાંજે ૬:૦૦ સુધી મોકલવાના રહેશે. ત્યાર પછી મોકલેલા જવાબ સ્વીકાર્યા નહીં. વાચકોએ જવાબ ના ઈ-મેઇલ **funworld1822@gmail.com** પર મોકલવાના રહેશે.

ભાષા વૈભવ...		
જોડી જમાવો		
A		B
હનુમાન	કેકેથી	
લક્ષ્મણ	અંબિકા	
ધૃતરાષ્ટ્ર	સુમિત્રા	
શ્રી રામ	અંજની	
ભરત	કૌશલ્યા	

ગુજરાત મોરી મોરી રે	
ગુજરાતમાં વિવિધ શૈક્ષણિક યુનિવર્સિટી છે. પંડિત દીનદયાળ ઉપાધ્યાય મેડિકલ કોલેજ કયા શહેરમાં સ્થિત છે એ જણાવો.	
અ) રાજકોટ બ) ભુજ ક) નવસારી ડ) અમદાવાદ	

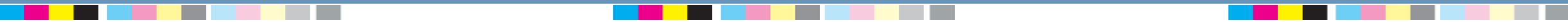
દર્શાદ	
ત્વચા કપાય તો લોહી અપાર નીકળે છે, ને બુંદ-બુંદથી માનું ઉધાર નીકળે છે; ભલેને સાત જનમની મૂડી લગાવી દઉં, છતાંય માવડી તો લેણદાર નીકળે છે	
શોભિત દેસાઈ	

માઈન્ડ ગેમ	આપણા દેશમાં અનેક ધર્મ સ્થાન આવેલા છે. કયા રાજ્યમાં સૌથી વધુ મંદિરો આવેલાં છે એ વિકલ્પોમાંથી શોધીને જણાવો.	અ) ઓડીશા બ) ગુજરાત ક) પશ્ચિમ બંગાળ ડ) તમિલનાડુ

ગયા સોમવારના જવાબ		
ભાષા વૈભવ		ઓળખાણ પડી?
A	B	ફિનલેન્ડ
ભલામણ	RECOMMEND	
દેખરેખ	MONITOR	
ભેદ કરવો	DISTINGUISH	માઈન્ડ ગેમ
વર્ગીકરણ	CATEGORIZE	મહારાષ્ટ્ર
સારાંશ	SUMMARIZE	
ગુજરાત મોરી મોરી રે જૂનાગઢ	ચતુર આપો જવાબ અર્થ જણાવો જીભ	

ફનવર્લ્ડમાં ઉમળકાભેર ભાગ લઈ સાચા જવાબ આપનારા વાચકોનાં નામ અહીં આપ્યાં છે. અભિનંદન.

(૧) સુભાષ મોમાયા (૨) કિશોરકુમાર જીવણદાસ વેદ (૩) ભારતી બુચ (૪) ભારતી પ્રકાશ કટકિયા (૫) નીતા દેસાઈ (૬) રશીક જુથાણી - ડોરંટો - કેનેડા (૭) ખુશરૂ કાપડિયા (૮) નુતન વિપીન શાહ (૯) લજિતા ખોના (૧૦) પુષ્પા પટેલ (૧૧) શ્રદ્ધા આશર (૧૨) જયોતિ ખાંડવાલા (૧૩) મીનજ કાપડિયા (૧૪) મહેશ દોશી (૧૫) નિખીલ બંગાળી (૧૬) તાહેર ઔરંગાબાદવાલા (૧૭) શીરીન ઔરંગાબાદવાલા (૧૮) અબ્દુલ્લા એફ. મુનીમ (૧૯) અમીષી બંગાળી (૨૦) પ્રવીણ વોરા (૨૧) મૂલરાજ કપૂર (૨૨) મહેશ એન. સંઘવી (૨૩) મનીષા શેઠ (૨૫) ભાવના કર્વે (૨૬) અંબીજા ઓઝા (૨૭) અરવિંદ કામદાર (૨૮) જગદીશ ઠક્કર (૨૯) અલકા વાણી (૩૦) દેવેન્દ્ર સંપટ (૩૧) વીણા સંપટ (૩૨) દિપીકા દોશી (૩૩) જયોતી ગાંધી (૩૪) ઈનાક્ષી દલાલ (૩૫) હીનાબેન દલાલ (૩૬) રમેશભાઈ દલાલ (૩૭) ડાયાના સંતોક (૩૮) નિતીન જયંતીલાલ બજરીયા (૩૯) પુષ્પા ખોના (૪૦) કિશોર બી. સંઘરાજકા (૪૧) ગિરીશ બાબુભાઈ મિસ્ત્રી (૪૨) વર્ષા સૂર્યકાંત શ્રોફ (૪૩) નયના ગિરીશ મિસ્ત્રી (૪૪) ધીરેન ઉદેશી (૪૫) ગીતા ઉદેશી (૪૬) પ્રતિમા પમાણી (૪૭) ડો. પ્રકાશ કટકિયા

મુંબઈ કોનું? ઉદ્દવ-રાજ કે ભાજપ?

તાજેતરના સર્વેક્ષણમાં બીજો ટ્રેન્ડ ઠાકરે અટકનું વજન હજી અકબંધ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
મુંબઈઃ મુંબઈ મહાનગરપાલિકા ચૂંટણીઓ માટેની તૈયારી કરી રહ્યું છે. આવા સમયે શહેરમાં રાજકીય વિકાસને અવગણવો મુશ્કેલ છે. એક સંસ્થા દ્વારા કરવામાં આવેલા ખાનગી સર્વે મુજબ, ભારતીય જનતા પાર્ટી રેસમાં આગળ જોવા મળી રહી છે. જોકે, શિવસેના (યુબીટી) હજુ રેસમાંથી બહાર નથી. ભાવનાત્મક સંબંધો, રાજકીય વારસો અને વર્તમાન પાલિકાની વ્યવસ્થા સામે અસંતોષની એકંદર લહેર દેખાઈ રહી છે. સર્વેના તારણો દર્શાવે છે કે મુંબઈગરાઓમાં અસંતોષની લાગણી વધી રહી છે. આ લાગણી ફક્ત ચૂંટાયેલા કોર્પોરેટરોની લાંબા સમય સુધી ગેરહાજરીને કારણે જ નહીં, પરંતુ વહીવટકર્તાો બે વર્ષથી વધુ સમયથી કાર્યક્રમ કેવી રીતે ચલાવી રહ્યા છે તેના કારણે પણ છે. ઘણા નાગરિકોએ ઉપેક્ષિત અને નિષ્ક્રિય નાગરિક માળખામાં ફસાયેલા હોવાની લાગણી

વ્યક્ત કરી છે.

સર્વે દરમિયાન નાગરિકો સાથે વાતચીત કરતી વખતે કુલાંની એક શાળાની શિક્ષિકા રુક્મિણી શર્માએ કહ્યું હતું કે, જવાબદારી લેવા માટે કોઈ નથી. રસ્તાઓ વ્યવસ્થિત નથી, ગટરો ભરાયેલી છે અને કોઈ તેનું કોઈ ધ્યાન આપતું નથી. મને તે દિવસો યાદ છે જ્યારે આપણે આપણા વિસ્તારના કોર્પોરેટરોનો સીધો સંપર્ક કરી શકતા હતા.

દરમિયાન, શહેરમાં ભાજપ વિકાસની પ્રથમ કથાને આગળ વધારવા માટે તેના મજબૂત સંગઠનાત્મક માળખા અને રાજ્ય અને કેન્દ્ર સરકારો વચ્ચેના સંકલન પર આધાર રાખી રહ્યું છે. જ્યારે આ કિસ્સો છે, ત્યારે સર્વે એ પણ દર્શાવે છે કે આ એકતરફી લડાઈ નથી. ભાગલા પછી શિવસેનાના બંને પક્ષો માળખાકીય રીતે નબળા પડી ગયા હોય તેવું લાગે છે. જો કે, તેમને મરાઠી વિસ્તારોમાં સારું સમર્થન મળી રહ્યું છે, (જુઓ પાનું ૪) ►►

સર્વેમાં મુખ્ય મુદ્દાઓ

- નાગરિકોમાં અસંતોષ
- માત્ર વિકાસ જ નહીં, પણ જવાબદાર પ્રતિનિધિત્વ પણ જરૂરી છે
- ઠાકરે બંધુઓએ મરાઠી લોકોના કલ્યાણને ધ્યાનમાં રાખીને એક થવું જોઈએ
- ઠાકરે બંધુઓની ભાવનાત્મક વાતોથી શિંદે પ્રભાવિત થઈ શકે છે ■

કોંગ્રેસ અને એનસીપી માટે આગળ મોટા પડકારો

ખાસ કરીને, ઉદ્ધવ અને રાજ ઠાકરેના હાથ મિલાવવાના વિચારને મતદારોમાં મોટા પ્રમાણમાં સમર્થન જોવા મળી રહ્યું છે. જોકે બંને પક્ષોના નેતાઓ હાલમાં ફક્ત નિવેદનો આપી રહ્યા છે અને હજુ સુધી કોઈ સત્તાવાર ચર્ચા શરૂ થઈ નથી, બંનેને મતદારો તરફથી આશ્ચર્યજનક રીતે સમર્થન (જુઓ પાનું ૪) ►►

પીઓપી મૂર્તિને મુદ્દે આજે હાઈ કોર્ટમાં ચુકાદો શક્ય નથી

ગણેશ મંડળો અને મૂર્તિકારો આતુરતાથી રાહ જોઈ રહ્યા છે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈઃ પ્લાસ્ટર ઓફ પેરિસની મૂર્તિ પરના પ્રતિબંધને કારણે મુંબઈ શહેરના મોટા ભાગના મૂર્તિકારો નવરા થઈ ગયા છે અને બીજી તરફ ગણેશમંડળો પીઓપીની મૂર્તિને પરવાનગી આપે તો બુકિંગ કરવા માટે રાહ જોઈ રહ્યા છે ત્યારે સોમવારે મુંબઈ હાઈ કોર્ટમાં આ અંગેની પિટિશન પર સુનાવણી થવાની છે, જેના પર બધા મીટ માંડીને બેઠા છે. આધારભૂત સાધનો પાસેથી મળતી માહિતી મુજબ સોમવારે કોઈ ચુકાદો આવે એવી શક્યતા ઘૂંઘળી છે અને આ સોમવારે ચુકાદો ન આવે અને એકાદ મહિનો સુનાવણી ખેંચાઈ જાય તો પીઓપીની મૂર્તિઓ તૈયાર ગણેશોત્સવ પહેલાં તૈયાર થઈ શકશે નહીં, આવી સ્થિતિમાં મુંબઈગરને આ વર્ષે મોટી મૂર્તિઓ જોવાથી વંચિત રહી જવાની શક્યતા જોવાઈ રહી છે.

પ્લાસ્ટર ઓફ પેરિસની મૂર્તિ પર મુકવામાં આવેલા પ્રતિબંધને મુદ્દે બોમ્બે હાઈ કોર્ટમાં ચાલી રહેલી પિટિશન સોમવારે કોર્ટમાં સુનાવણી થવાની છે. આ વર્ષે ગણેશોત્સવ ૨૭ ઓગસ્ટથી શરૂ થવાનો હોવાથી (જુઓ પાનું ૪) ►►

રાહુલ ગાંધી જનાદેશનો અસ્વીકાર કરી રહ્યા છે, કારણ કે જનતાએ તેમને દરવાજો દેખાડ્યો છે: ફડણવીસ

મુંબઈઃ મહારાષ્ટ્રના મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસે રવિવારે કહ્યું હતું કે કોંગ્રેસના સાંસદ સભ્ય રાહુલ ગાંધી ૨૦૨૪ની રાજ્ય વિધાનસભાની ચૂંટણીમાં મળેલા પરાજય અંગે આત્મનિરીક્ષણ કરવાને બદલે લોકોએ આપેલા જનાદેશનો અસ્વીકાર કરી રહ્યા છે, કારણ કે તેમણે જનતાએ તેમને દરવાજો દેખાડી દીધો હતો.

અંગ્રેજી અને મરાઠી ભાષાના અખબારમાં પ્રકાશિત લેખમાં ફડણવીસે

જણાવ્યું હતું કે લોકસભાના વિરોધ પક્ષના નેતા બિહાર સહિતની આગામી વિધાનસભાની ચૂંટણીઓમાં ભવિષ્યમાં મળનારા પરાજય માટે બહામાં તૈયાર કરી રહ્યા છે.

શનિવારે કેટલાંક અખબારોમાં પ્રકાશિત એક લેખમાં અને એકસ પરની પોસ્ટમાં રાહુલ ગાંધીએ દાવો કર્યો હતો કે ૨૦૨૪ની મહારાષ્ટ્ર વિધાનસભાની ચૂંટણી ‘લોકશાહીમાં’ હેરાફેરી કરવા માટેની ‘બ્લુપ્રિન્ટ’ હતી અને હવે

બિહારમાં મેય ક્રિકેસંગ થશે એવો

આરોપ મૂક્યો હતો.

સોશિયલ મીડિયા પરની એક પોસ્ટમાં રાહુલ ગાંધીએ તબક્કાવાર રીતે કથિત ચૂંટણીમાં ગેરરીતિની રૂપરેખા આપી બનાવટી મતદારો ઉમેરવામાં આવે છે, મતદારોનું મતદાન વધારવામાં આવે છે, બોગસ મતદાનની સુવિધા આપવામાં આવે છે, અને પછીથી પુરાવા છુપાવવામાં આવે છે જેવા મુદ્દા રજૂ કર્યા હતા. જોકે, ચૂંટણી

રાજ-ઉદ્ધવ સાથે આવે તે પહેલા એકનાથ શિંદેએ કર્યો મોટો ખેલ: રાજ ઠાકરેને ઝટકો

મુંબઈઃ મહારાષ્ટ્રના રાજકારણમાં બે જૂથમાં વહેંચાયેલા પ્રાદેશિક પક્ષો અને ત્રણ ત્રણ પક્ષોની સરકાર અને વિરોધીપક્ષને લીધે કંઈને કંઈ બળભગાટ થતા રહે છે. કુલ છ પક્ષ સાથે વધારે એક પક્ષ ચર્ચામાં છે અને તે છે રાજ ઠાકરેની મહારાષ્ટ્ર નવનિર્માણ સેના (મનસે). હાલમાં બે છુટ્ટા પોલા પિતરાઈ ઉદ્ધવ ઠાકરે અને રાજ ઠાકરે સાથે આવી રહ્યાની ચર્ચાએ જોર પકડયું છે. મુંબઈ મહાનગરપાલિકાની ચૂંટણી પહેલા બન્ને ભાઈઓ એક થાય અને મરાઠીભાષીઓને ત્યાંથ અપાવે તેવી ચર્ચાઓએ પણ જોર પકડ્યું છે. આ બધા વચ્ચે શિવસેનાથી છૂટા પડેલા

મહારાષ્ટ્રના નાયબ મુખ્ય પ્રધાન એકનાથ શિંદે દાવ રમી ગયા છે.

શિંદેની શિવસેનાએ મનસેના એકમાત્ર નગરસેવકને પોતાના પક્ષમાં લઈ લીધો હોવાની ચર્ચા ચાલી રહી છે અને તેમના પક્ષપ્રવેશની તારીખ પણ નક્કી થઈ ગઈ હોવાના અહેવાલો છે.

વર્ષ ૨૦૧૭માં મનસેના સાત નગરસેવક ચૂંટાઈને આવ્યા હતા. આ સાતમાંથી છ ઠાકરેની શિવસેનામાં જોડાઈ ગયા હતા અને એક જ મનસેમાં રહ્યો હતો. હાલમાં તો પાલિકા ડિસોલ્વ થઈ ગઈ હોવાથી તેની (જુઓ પાનું ૪) ►►

થિયેટરની બહાર ચહેરો છુપાવી હાઉસફુલ પનો રિવ્યૂ લેવા પહોંચ્યો અક્ષય કુમાર

મુંબઈઃ અક્ષય કુમારની કોમેડી ફિલ્મ હાઉસફુલ ૫ અત્યારે બોક્સ ઓફિસ પર ધૂમ મચાવી રહી છે. ૬ જૂને રિલીઝ થયેલી આ ફિલ્મે માત્ર બે દિવસમાં ૫૦ કરોડથી પણ વધારે રૂપિયા છાપી લીધા છે. મલ્ટીસ્ટારર ફિલ્મ હોવાને કારણે ચાહકોને ખૂબ જ રસ છે. આ ફિલ્મમાં અક્ષય કુમાર ફરી એકવાર રક્તીન પર ચાહકોને પ્રભાવિત કરવામાં સફળ થઈ શકે છે. લાંબા સમયથી અક્ષય કુમારે એક બાદ એક ફ્લોપ ફિલ્મો આપી છે. જેથી આ ફિલ્મ ચાહકોને તેની ફિલ્મ ગમે છે કે નહીં આ વાત જાણવા માટે અક્ષય પણ ઉત્સુક છે.

અત્યારે અક્ષય કુમારે સોશિયલ મીડિયા પર એક વીડિયો શેર કર્યો છે. આ વીડિયોમાં અક્ષય કુમારે એવું કહી બતાવ્યું છે કે જે અન્ય મોટા કલાકારો કરવાની હિંમત પણ નથી કરી શકતા. હવે અક્ષય કુમાર પોતે સામાન્ય લોકો વચ્ચે પોતાની ફિલ્મની સમીક્ષા કરવા માટે પહોંચી ગયો છે. અક્ષય કુમાર ‘હાઉસફુલ ૫’ જોવા પછી પાછા ફરતા લોકોને પૂછી રહ્યો છે કે તેમને ફિલ્મ કેવી લાગી? લોકો અક્ષય કુમારને ઓળખ્યાં વિના જવાબ પણ આપી રહ્યાં છે.

અક્ષય કુમાર માર્ક પહેરીને લોકો પાસે હાઉસફુલ પને રિવ્યૂ લેવા માટે પહોંચ્યો હતો. અભિનેતાએ પોતાનો ચહેરો છુપાવીને લોકોને પોતાની ફિલ્મ વિશે પ્રશ્નો પૂછ્યા છે. અક્ષય કુમારે ખૂબ જ ચાલાકીપૂર્વક પોતાની ફિલ્મ ‘હાઉસફુલ ૫’નો માર્ક પહેરીને પોતાનો ચહેરો ઢાંક્યો છે જેથી કોઈ તેને ઓળખી ન શકે. જેથી લોકોએ અક્ષય કુમાર સાથે વાત કરવામાં વધુ રસ દાખવ્યો નહોતો. અક્ષય ટરકેને પકડીને પૂછી રહ્યો છે કે તેમને ફિલ્મમાં સૌથી વધુ કોણ ગમ્યું? આ દરમિયાન લોકોએ સૌથી વધારે નાના પાટેકરની પ્રશંસા કરી હતી.

અક્ષય કુમારનું રહસ્ય ખુલવાની તૈયારીમાં હતું, પરંતુ રહસ્ય ખુલે તે પહેલાં તે ગાયબ થઈ ગયો હતો. કારણ કે, અભિનેતાની પાછળ બાહ્ય પર બેઠેલા એક દંપતીએ તેને માર્ક પહેરીને પણ જોયો હતો. તે પકડાય તે પહેલાં, તે ત્યાંથી જતો રહ્યો હતો. હવે આ વીડિયો શેર કરતા અક્ષય કુમારે લખ્યું, બસ, મેં વિચાર્યું કે આજે ‘હાઉસફુલ ૫’ જોવા પછી બાંદરામાંથી બહાર આવતા લોકોને છટ્છલ્યૂ લઉંશો. હું અંતમાં પકડાવાનો હતો, પરંતુ તે પહેલાં ભાગી ગયો. તે એક શાનદાર અનુભવ હતો. ■

થાણેમાં ભંગારના ગોડાઉનમાં આગ

થાણેઃ થાણે જિલ્લાના શિલકાટા પાસે આવેલા પ્લાસ્ટિકના ગોડાઉનમાં રવિવારે વહેલી સવારે આગ ફાટી નીકળી હતી. લગભગ ત્રણ કલાકની જહેમત બાદ આગ પર નિયંત્રણ મેળવવામાં સફળતા મળી હતી. જોકે કુલિંગ ઓપેરશન મોડે સુધી ચાલ્યું હતું. સદ્નસીબે આ દુર્ઘટનામાં કોઈ જખમી થયું નહોતું. થાણે ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટના જણાવ્યા મુજબ થાણે જિલ્લામાં શિલકાટા પાસે ભંગારી વિલેજમાં મહારાષ્ટ્ર

વજન કાંટા પાસે આવેલા પ્લાસ્ટિકના ભંગારના ગોડાઉનમાં રવિવારે સવારના ૧૦.૩૦ વાગે અચાનક આગ ફાટી નીકળી હતી. થાણે ફાયરબ્રિગેડના એક ફાયર એન્જિન સહિત નવી મુંબઈના છ ફાયર એન્જિન સાથે ફાયરબ્રિગેડના જવાનો ઘટના સ્થળે પહોંચી ગયા હતા અને લગભગ દોઢ વાગ્યાની આસપાસ આગ પર નિયંત્રણ મેળવવામાં સફળતા મળી હતી. જોકે મોડે સુધી કુલિંગ ઓપેરશન ચાલ્યું હતું. ■

થાણેમાં બહુમાળી નિવાસી ઈમારતમાં આગ

થાણેઃ થાણે જિલ્લાના મુંશ્રામાં રવિવારે ગ્રાઉન્ડ પ્લસ ૧૪ માળની બહુમાળીય ઈમારતની એ વિંગની ચોથાથી સાતમા માળના ઈલેક્ટ્રિક્ઝ કુટમાં રહેલા ઈલેક્ટ્રિક્ઝ વાયરમાં આગ લાગી થતા જ ફાયરબ્રિગેડની ટીમ ફાયરએન્જિન સાથે ઘટનાસ્થળે પહોંચી ગઈ હતી અને આગ ખુગાવવાની કામગીરી હાથ ધરી હતી. એ અગાઉ જો કે બિલ્ડિંગમાં ઉપર ફસાઈ ગયેલા રહેવાસીઓને બહાર કાઢ્યા હતા. લગભગ પોણા કલાકની જહેમત બાદ ૩.૪૨ વાગ્યાની આસપાસ વહેલી સવારે ૨.૫૪ વાગે બિલ્ડિંગની એ વિંગના

પંચે આ આરોપોને નકારી કહ્યું હતું કે ચૂંટણીમાં પરાજય થયા પછી મતદાન પેનલને બદલના કરવી એ તદ્દન વાહિયાત બાબત છે. રાહુલ ગાંધીના દાવાના જવાબમાં ફડણવીસે પોતાના લેખમાં કહ્યું હતું કે કોંગ્રેસના નેતા સતત લોકતાંત્રિક પ્રક્રિયા અને જનાદેશનું “અપમાન” કરી રહ્યા છે.

૨૦૨૪ની મહારાષ્ટ્ર ચૂંટણીમાં મતદારોની સંખ્યામાં થયેલા વધારા (જુઓ પાનું ૪) ►►

નવી મુંબઈમાં ઘરવિહોણા યુવકની માથે પથ્થર ઝીંકી હત્યા

થાણેઃ નવી મુંબઈમાં ઘરવિહોણા યુવકની મળસેકે માથામાં પથ્થર ઝીંકી હત્યા કરવામાં આવી હતી. આ ઘટના બાદ ટોળાએ આરોપીને પકડી પાડ્યા બાદ ઢોરમાર મારતાં તે ઘાયલ થયો હતો. તેને પોલીસે બચાવી લીધો હતો અને બાદમાં હોસ્પિટલમાં દાખલ કર્યો હતો. માહિતી અનુસાર પ્રકાશ લોખંડે અને આરોપી અભિષેકસિંહ ઉર્ડે અભિષેક પાલ વચ્ચે કોઠા બાબતે ઝઘડો થયો હતો. આથી તેણે રવિવારે મળસેકે ૩.૪૫ વાગ્યે ફટપાથ પર સૂતેલા લોખંડેના માથામાં મોટો પથ્થર ઝીંકી દીધો હતો, જેમાં તેનું મૃત્યુ થયું હતું. ■

હવે અવિભાજિત શિવસેના હોવી જોઈએ: કીર્તિકર શિંદે સેનાએ કહ્યું, કીર્તિકરનો અભિપ્રાય વ્યક્તિગત છે...

રત્નાગિરીઃ શિવસેનાના ભૂતપૂર્વ સાંસદ ગજાનન કીર્તિકરે કહ્યું હતું કે ઉદ્ધવ ઠાકરે, રાજ ઠાકરે અને એકનાથ શિંદેએ સાથે આવીને અવિભાજિત શિવસેના બનાવવા વિશે વિચારવું જોઈએ. આ ઉપરાંત, ગજાનન કીર્તિકરે કહ્યું હતું કે એકનાથ શિંદેની શિવસેના ભાજપ પ્રેરિત છે, ઉદ્ધવ ઠાકરેની શિવસેના કોંગ્રેસ પ્રેરિત છે. ગજાનન કીર્તિકરે કહ્યું હતું કે હવે આપણને એવી શિવસેનાની જરૂર છે જે બાળાસાહેબ ઠાકરેના વિચાર સાથે આગળ વધે. કીર્તિકરના નિવેદન પછી, એકનાથ શિંદેની શિવસેનાના વરિષ્ઠ નેતા અને ભૂતપૂર્વ મંત્રી રામદાસ

ઠાકરે બંધુઓને એકસાથે લાવવા નજીકના મિત્રો અને સંબંધીઓની ક્વાયત

ટૂંક સમયમાં મુંબઈ સહિત મહારાષ્ટ્રના અનેક ભાગમાં નગર પાલિકાઓની ચૂંટણીઓ યોજાવાની છે. પણ અત્યારે એ ચૂંટણી કરતા વધારે ગરમાગરમ મુદ્દો ઠાકરે બંધુઓના પુનઃમિલનનો છે. બાળાસાહેબની હયાતીમાં જ શિવસેનાને જય મહારાષ્ટ્ર કહીને નીકળી ગયેલા રાજ ઠાકરે અને ઉદ્ધવ ઠાકરેએ સાથે આવવું જોઈએ તેવું બંને ભાઈઓના મિત્રો અને બાળાસાહેબના કેટલાક વફાદાર નેતાઓ ઘણા સમયથી કહી રહ્યા છે. આ બાબત બંને ભાઈઓનાં સીધા નિવેદનો નથી

પાલઘરમાં કમોસમી વરસાદથી અસરગ્રસ્તોને ₹૨.૭ કરોડની સહાય

પાલઘરઃ મહારાષ્ટ્ર સરકારે પાલઘર જિલ્લામાં છેલ્લા બે મહિનામાં કમોસમી વરસાદને કારણે નુકસાન સહન કરનારા લોકોને તાત્કાલિક સહાય માટે રૂ.૨.૭ કરોડની મંજૂરી આપી હોવાનું અધિકારીઓએ રવિવારે જણાવ્યું હતું. ૪-૬ એપ્રિલ, ૬-૭ મે અને ૨૩-૨૫ દરમિયાન કમોસમી હવામાનની ઘટનાઓને પગલે સમગ્ર વિસ્તારમાં વ્યાપક નુકસાન થયું હતું. ‘કુલ ૩૮ મકાન સંપૂર્ણપણે નાશ પામ્યા હતા, જ્યારે ૩,૮૫૨ ઘરોને આંશિક નુકસાન થયું હતું. આ ઉપરાંત ભારે પવન અને ભારે વરસાદને કારણે ૧૦ ગ્રૂંપડીઓ અને છ ગોશાળાને નુકસાન પહોંચ્યું હતું’ એમ જિલ્લા વહીવટીતંત્રે જણાવ્યું હતું. કમોસમી વરસાદ દરમિયાન પાલઘરમાં મકાનો, કૃષિ, ફળોની ખેતી, માછલીની પેદાશો અને પશુપંચનને થયેલા વ્યાપક નુકસાનને ધ્યાનમાં રાખીને જિલ્લાના વાલી પ્રધાન ગણેશ નાયકે તાજેતરની કેબિનેટની બેઠક દરમિયાન આ મુદ્દો ઉઠાવ્યો હતો અને તાત્કાલિક રાહત પ્રયાસો માટે રૂ. ૨.૭૦ કરોડની મંજૂરી મેળવી હતી એને રજૂઆત કરવામાં આવી છે. (પીટીઆઈ)■

કદમે પ્રતિક્રિયા આપી છે. ગજાનન કીર્તિકરનો અભિપ્રાય વ્યક્તિગત છે અને તેમનું વલણ પક્ષનું સત્તાવાર વલણ નથી, એમ કદમે કહ્યું હતું. ગજાનન કીર્તિકરે જ કહ્યું તે તેમનો વ્યક્તિગત અભિપ્રાય છે, પક્ષનું સત્તાવાર વલણ નથી. તેમણે મને ફોન કર્યો હતો, મેં તેમની સાથે વાત કરી છે એમ જણાવતાં રામદાસ કદમે કહ્યું હતું કે કીર્તિકરનો મુદ્દો વ્યક્તિગત હતો, તેમની ભૂમિકા પાર્ટીની નહોતી. ઉદ્ધવ ઠાકરે ઘણીવાર કહેતા આવ્યા છે કે ફક્ત અમારા બે જ બાકી રહેશે. અમારી પાસે (જુઓ પાનું ૪) ►►

આવ્યાં પણ બંને પક્ષના નેતાઓએ ઘણું કહ્યું છે. હવે પરિવારના નજીકના સંબંધીઓએ બંને પિતરાઈ ભાઈઓ વચ્ચેના અંતરને દૂર કરવાના પ્રયાસો શરૂ કર્યા છે. સૂત્રો પાસેથી મળેલી માહિતી અનુસાર, ઠાકરે પરિવારના નજીકના સંબંધીઓ અને પારિવારિક મિત્રો બંને નેતાઓ સાથે વાત કરી રહ્યા છે, જેથી બંને ભાઈઓ ફોન પર અથવા રૂબરૂમાં એકબીજા સાથે સીધી વાત કરી શકે.

પારિવારિક પ્રસંગોએ મળવા અને ઔપચારિક (જુઓ પાનું ૪) ►►

સુપ્રિયા સુળેએ અભિનંદન આપ્યા

પુણેઃ મહારાષ્ટ્રમાં મનસે-શિવસેના યુબીટી વચ્ચે જોડાણની અટકળો વચ્ચે એનસીપી (એસપી)ના નેતા સુપ્રિયા સુળેએ એક મોટું નિવેદન આપ્યું છે. સુળેએ કહ્યું હતું કે હું આ નિર્ણયનું સ્વાગત કરું છું. તેઓ એક પરિવાર છે અને બાળાસાહેબના વિશાળ વારસાનો ભાગ છે. જો તેઓ આ વારસાને સાથે મળીને આગળ ધપાવે છે, તો તે આપણા માટે ખુશીની ક્ષણ હશે. મહારાષ્ટ્રમાં સ્થાનિક સ્વરાજ્યની ચૂંટણી પહેલા ઠાકરે બ્રધર્સ (ઉદ્ધવ ઠાકરે-રાજ ઠાકરે) એક સાથે આવવાની અટકળો ચાલી રહી છે.

‘સામના’માં બંને ભાઈઓનો ફોટો

ઉદ્ધવ ઠાકરેના નિવેદન બાદ રાજકીય વર્તુળોમાં ચર્ચા છે કે બંને ભાઈઓએ બે દાયકા પછી સાથે આવવાનો નિર્ણય લીધો છે. ઉદ્ધવ ઠાકરેને માતોશ્રીમાં પછવામાં આવ્યું હતું કે બંને ભાઈઓ ક્યારે એક થશે, જેના પર ઉદ્ધવ ઠાકરેએ કહ્યું કે મહારાષ્ટ્રના મનમાં જે છે તે થશે. શુક્રવારે ઉદ્ધવ ઠાકરેના નિવેદન પછી, શિવસેના યુબીટીના મુખપત્ર સામનામાં બંને ભાઈઓનો એક સાથેનો ફોટો પણ પ્રકાશિત થયો છે. આને એક મોટો સંકેત માનવામાં આવી રહ્યો છે.

જો સૂત્રોનું માનીએ તો, સંજય રાઉતથી લઈને ઉદ્ધવ ઠાકરેના નજીકના સાથી અનિલ પરબ સુધી આ સમગ્ર મામલાને આગળ ધપાવી રહ્યા છે. ઉદ્ધવ ઠાકરેની પત્ની રશ્મિ ઠાકરેના રાજ ઠાકરે સાથે સારા સંબંધો રહ્યા છે. આવી સ્થિતિમાં, એવી (જુઓ પાનું ૪) ►►

રાજકોટમાં લીમડા ચોક પાસે હિટ એન્ડ રનની ઘટના બની હતી, કાર ચાલકે એક વૃદ્ધને અડકેટે લેતા વૃદ્ધનું ઘટના સ્થળે જ મોત થયું હતું. કારચાલક વૃદ્ધને ઉડાવી ફરાર થયો હતો.

(તસવીર- પ્રવિણ સેઠાણી, રાજકોટ)

કચ્છ જિલ્લામાં તાપમાનનો પારો ઉપર ચઢતા લોકો ગરમીથી અકળાયા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

ભુજ: અરબી સમુદ્રમાં સિસ્ટમ સક્રીય થવાને કારણે વાતાવરણમાં ભેજનું પ્રમાણ વધતા ગરમી અને બકારો વધતા લોકો ગરમીથી ત્રસ્ત થયા છે. કચ્છના ભુજ ખાતે રવિવારે મહત્તમ તાપમાન ૪૦ ડિગ્રી સેલ્સિયસ રહ્યું હતું.

જ્યારે અન્ય મથકોમાં મહત્તમ તાપમાન ૩૮ થી ૩૯ ડિગ્રીની વચ્ચે રહ્યું હતું.

રવિવારે ભુજમાં તાપમાનનો પારો ઊંચો જોવા મળ્યો હતો. હવામાન ખાતાએ કચ્છમાં વરસાદને બદલે ગરમીમાં વધારો થવાની આગાહી કરી છે.

ઉલ્લેખનીય છે કે, ભારત જેવા ઉષ્ણ કટિબંધીય વિસ્તારોમાં આ વખતની ગરમી કાળો કેર વર્તાવી રહી છે. ત્યારે વરસાદના અંધારા દેખાતા નથી. જૂન મહિનામાં અકળાવનારી ગરમીથી લોકો ત્રાહિમા પોકારી

ઉઠ્યા છે.

કચ્છ-સૌરાષ્ટ્રમાં ઉચ્ચ તાપમાન અને ગરમીને લઈને લોકોના સ્વાસ્થ્ય પર તેની અસર જોવા મળી છે. વર્ષાઋતુનું કેરળમાં આગમન થાય છે ત્યારે અસામાન્ય રીતે તાપમાન ઊંચું જવા લાગે છે અને તેમાં ભેજનું પ્રમાણ વધતા લોકોને શ્વાસ લેવામાં તકલીફ પડતી હોય છે.

‘ઇન્ટર ગવર્નમેન્ટલ પેનલ ઓન ક્લાઈમેટ ચેન્જ’ દ્વારા ચેતવણી અપાઈ છે કે, હાલમાં ગરમીમાં વધારો જોવા મળશે. વાતાવરણમાં ઉષ્ણતાપમાન અને ભેજમાં થતો વધારો થવાથી અને સૂકા પવનો મંદ પડવાથી ગુંગળામણ અનુભવાય છે જે આરોગ્ય માટે અત્યંત જોખમી છે. આવા વાતાવરણથી રોગ પ્રતિકારક શક્તિ ઘટી જાય છે અને વાઇરલ અને બેક્ટેરિયલ બીમારી બાળકો અને વયસ્કોમાં જોવા મળે છે. ■

જૂનાગઢના શ્રી રાધા દામોદરજી ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ દ્વારા રાધા દામોદર મંદિર ખાતે બિરાજમાન હાકોરજી સન્મુખ આંબા (કેરી) મનોરથ ઉષ્ણવવામાં આવ્યો હતો. (તસવીર- હરેશ સોની, જૂનાગઢ)

ભુજની મામલતદાર કચેરી પાસેથી બે કિલો અફઘાની ગાંજા સાથે એક વિદ્યાર્થીની અટકાયત

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

ભુજ: કચ્છમાંથી લગભગ દરરોજ માદક પદાર્થો ઝડપાતા રહે છે ત્યારે ગયા સપ્તાહમાં બીજી વખત સ્પેશિયલ ઓપરેશન ગ્રુપે કાર્યવાહી કરીને ભુજમાંથી અફઘાની ગાંજા સાથે કોલેજમાં અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીને દબોચી લીધો હતો. ભુજની મામલતદાર કચેરી પાસેથી બે કિલો અફઘાની ગાંજા સાથે એક કોલેજમાં અભ્યાસ કરતા યુવાનની પોલીસે અટકાયત કરી હતી.

ભુજમાં શનિવારે એસઓજી દ્વારા પેટ્રોલિંગ દરમિયાન મુંદરા રોડ પર આવેલી મામલતદાર કચેરીથી ટીન સિટી ગ્રાઉન્ડ તરફ જતા માર્ગ પરથી એક યુવકની અટકાયત કરવામાં આવી હતી. મૂળ કપુરાશીનો હાલ ભાનુશાલી નગરમાં આવેલી ચારણ બોડિંગમાં રહેતો હિતેશદાન માનદાન ગઢવીની અટકાયત કરી હતી. યુવક પાસેથી કાળા રંગની બેગમાંથી

(તસવીર- ઉત્તલવ વેદા, ભુજ)

પ્લાસ્ટિકમાં પેક કરેલો ૨૦,૮૩૦ રૂપિયાની કિંમતનો ૨.૦૮૩ ગ્રામ ગાંજો પકડી પાડ્યો હતો. વધુ તપાસ કરતા જાણવા મળ્યું હતું કે, અમદાવાદમાં રહેતા મૂળ કપુરાશીના વિક્રમપુરી જગનપુરી ગોસ્વામીએ

પખવાડિયા પહેલા આ ગાંજો હિતેશદાનને મોકલ્યો હોવાનું કબુલ્યું હતું. ભુજ એ-ડિવિઝન પોલીસમાં એન.ડી.પી.એસની કલમ હેઠળ બંને શખ્સો વિરુદ્ધ ગુનો દાખલ કરવામાં આવ્યો છે. ■

રાજકોટમાં વૃદ્ધની હત્યાનો ભેદ ઉકેલાયો, પ્રેમી યુગલે દાગીનાની લૂંટના ઈરાદે હત્યા કરી હતી

અમદાવાદ: રાજ કોટ શહેરના ભક્તિનગર પોલીસ સ્ટેશન વિસ્તારમાં આવેલા વાલ્કેશ્વર સોસાયટી મેઝન રોડ પર રહેતા ૭૦ વર્ષીય બરકત લાખાણી નામના વ્યક્તિની હત્યા કરવામાં આવી હતી. જો કે વૃદ્ધની લૂંટ વિષ મર્ડરની મિસ્ટ્રી રાજકોટ ક્રાઈમ બ્રાન્ચે ગુણતરીની કલકોમાં ઉકેલી નાખી હતી. એક વર્ષ પહેલા ગોલ્ડ લોનના નામે સંપર્ક માં આવેલી યુવતીએ જ તેના પ્રેમી સાથે મળીને વૃદ્ધને મોતને ઘાટ ઉતાર્યા હતા. પોલીસે આરોપી યુવતી સ્નેહલબા ગોહિલ અને પ્રેમી કિશન વાઢેરની ઘરપકડ કરીને આગળની કાર્યવાહી હાથ ધરી છે.

(તસવીર- પ્રવિણ સેઠાણી, રાજકોટ)

રાજકોટ ક્રાઈમ બ્રાન્ચના ડીસીપી પાર્થદાસિંહ ગોહિલે જણાવ્યું હતું કે, રાજકોટના ભક્તિનગર પોલીસ સ્ટેશન વિસ્તારમાં વાલ્કેશ્વર સોસાયટી મેઝન રોડ પર શ્રી નગર શેરી નંબર-૩માં એકલા રહેતા ૭૦ વર્ષીય બરકતભાઈ ગુલામહુસૈનભાઈ લાખાણી તા. ૬ જૂનના રોજ પોતાના ઘરે હતા ત્યારે રાત્રે ૮.૩૦ વાગ્યા આસપાસ અજાણ્યા લોકો ઘરમાં પ્રવેશ કરી કોઇ કારણોસર તીક્ષ્ણ હથિયારથી ગળાના ભાગે તથા પેટમાં તથા વાસાના ભાગે ગંભીર પ્રકારની ઇજાઓ કરી મોત નિપજાવી તેમજ

ઘરમાંથી દાગીના અને અમુક રકમની લૂંટ કરી ફરાર થઈ ગયા હતા.

મળતી વિગત મુજબ આરોપી સ્નેહલબા ફિલપકાર્ટમાં નોકરી કરતા હતા ત્યારે કિશન વાઢેર નામના યુવકના સંપર્કમાં આવ્યા હતા અને ત્યારબાદ સ્નેહલબા તેના પ્રેમમાં પડ્યા હતા. બંને ફિલપકાર્ટમાં ડિલિવરી બોય અને ગર્લ તરીકે કામ કરતા હતા. જોકે, છેલ્લા બે મહિનાથી બંનેએ નોકરી મૂકી દીધી હતી, જેથી પૈસાની જરૂર જણાતા રેકો કરીને બરકતભાઈ લાખાણીની હત્યાની ઘટનાને અંજામ આપ્યો હતો. જોકે, પૈસાની ભૂખે પ્રેમી યુગલને જેલના સળિયા પાછળ ધકેલી દીધા છે. ■

દ્વારકામાં રાજ્યપાલ આચાર્ય દેવવ્રતે પ્રાકૃતિક ખેતી અને ગૌશાળાના સંચાલકોને માર્ગદર્શન આપ્યું

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદ: દેવભૂમિ દ્વારકાના ભથાણ ચોક ખાતે આવેલી દ્વારકા ગૌશાળા ખાતે રવિવારે રાજ્યપાલ આચાર્ય દેવવ્રતે પ્રાકૃતિક કૃષિ કરતા ખેડૂતો અને ગૌશાળાના સંચાલકોને માર્ગદર્શન આપ્યું હતું. રાજ્યપાલે ભારતની ભૂમિને ઋષિ અને કૃષિની ભૂમિ ગણાવી છે. તેમજ ગાય માતાને મહત્ત્વનું સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે.

રાજ્યપાલે ગૌમાતાના દૂધને સર્વોત્તમ ગણાવ્યું. તેમણે કહ્યું કે આધુનિક ટેકનોલોજીના કારણે લોકો ગૌમાતાના મહત્ત્વથી દૂર થયા છે. ગૌમાતા પોતાના સમગ્ર જીવનકાળ સુધી પોતાનું દૂધ આપીને સેવા કરે છે. વેદો અનુસાર ગૌ સંરક્ષણ સમાજ અને રાષ્ટ્રની ઉન્નતિનો માર્ગ છે. વૈજ્ઞાનિકોએ ગૌમાતાના દૂધને રોગ પ્રતિરોધક તરીકે માન્યતા આપી છે.

આ સિવાય રાજ્યપાલે રાસાયણિક ખેતીના નુકસાન અંગે ચેતવણી આપી. ડીએપી, યુરિયા અને જંતુનાશકોના વધુ ઉપયોગથી પ્રકૃતિની સમતુલા બગડી રહી છે. રાસાયણિક ખેતી જળવાયુ પરિવર્તનનું કારણ બની રહી છે. તેમણે પ્રાકૃતિક ખેતીને આ સમસ્યાનો ઉકેલ ગણાવ્યો. વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ 'રાષ્ટ્રીય પ્રાકૃતિક કૃષિ મિશન' દ્વારા પ્રાકૃતિક ખેતીને પ્રોત્સાહન આપ્યું છે. રાજ્યપાલે જણાવ્યું કે ગૌ સંરક્ષણ અને સંવર્ધનથી ખેડૂતો આત્મનિર્ભર બની શકે છે. કાર્યક્રમમાં ગૌ સેવકોનું વિશેષ સન્માન કરવામાં આવ્યું.

રાજ્યપાલ આચાર્ય દેવવ્રતજીએ ઉમેર્યું હતું કે, ગૌ માતાનું દૂધ તમામ દૂધ કરતાં સર્વોત્તમ છે, ગાયના દૂધમાં અનેરી મમતા અને સ્નેહ રહેલો હોય છે, જે બીજા પ્રાણી કરતાં ઘણો વિશેષ હોય છે. તેમણે જણાવ્યું હતું કે, ગાયનું દૂધ

માનવ શરીર માટે શ્રેષ્ઠ અને રોગ પ્રતિકાર શક્તિ માટે સર્વોત્તમ છે, તેવું વૈજ્ઞાનિકોનું પણ માનવું છે. આજના આધુનિક યુગમાં ટેકનોલોજીના વિકાસ થકી દરેક ક્ષેત્રે ક્રાંતિ આવી છે, જેના પરિણામે આપણે ગૌ માતાની ઉપયોગિતા અને તેના સર્વોત્તમ ગુણોથી અપરિચિત થયા છીએ. રાસાયણિક કૃષિને ધીમા ઝેર સમાન ગણાવી, જેના પરિણામે આબોહવામાં પરિવર્તન થઈ રહ્યું છે અને જળવાયુ ખરાબ થઈ રહ્યું છે. આ વિષયકમાંથી મુક્ત થવું હશે તો પ્રાકૃતિક કૃષિ અપનાવવાનું પુણ્ય કાર્ય કરવું પડશે. આ પ્રસંગે મહાનુભાવો દ્વારા મોમેન્ટો અર્પણ કરીને રાજ્યપાલનું સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું. સંસ્થાના ગિરીશ શાહે સંસ્થા પરિચય આપીને ગુજરાતમાં ચાલી રહેલા વિવિધ ગૌસેવાને લગતાં કાર્યોની અને ભવિષ્યના આયોજનની રૂપરેખા આપી હતી. ■

સૌરાષ્ટ્રના પાંચ જિલ્લાના જળાશયોમાં પાણીની સપાટી તળિયાં ઝાટક

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદ: સૌરાષ્ટ્રમાં આકરી ગરમી પડી રહી છે ત્યારે પાણીની કટોકટી ચિંતાનો વિષય બન્યો છે. સૌરાષ્ટ્રના અનેક જિલ્લાઓમાં ડેમોની સપાટીના તળિયાં ઝાટક થતા પાણીની અછત વર્તાઈ છે. ચોમાસામાં વરસાદ ખેંચાતા સિંચાઈ અને પીવાના પાણી માટે લોકોને ફાંફાં મારવા પડે તેવી સ્થિતિ બને તેવી શક્યતા છે.

રાજકોટ સિંચાઈ વર્તુળ હેઠળ આવતા રાજકોટ, મોરબી, જામનગર, દ્વારકા અને સુરેન્દ્રનગર જિલ્લાના કુલ ૮૧ જળાશયોમાં સરેરાશ માત્ર ૨૦.૬૦ ટકા પાણીનો જથ્થો ઉપલબ્ધ છે. આ પૈકી ૩૨ જેટલા જળાશયો તળિયાંઝાટક થતા આસપાસના વિસ્તારોમાં પાણીની અછત જોવા મળી છે. દ્વારકા જિલ્લામાં સૌથી ઓછો ૩.૫૮ ટકા પાણીનો જથ્થો ઉપલબ્ધ છે. જ્યારે સૌથી વધુ રાજકોટ જિલ્લામાં ૩૬.૬૫ ટકા પાણી જળાશયોમાં ભરેલું છે.

સૌરાષ્ટ્રના અનેક જિલ્લાઓના જળાશયોમાં મોટાભાગે પાણીની સપાટી નીચી જઈ રહી છે. રાજકોટ જિલ્લાના ૨૭ જળાશયોમાં સરેરાશ ૩૬.૬૫ ટકા પાણીનો જથ્થો ઉપલબ્ધ છે. આ જિલ્લાના ૫ મહત્વના જળાશયોમાં ડોંડી, કરમાળ, ખોડાપીપર, વેણુ-૨ અને માલગઢ ડેમ ખાલીખમ છે. જ્યારે મોરબી જિલ્લામાં ૧૦ જળાશયોમાં ૧૮.૨૬ ટકા પાણીનો સંગ્રહ નોંધાયો છે. ■

જૂનાગઢના માળીયાહાટીના તાલુકાના જુથળ સેવા સહકારી મંડળીમાં કરોડોના કૌભાંડનો આક્ષેપ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદ: જૂનાગઢ જિલ્લાના માળીયા હાટીના તાલુકાના જુથળ સેવા સહકારી મંડળીમાં કરોડો રૂપિયાનો ભ્રષ્ટાચાર થયાનો ખેડૂતો દ્વારા આક્ષેપો કરવામાં આવ્યો છે. ૨૧ ખેડૂતોની ૩૫ લાખ જેટલી ફિક્સ ડિપોઝિટ ખર્ચાઈ ગઈ હોવાના આક્ષેપ થયા છે. એટલું જ નહીં જુથળ સેવા સહકારી મંડળીના ઓડિટમાં પણ બહાર આવ્યું છે કે, ૭૨ લાખ રૂપિયા જેટલી સિલીક સેવા

સહકારી મંડળીમાં હોવી જોઈએ તેમાંથી હાલ એક પણ રૂપિયો જુથળ સેવા સહકારી મંડળીમાં નથી.

ખેડૂતો આક્ષેપ કર્યો હતો કે, સેવા સહકારી બેંકના ગ્રામ્યથી લઈ જિલ્લા કક્ષા સુધીના અધિકારીઓ, કર્મચારીઓ અને પદાધિકારીઓ દ્વારા આ સમગ્ર કૌભાંડ આચરવામાં આવ્યું છે. આ મામલે વારંવાર રજૂઆત કરવા છતાં પણ પરિણામ શૂન્ય છે તો બીજી તરફ માળિયા પોલીસ પણ આ મામલે ફરિયાદ

નોંધવા તૈયાર નથી. ખેડૂતો માત્ર એટલું કહી રહ્યા છે કે, આ ભ્રષ્ટાચાર અને કૌભાંડના કારણે હવે ખેડૂતો પાસે આત્મહત્યા કર્યા સિવાય કોઈ વિકલ્પ જ નથી. જુથળ સેવા સહકારી મંડળીના પ્રમુખ કે. ડી કનેરીયાએ જણાવ્યું હતું કે, જુથળ સેવા સહકારી મંડળીનું જ્યારે ઓડિટ આવ્યું ત્યારે તેમાં ઘણા મુદ્દાઓ ઓડિટમાં સામે આવ્યા છે. ઓડિટ રિપોર્ટમાં જુથળ સેવા સહકારી મંડળીની સિલીક પેટે ૬૩ લાખ રૂપિયા અને ૯

લાખ ખાતરના હોવાનું સામે આવ્યું હતું. કુલ મળી ૭૨ લાખ જેટલી જુથળ સેવા સહકારી મંડળીના અગાઉના મંત્રી કાંતિભાઈ નરસીભાઈ હિંગરાજીયા દ્વારા સહકારી બેંકમાં જમા કરાવેલ નથી. કાંતિભાઈ હિંગરાજીયા એ પોતાના અંગત ઉપયોગ માટે આ રકમ વાપરી નાખી હોય કે કોઈ બેંકના કર્મચારીઓએ વાપરી નાખી હોય તેનો ખ્યાલ નથી. પરંતુ હાલ જુથળ સેવા સહકારી મંડળી પાસે એક પણ રૂપિયો સિલિકનો નથી.

દ્વારકાના ફાયર વિભાગને રિમોટ કંટ્રોલ રેસ્ક્યુ ક્રાફ્ટની ફાળવણી કરાઈ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદ: દેવભૂમિ દ્વારકા વિસ્તારમાં ગોમતી નદીમાં ડૂબવાના બનાવોમાં વધારો જોવા મળ્યો હતો. નાગરિકોની સલામતીના ભાગરૂપે જિલ્લા ફાયર વિભાગને નવું રિમોટ કંટ્રોલ રેસ્ક્યૂ ક્રાફ્ટની ફાળવણી કરાઈ છે. આ અત્યાધુનિક ક્રાફ્ટ પહેલા ખંભાળિયા જિલ્લા ફાયર વિભાગને ફાળવવામાં આવ્યું હતું.

જિલ્લા ફાયર અધિકારીના જણાવ્યા મુજબ આ ક્રાફ્ટ દ્વારકા ફાયર વિભાગને ટ્રાન્સફર કરવામાં આવ્યું છે.

ખંભાળિયા ફાયર વિભાગના નિષ્ણાતોએ દ્વારકા ફાયર વિભાગના કર્મચારીઓને ક્રાફ્ટના સંચાલન માટેની વિશેષ તાલીમ આપી છે. આ

રેસ્ક્યૂ ક્રાફ્ટ ગોમતી નદી અને દરિયાકિનારાના વિસ્તારોમાં ડૂબતા લોકોને બચાવવામાં મહત્ત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવશે. આધુનિક ટેકનિકના આધારે તૈયાર કરવામાં આવેલા ક્રાફ્ટનું રિમોટથી સંચાલન કરવામાં આવશે.

આ ક્રાફ્ટની મદદથી જાનહાનિની શક્યતાઓ ઘટશે અને બચાવ કામગીરી ઝડપી બનશે. ■

સૌરાષ્ટ્ર - કચ્છમાં આઈટીઆઈ અભ્યાસમાં વિદ્યાર્થીઓનો રસ ઘટ્યો

૫૪૦ ફેકલ્ટીની સીટો પરા ખાલી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદ: સૌરાષ્ટ્ર-કચ્છના જિલ્લામાં આઈટીઆઈ અભ્યાસમાં વિદ્યાર્થીઓનો રસ ઘટ્યો છે. આઈટીઆઈમાં આ વર્ષે ૨૪ એપ્રિલથી પ્રવેશ પ્રક્રિયા શરૂ કરવામાં આવી હતી. ત્યારે હાલમાં ૧૮,૫૫૮ સીટ જ ભરાઈ છે. હાલમાં હજુ ૨૦,૯૧૩ સીટો ખાલી પડી છે. સૌરાષ્ટ્ર-કચ્છમાં કુલ ૧૪૫ આઈટીઆઈ આવેલી છે. આઈટીઆઈની વેબસાઈટ પર ઓનલાઈન ફોર્મ ભરીને વિદ્યાર્થીઓ રજિસ્ટ્રેશન કરી શકે છે.

સૌરાષ્ટ્રની આઈટીઆઈમાં અલગ-અલગ ૭૬ કોર્સનો સમાવેશ થાય છે. આ વખતે ૨૪ એપ્રિલથી પ્રવેશની પ્રક્રિયા શરૂ કરવામાં આવી હતી ત્યારે હાલમાં ૩૯,૪૭૧ મથો ૧૮,૫૫૮ સીટ ભરાઈ છે. હજુ ૨૩ દિવસ બાકી છે ત્યારે વધુમાં વધુ વિદ્યાર્થીઓ ફોર્મ ભરે તે હિતાવહ છે. ૧૮,૫૫૮ વિદ્યાર્થીઓએ અરજ કરી છે અને તેમાંથી ફી ભરી હોય તેવા ૧૮,૦૭૭ વિદ્યાર્થીઓ છે. ધોરણ ૧૦ અને ૧૨ બોર્ડના પરિણામો ઊંચા આવતા હવે વિદ્યાર્થીઓ ગ્રેજ્યુએશન અથવા તો ડિપ્લોમા કોર્સ તરફ વળ્યા છે. જેને કારણે આઈટીઆઈમાં એડમિશન માટેનો પ્રવાહ ઘટતો જોવા મળ્યો છે.

રાજકોટ, સુરેન્દ્રનગર, જામનગરમાં દિવ્યાંગો માટેની આઈટીઆઈમાં ૧૩૨ તાલીમાર્થીઓ છે. જ્યારે સ્પેશ્યલ મહિલાઓની આઈટીઆઈ માં ૧,૫૦૮ સીટ ઉપલબ્ધ છે. રાજકોટમાં દિવ્યાંગો માટેની સ્પેશ્યલ આઈટીઆઈ છે. જ્યાં હાલ ૮૨ દિવ્યાંગો છે. જેઓ કોમ્પ્યુટર કોર્સ સહિતના કોર્સમાં તાલીમ મેળવે છે. ફેકલ્ટી વિશે જાણવા મળ્યું હતું કે, ફેકલ્ટીની ભરતી ગુજરાત સરકાર દ્વારા કેન્દ્રીયકૃત ધોરણે કરવામાં આવે છે. રાજકોટ રિજીયનમાં સરકારી આઈ.ટી.આઈ.માં અત્યારે ૧,૬૦૦ જેટલા સ્ટાફ અલગ-અલગ કોર્સમાં કાર્યરત કરે છે. ફેકલ્ટીમાં પણ ૫૪૦ જેટલી જગ્યાઓ ખાલી પડી છે. ■